

Cînd seria
„La Gogu“,
înăuntru era carne.
Acum serie „Carne“
și-năuntru-i Gogu!

Flacăra

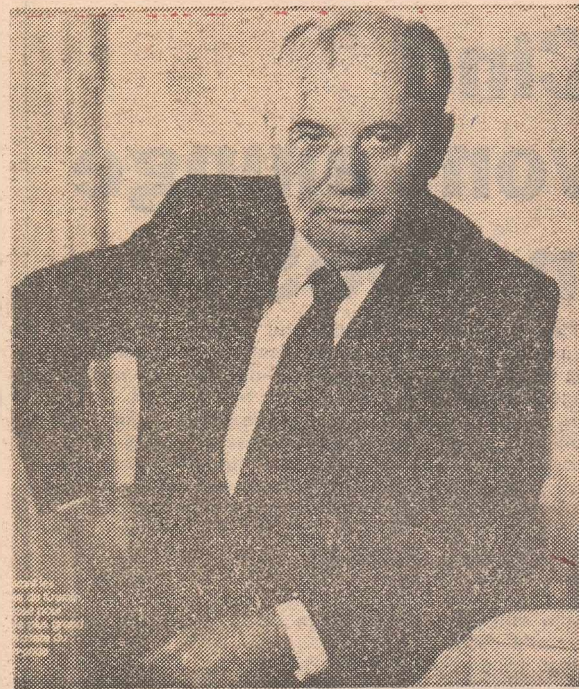
SĂPTĂMÎNAL
DE OPINIE,
POLITIC,
SOCIAL ȘI
CULTURAL
● fondat 1911

Arul I ● Nr. 43 ● 24-31 octombrie 1990 — București



Pe strada Frumoasă (nr. 38), se vînd iluzii...

Fotografie de PAUL AGARICI ■



Președintelui sovietic MIHAIL GORBACIOV
i s-a acordat Premiul Nobel pentru pace pe anul 1990

PLANETA MORȚII

Atîta vreme cît oamenii se vor o-
mori între ei pentru o coajă de piine,
pentru un petec de pămînt, din tru-
fie sau din pura voluptate de a nemi-
ci pe cineva, din sete de răzbunare
sau din sete de putere, cu zîmbetul
pe buze sau cu înrîncenare, pe a-
ceastă planetă pe care de mii de ani
se pierde mai ușor decît se înfiripă
viața, nimeni — dacă este o conștiință
— nu poate să nu simtă o strîngere
de inimă atunci cînd primește pre-
miul Nobel pentru pace, fiindcă își dă
seama de zădărniciă a tot ceea ce a
înfăptuit sau va înfăptui în folosul se-
menilor săi.

GEORGE ARION ■

**Cînd
vom
ajunge
în 1965?**

Pagina 2

S.R.I. a fost împrăștiat. Țăranii încă nu!

Pagina 3

**Scrisoare deschisă
Domnului Petre Roman**

Pagina 13

Războiul primarilor (v)

Pagina 15

**Eugen
Barbu
minte**

Pagina 10

PROTESTUL

Societății Ziariștilor Români

Cînd vom ajunge în 1965?

Pînă la uzurparea, cu ajutorul trupelor străine de ocupație, a puterii de către comunisti, România a fost țara în care se venea, nu din care se pleca. Decenii după decenii au sosit la noi germani, francezi, italieni, englezi, ruși, polonezi, greci, turci și mulți alții și le-a plăcut și s-au așezat aici și n-au mai plecat. Și s-a întâmplat așa fiindcă binecuvîntatul pămînt românesc i-a hrănit, i-a îmbrăcat și l-a încălzit întotdeauna pe cei pe care i-a adăpostit. Belșugul cel mai mare a fost cel de alimente. În România, și în secolul trecut, și în primele decenii ale veacului nostru, și între cele două războaie mondiale, și în timpul ultimului război, s-a putut minca mai bine și mai ieftin decît în oricare dintre țările vecine.

Dar noi am fost în frunte și în prima parte a stăpînirii socialiste, sub Gheorghiu-Dej adică. Firește, nu-mi propun să fac acum o analiză detaliată a perioadei respective, de circa un deceniu și jumătate, și nici să-l reabilitez pe fostul lider. Voi spune însă că în ce privește atitudinea față de nevoile oamenilor, de nivelul lor de trai și, se-nțelege, politica dusă în acest domeniu, între Gheorghiu-Dej și Ceaușescu este o diferență enormă în favoarea celui din urmă. Neconsiderîndu-se și nenumindu-se pe sine genial, atotștiutor și cel mai bun fiu, Dej a putut lăsa pe oameni să-și facă fiecare meseria lui, scutindu-i de prețioase indicații. Se spune că, de pildă, în privința televiziunii, a chemat un om care văzuse lumea și i-a zis: — Brucane, fă o televiziune cum se cade! Și așa am avut noi atunci o televiziune către care îndreptau și alții antenele. În articolul de față ne interesează însă economia, nivelul de trai. Și în acest domeniu Gheorghiu-Dej a dat mină liberă altora. El ar fi spus: — Birlădene, ocupă-te de economie, să aibă oamenii masa și casa plină! Cert, este că venerabilul președinte de acum al Senatului, chiar fără să aibă o operă teoretică, în anii '60 a realizat, ocupîndu-se de economie, cel mai înalt nivel de trai al românilor din perioada postbelică și cel mai bun, atunci, din țările socialiste. Veneau la noi în acei ani din țările frățești cohorte întregi de turiști și de rude și plecau cu geamantanele burdușite cu de toate.

Desigur, nu era roaiul pe pămînt, fiindcă ne aflam în orînduirea socialistă, și totul trebuie judecat în acest cadru. Însă, evident, cadrul permitea variații destul de mari. Nu era indiferent dacă smulgeai sistemului tot ce putea el da pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor și te situați pe această scară, a nivelului de trai, pe treapta de sus, ori cădeai pe ultima treaptă, ba chiar sub scară. Noi am fost în 1965 pe treapta de sus, în frunte. Dacă Gheorghiu-Dej nu murea și lucrurile continuau tot așa, aveam toate șansele să ne menținem în frunte. Așa, acolo au venit repede alții, R.D.G.-ul, Cehoslovacia și după ele celelalte, iar noi în coada cozilor, la pămînt, în fundul gropii.

Catastrofa economică nu s-a produs imediat după venirea lui Ceaușescu, în 1965, la cîrmă României. Pînă în 1971 s-a mai putut trăi relativ bine — repet, atît cît se poate realiza acest lucru în condiții de regim socialist; nu discutăm acum despre ineficiența structurală, funciară a sistemului, luat în comparație cu economia de piață — ca urmare a așezării lucrurilor din timpul lui Dej. A urmat circa un deceniu de cădere continuă, pentru că în 1980 s-a început dezastrul. De aceea, la sfîrșitul anilor '80 românii se gîndeau la situația din ani '60 ca la un paradis pierdut.

Exact așa gîndesc românii și acum, întrebîndu-se: oare cînd vom atinge nivelul de trai din 1965? Mi se pare că tragedia de-a avea în 1990 ca ideal al bunăstării, cel puțin într-o primă etapă, anul de grație și fatidic totodată 1965 ar trebui să constituie primul și cel mai grav cap de acuzare în procesul cepeștilor, în toate procesele exponenților vechiului regim, în curs de desfășurare sau care încă n-au început, ar trebui să fie principala probă în condamnarea fără drept de apel a stăpînirii criminale ceaușiste. Cei vinovați să răspundă, să plătească, să-și primească pedeapsa. Dar pentru umilinta ca după zece luni de la revoluție dezastrul economic să fie și mai mare iar penuria de bunuri de consum, lipsurile, sărăcia și mizeria cu mult mai pronunțate decît pe vremea dictatorului, prilej pentru nomenclatura și mafia ceaușistă de-a scoate capul și de-a contraataca, pentru aceasta cine este vinovat, cine trebuie să răspundă?

ION D. GOIA

Societatea Ziariștilor din România — Federația sindicatelor din întreaga presă —, în consens cu asociațiile profesionale ale ziariștilor — Asociația Ziariștilor din România, Asociația Ziariștilor Maghiari din România, Asociația Ziariștilor Liber Profesioniști și Uniunea Ziariștilor Profesioniști — constată o intensificare și concertare a acțiunilor vizînd subordonarea presei, ca instituție, atît prin mijloace economice, indirecte, cît și prin măsuri de autoritate, directe — între care enumerăm încercările puterii locale de a prelua sau desființa publicații județene —, ultima fiind preluarea de către Editura „Presa Liberă” clădită la trei săptămîni după revoluție pe structura fostei Edituri „Știința”, a titlurilor publicațiilor independente, cărora, în virtutea atribuțiilor oferite prin actul normativ care a înființat-o, nu avea decît dreptul de a le oferi servicii administrative.

Față de această gravă lovitură dată statutului de independență al publicațiilor și, în primul rînd, libertății presei în România, organizațiile ziariștilor declară:

1. Considerăm această măsură ca fiind de existență totalitaristă, comunistă, menită să anuleze statutul de independență economică și editorială al publicațiilor apărute în toată evenimentelor din Decembrie, fiind o măsură de etatizare ce contrazice flagrant programul guvernamental de privatizare și declarațiile privind libertatea presei în România.

2. Calitatea de editori o au adunările generale ale salariaților din fiecare redacție. Ele și-au cîștigat acest statut prin însuși faptul că au decis și asigurat apariția acestor publicații în primele momente ale revoluției, atunci cînd au dispărut foștii editori reprezentînd structurile comuniste abolite la 22 decembrie și cînd noua putere nu se instaurase încă.

Ele au stabilit linia politică a fiecărui mijloc de presă (scrisă sau audiovizuală), condițiile de apariție, au ales democratic noile conducători ale redacțiilor, afirmînd în fapt libertatea presei în România postrevoluționară, o libertate care nu a fost oferită de nimeni, ci a fost cucerită.

În consecință, este inacceptabilă încercarea de etatizare economică și de subordonare politică a acestor mijloace de presă realizate din inițiativă particulară (a redactorilor lor) și cu mijloace economice rezultate din activitate proprie.

3. Guvernul trebuie să precizeze, printr-o declarație publică, însoțită de un act normativ, că mijloacele de presă au deplină independență economică și editorială. Toate publicațiile au dreptul să-și desfășoare activitatea ca întreprinderi economice private. Titlurile publicațiilor sînt proprietatea lor exclusivă. Editura „Pre-

sa liberă” sau oricare altă întreprindere specializată în administrarea presei nu au dreptul de proprietate asupra publicațiilor administrate și, deci, nici de editor. Pentru serviciile prestate, astfel de întreprinderi (de stat sau particulare) sînt plătite în conformitate cu contractele încheiate.

4. Cerem guvernului și parlamentului să renunțe la măsurile care pot fi apreciate ca ingerințe în activitatea presei independente. În acest sens, trebuie revocată imediat hotărîrea privind crearea Editurii Naționale ca editor al publicațiilor independente. Trebuie declarată nulă înregistrarea la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci a titlurilor publicațiilor administrate de Editura „Presa Liberă” (fosta Editură „Știința”) ca proprietate a acestei edituri.

Așteptăm urgent un răspuns din partea primului ministru al guvernului la cererile formulate în repetate rînduri de către ziariștii din România. Aminarea, în continuare, a acestui răspuns nu poate duce decît la crearea de noi confuzii și neînțelegeri, implicit la crearea neîncrederii în declarațiile făcute pînă acum, situație care creează într-adevăr, destabilizare.



Legea bolovanului care se rostogolește la vale

tocmai fiindcă au un orizont limitat. Cînd îți se dă prea mult a alege sfîrșești prin a nu te opri la nimic. Puterea stă în orientare.

Nu trebuie să ne minunăm cînd liderii politici merg din greșeală în greșeală. E un noroc că fac greșeli grosolane. Doar așa îi putem cunoaște. Dacă ei nu învață din ele — și nu vor învăța niciodată, întrucît dacă ar fi fost capabili de discernămint n-ar fi gafat atît de des — învățăm, în schimb, noi. Învățăm, în primul rînd, ce să cerem de la liderii anilor ce urmează. Nu trebuie să suferim că ne reprezintă atîta mediocri. Dacă erau doar cu un pic mai puțin mediocri nu mai scăpam de ei toată viața. E o datorie cetățenească să le evidențiem anemia.

Cînd se inghesuie la împărțea puterii poltronii și incompetenții, avem motive să fim multumiți. E o perioadă grea. Marile inteligente au cusurul că sînt extrem de sensibile la nuanțe. I-am pierdut, trimîndu-i în politica mare, pe toți competenții, fiindcă locul lor e în a doua partidă, cea a apelor despărțite. Puterea adevărată stă în așteptare.

Cel mai sigur cîștig al revoluției române e că știm exact cu cine avem de-a face. Stînga cu stînga, dreapta cu dreapta, jegul cu jegul. Asta însă obligă la veghe și, mai ales, la reacție. Nu-i putem împiedica pe lingă să se manifeste în sensul destinului lor, dar avem obligația de a-i face să simtă că le știm exact soii și locul. Societatea românească suferă de gri. Acum simțim tulburări de excesul de negru. În realitate nu-i nici un exces. Nu putem spera la alb, dacă nu limpezim situația negrului, dacă nu-l confundăm și nu dăm negrului ce-i al negrului. Un adversar cunoscut e de preferat unuia despre care nu

avem nici o relație. Dacă nu-l poți învinge, poți măcar încerca să nu-i fii cadenta. Nu e necesar să mergem toți pe aceeași cale.

Fiind bine, nu înseamnă că-i și ușor.

Dacă azi lucrurile se mai pot rezolva, mine însă n-am mai fi avut nici o șansă. Greșesc mult cei care le recomandă poezilor din „Cîntarea tiraniei” un an-doi de penitență. E un răstimp în care ei n-ar fi devenit deloc alții — întrucît caracterul nu permite transplanturi — iar opinia publică ar fi eșuat în toleranță. Una obosesc cel mai mult și soluțiile oboseli sînt uitarea și îngăduința.

În februarie, un tinerel rapace și înfigăreț mă întreba dacă vreau să lucrez la o gazetă pentru rapaci și înfigăreți. „Orice om vrea un ciolan de ros” mi-a spus, drept înfrînare, politicianul de tip nou, cu tonul acela degajat și obraznic învățat din filmele americane proaste. I-am răspuns că de oase sînt sătul și că mi-e neplăcut să fiu evaluat în ciolane sau chiar în hălci de carne. Înălțat mult în rang, cățarat pe o movilă de măduvă, ajuns din artist funcționarul unui sfîrșit de pomană, domnia sa n-a înțeles și n-o să priceapă niciodată că a nimerit dintr-un provizorat în altul și că tot ce pierde acum a pierdut definitiv. Pentru el și pentru toți care-i seamănă.

Pentru noi însă, tot ce dobîndim în ce privește cunoașterea firilor și a resurselor unor acțiuni agresive e cîștig definitiv.

Legea bolovanului care se rostogolește e să se rostogolească pînă ce ajunge în vale. Sau se sfîrșim de un alt bolovan mai mare ori mai dur.

TUDOR OCTAVIAN

S.R.I. — a fost împroprietărit — ȚĂRANII încă nu!

Partidul „unic” a avut pretenția de a se defini ca un organism mai presus de legi și jurisdicție. Ideologic, definiția era argumentată, într-un noian de alte aberații, pornind de la teza emanației istorice și, școlar fiind, cuvintele pompoase, cu care era susținută această idee mă incredințau, în naivitatea mea infantilă, de umanismul ei. Mai tirziu aveam să simt acest „umanism” pe propria-mi piele (de fapt „umanismul” ăsta ne-a intrat totuși în oase, până-n măduvă, la unii acolo a rămas!). Practic această ideologie dădea posibilitate unui nomenclaturist să încalce legea după bunul plac, nu putea fi tras la răspundere decât dacă voiau „tovarășii”. Așa se îngropau cu cinism afaceri abominabile pentru care muritorii de rînd ar fi înfundat pentru ani grei pușcăciile.

Mi-aduc aminte de o întâmplare consumată la 15 noiembrie '87, undeva în Oltenia, caz în care s-a procedat invers, adică s-a dat curs acțiunii judi-

ciare, reitând exemplul excepției care confirmă regula. Însoțit de mai mulți „tovarăși”, primul secretar descinde pe terenul de vînătoare de la Rojiștea-Bratovoiești (serbau „alegerile” și, în iureșul festinului cinegetic, stropit cu vinuri și coniac, șeful județului omoară din culpă un comesean — arma s-a descărcat datorită manipulării defectuoase. Pentru vina lui, primul-secretar, cel mult ar fi fost „rotit” într-o altă funcție de conducere, el știa acest lucru și, cu regrete de rigoare, a stat liniștit în zilele ce au urmat. Ghinionul a făcut ca acest accident de vînătoare să se producă în duminica demonstrației de la Brașov — curajosul marș anticomunist al muncitorilor de la „Tractorul”. Joi, la patru zile de la săvîrșirea funestului act, primul secretar de la Dolj este arestat rapid (la ordin de „sus”, deznodămîntul fiind tragic pentru acel activist), și aceasta pentru că ecoul internațional al evenimentelor de la Brașov l-a determinat pe Ceaușescu să ia poziție. Vicleanul dictator

ridică incompetența aparatului de partid la rang de problemă de stat, deturnînd sensul real al acțiunii brașovene și prostînd în față poporul român și o lume întreagă cu accidentul de vînătoare de la Rojiștea. Astfel, de pe pămîntul Olteniei pornește „găselnița” care va eroda, prin minciună sfruntată și tertipuri propagandistice, o revendicare clară, demnă, curajoasă. Sînt fapte despre care nu se mai suflă o vorbă — prea repede uitate — și metode vechi, de succes garantat — deturnarea sensului real al evenimentelor — prea repede înviate în acest concert al naivităților cotidiene.

Celebritatea tristă a terenului de vînătoare de la Rojiștea-Bratovoiești nu s-a stins. Pare incredibil ce s-a întîmplat, dar acum acest complex cinegetic în loc să revină sub administrația silviculturii și să intre într-un circuit turistic, a ajuns în posesia exclusivă a Serviciului Român de Informații.

„Ce revoluție, bă?... Ceaușescu a căzut, dar tot noi sîntem la putere!”

Terenul de vînătoare de la Rojiștea-Bratovoiești a fost preluat de la Ocolul Silvic Craiova de către Unitatea agroindustrială de pe lîngă comitetul județean p.c.r. (Gospodăria de partid) în folosință pe termen nelimitat. Pe atunci nimic nu împiedica un astfel de aranjament: partidul dispunea, ministrii semnau. Ordinul era, de altfel, indexat, purta chiar și dată: februarie '84. Cu această ocazie se reamenajează totul, pe măsura pretențiilor celui cărui îi era destinat. Se investesc peste un milion lei, devizul fiind sub valoarea reală, dacă ne gîndim numai la cabana vînătoarească: o vilă cochetă, parter-etaj, cu scară de marmură interioară, parchet de stejar, mobilă de nuc, etc... Se amenajează iazul, păstrăvăria, pădurea, totul prin lucrări complexe agrosilvice.

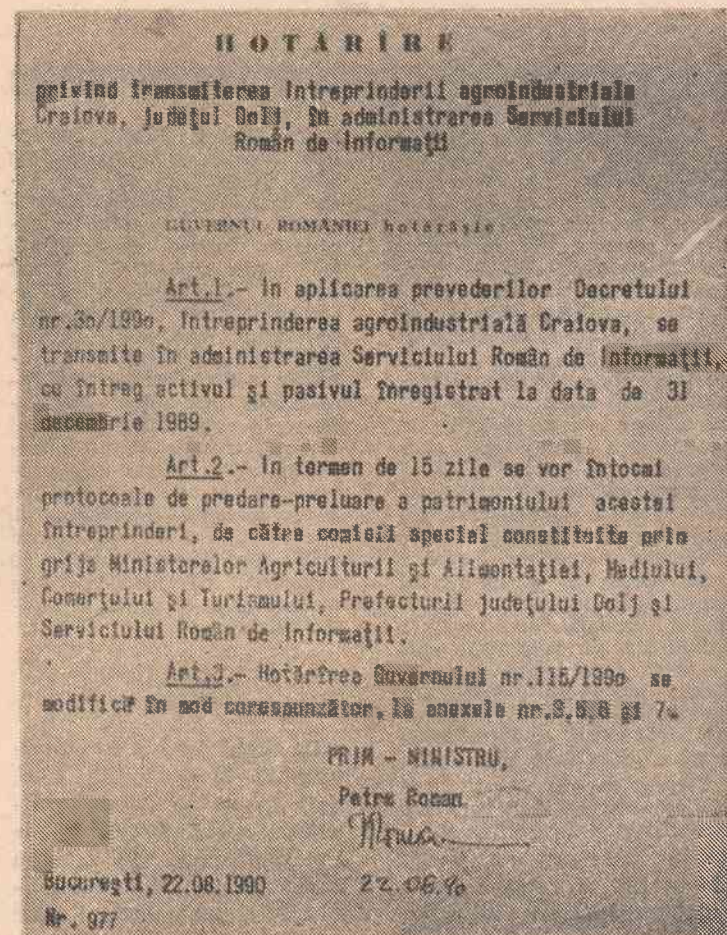
După 22 decembrie, în temeiului Decretului-Lege 30/1990 privind trecerea în posesia statului a patrimoniului p.c.r., prin Hotărîrea Guvernului nr. 115 din 07 februarie, complexul Rojiștea, alături de alte amenajări de acest tip, intră în administrarea Ministerului Apelor, Pădurilor și Mediului Înconjurător, revenind la vechiul proprietar. Inspectoratul silvic județean Dolj face diligentele necesare și, la 1 martie a.c., în prezența unor împuterniciți de la mai multe ministere de resort, inventariază cu scrupulozitate totul, încheind un prim act în vederea preluării efective.

Deși era cvasirecunoscută desființarea p.c.r.-ului iar

patrimoniul său intrase deja în circuitul civic, Gospodăria de partid nu a fost dezafectată explicit prin lege. Adică angajații, partea vie a patrimoniului, lucrau tot „pe lîngă” primării. Omission regretabilă, rea-credință a legiuitorului? Artizanii chiohanurilor de altă dată, lucrînd tot „pe lîngă” primării acum postrevoluționare — își văd posturile puse în pericol. Refuză, în primul rînd, în mod categoric, să pună în aplicare Hotărîrea nr. 115 a Guvernului. Încep apoi ofensiva și cine a slugărit fostul partid „unic” știe cum să o facă și pe mai departe față de noua putere. În 9 martie Primăria decide să-și atribuie singură, cu de la sine putere, complexul Rojiștea, iar în 18 martie încheie un protocol de predare-primire cu fosta G.P. La masa tratativelor: Tugui Emil — primar, Stănescu Mircea — contabil șef iar de la G.P., Stoica Iulian, devenit președinte, și Mirșavu Gh., contabil șef. Mirșavu tranzacție odată încheiată, pot sta liniștiți și unii și alții!

Silvicultorii încearcă în mai multe dați o conciliere. În aprilie, cînd delegația este obstrucționată de dl. Stoica I. după principiul: „Ce revoluție, bă?... Ceaușescu a căzut, că trebuia să pice, dar tot noi sîntem la putere!”. Vremuri tulburi în aprilie. În mai se încearcă o conciliere oficială la fața locului. Așteaptă în zadar, nu era prezent decît păstrăvarul. În 18 mai, I.S.J. Dolj introduce acțiunea judiciară, cu credința fermă că dreptatea este

de partea lui. La ședința din 11 iunie (după alegeri), Unitatea agroindustrială se prezintă înșirînd cu emfază, în fața instanței, o serie de ineptii: nu a fost îndeplinită procedura concilierii prevăzută în Codul civil, condiție esențială a promovării acțiunii (silvicultorii, știind cu cine au de-a face, înregistraseră prudenți la Primăria din Bratovoiești actul, pe care îl depuseseră la dosar) — nu a fost nominalizată de către guvern în Hotărîrea nr. 115, localitatea Rojiștea, ci Bratovoieștiul, așa că pădurarii să-și ia de acolo ce pretind, pe ei nu-i doare capul, că de fapt mai există o Hotărîre cu nr. 486... După ce obține o aminare a procesului, domnul Mirșavu, înțelegînd că nu mai poți să te joci, ca altădată, cu justiția, înhamă telegarii la căruță și purcede încrezător spre București. Pribegeste pe la diverse porți și prinde un fir cum că fostele Gospodării s-ar regropa în „Dacorex”-uri. Ce i-a spus, ce nu i-a spus viitorului președinte al Consiliului de administrație al „Dacorex”, cert este că domnul Eugen Cîndea trimite o notă oficială Tribunalului doljean, un demers de altfel foarte diplomatic, prin care sugera să nu se miște nici-un păstrăv în balta de la Rojiștea din moment în moment așteptîndu-se o hotărîre a guvernului. La 6 iulie se înființează Regia autonomă de turism și prestații de servicii „Dacorex & Co”. În fața instanței însă, înrolarea d-lui Stoica, Mir-



savu ș.a. sub drapelul „Dacorex” este superfluă — un fel de apă de ploaie — nu acesta fiind fondul chestiunii. Se mai obține o aminare pînă la data de 30 august. Ce s-a întîmplat de la 1 august pînă la termenul stabilit de instanță, în plan local sau în București, la diverse niveluri ale puterii, cea ocultă sau cea care se vrea transparentă, nu știm. Era vacanță, vară, căldură mare! După Sf. Ilie începe să se înnoare-

ze puternic „sus”, la București, și în 22 august, printr-o hotărîre care contravine Decretului Lege 30/1990 se atribuie fără drept de apel complexul Rojiștea Bratovoiești în folosință exclusivă, Serviciului Român de Informații: 12,5 ha de teren, din care 5 ha pădure, cabană, iaz, păstrăvărie, în valoare nominalizată de 1628 milioane lei.

(Va urma)
OVIDIU RUSU

Procesul celor 23 din 24

Justiția rămîne; unii rămîn de căruță

La 16 octombrie, Fazekas Ludovic, spre deosebire de alți participanți la ședința c.p.ex. din 17 decembrie 1989, își amintea că, pentru perioada cit urma să se afle în Iran, șeful lor mult iubit și mult stimat a anunțat că rămîn la conducere nu doar academică lui jumătate și Mănescu Manea, ci trei persoane: cei doi împreună cu Bobu Emil.

Nici al treisprezecelea inculpat audiat nu recunoaște temeinicia acuzației de genocid. Deși nu s-a consemnat, el a

declarat că n-a avut posibilitatea să citească stenograma ședinței c.p.ex. din 17 decembrie nici măcar în celebra dactilogramă xeroxată, al cărei original nu există: a citit numai ceea ce numește — ca și rechizitoriul — **stenograma din memorie**, redactată, prin ianuarie a.c., de stenografă.

Aceasta pentru că, două zile mai tirziu, la 18 octombrie, Totu Ioan să susțină că respectiva stenografă nu este în stare să redacteze din memorie nici două pagini, necum 21,

cum se pretinde că a făcut. Roagă instanța să verifice această afirmație, precizînd că femeia avea obiceiul ca, de cite ori lua el cuvîntul în c.p. ex., să-i telefoneze, cînd descifra stenograma, ca să-i confirme ce a notat ea.

(Zilele trecute, în procesul lui Vlad Iulian, generalul de securitate fost șef al Departamentului S.S., dactilografa care a stenografiat telefonata din 17 decembrie a mărturisit că, după ce a descifrat stenograma, a fost pusă

să rebată la mașină dactilogramă, cu modificările făcute de cineva care „o stilizase”. Coafarea stenogramelor este, iată, o realitate. A existat cel puțin un coafor de stenogramme. Ne apropiem de ziua în care-i vom face public numele.)

Dintre lucrurile stranii mai notez aici două:

1. Pe măsură ce se repetă întrebările privitoare la locul fiecărui participant în sala de ședință la 17 decembrie — ceea ce arată că amănuntele acestea ar putea aduce lămuriri utile — frapează tot mai mult că, nici la urmărirea penală nici la proces, nimeni nu s-a gîndit să-i ceară fiecărui inculpat o schiță a sălii cu așezarea personajelor, pentru a lămuri locul stilpilor societății socialiste din România în acea jumătate de oră istorică.

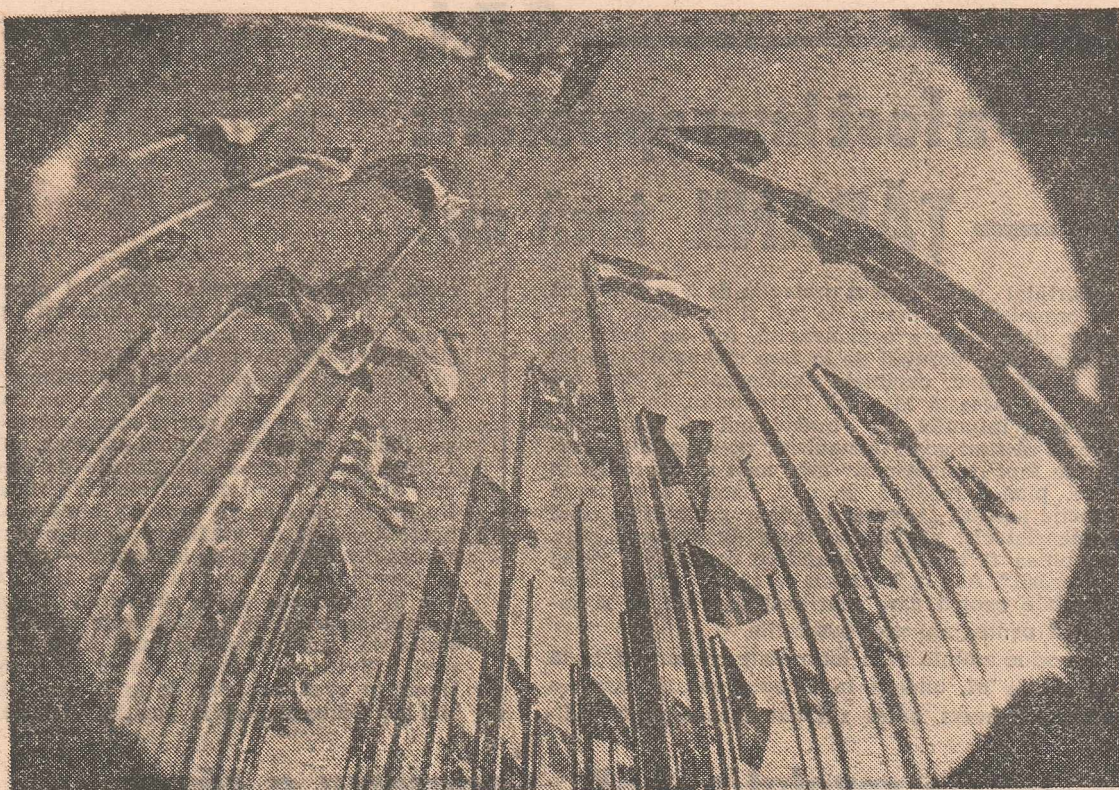
2. Se discută pe parcursul cercetării judecătorești despre

participarea la respectiva ședință a unor oameni care nu au fost inculpați (alături de cei 24 din care 23 încă îndeplinesc minima condiție de-a fi judecați: sînt vii). Proeminenți: Ursu Ioan și Bărbulescu Vasile. Primul și-a dat și el **acordul tacit**; al doilea a sărit, împreună cu alții să-și întoarcă de la ușă miniatură cumnat prezidențial. Motivele — sau indicațiile? — pentru care cei doi au fost scăpați printre degete rămîn secrete. Biată putere separată!

Afît cit vor dura asemenea secrete, puterea judecătorească din România își refuză singur neatințarea. Nu pretind că este singurul mod în care o arată. Îi doresc însă din suflet să nu mai afîrne de nimeni. De nici o persoană. Oricît de influentă.

Amintiți-vă, domnilor: oamenii trec. Justiția rămîne.
DORIN GHERGHINESCU

Cînd vom rupe și noi inima tîrgului?



Fotografie de PAUL AGARICI

Ar fi nedrept, să spunem că actuala ediție a TIB, a XVI-a, nu are părțile ei de valoare și contrast. De valoare, întrucît sînt prezente firme serioase din mai bine de 32 de țări. De contrast, pentru că una vedem în standurile românești și alta găsim în magazine. Se vorbește mult, și nu știu exact cu cît de mare folos, despre programul liberal al guvernului Roman, dar de la stadiul de prospectare la practica economică și economia de piață este cale ca de la cer la pămînt. Fără a ne debarasa rapid de practicile economice învechite, demodate, fără a rupe definitiv și irevocabil acest lanț uriaș al mecanismului economic de sorginte comunistă, nu vom fi în stare decît, eventual, să detectăm practicile economice mondiale. Posibilitățile noastre sînt unele, cerințele economice mondiale sînt altele.

Firește că am văzut specialiștii români la lucru. Nu știu cîți sînt specialiști adevărați, cîți sînt din vechii observatori de ocazie. Timpul intermediarilor, neavizați

a cam trecut. Mulți specialiști avizați se întrebă, pe bună dreptate, ce au făcut miile de specialiști români care au bătut strălănătatea în 45 de ani? Cu ce s-au ocupat în mod concret? Cu prospectarea economică ori cu dezbinarea românilor din exil? Despre inginerii politehniști, chimiști, medici, despre alți intelectuali am auzit vorbindu-se la superlativ. În acest context, trebuie să ne recuștigăm rapid bruma de profesionalitate, de credibilitate, de competență. Reintrarea pe ușa din față a Europei nu se poate face pe mai departe cu sloganuri, cu minciuni, cu dezinformări și statistici dimbovițene.

Puțină statistică, nu strică, totuși

La tîrgul deschis, în intervalul 13-21 octombrie 1990, participă 220 de firme românești, din care 90 de firme sînt particulare. Să salutăm această inițiativă. În mod oficial deci, din cuprinsul celor

32 de țări participante la actuala ediție bucureșteană, tot cu titlu de exemplu vom reține participarea a 750 de firme străine, unele mai mari, altele mai mici. Cavalcada exemplelor poate continua. Există deci, cu aproximație, 1 200 de standuri organizate de către beneficiarii interni și străini. Așadar, 1 200 de participanți reali, cu potențial știut sau neștiut. Așadar, tot 1 200 de posibili parteneri de afaceri. Parteneri economico-financiaro-comerciali.

Prezența a circa 100 de firme particulare românești, nu strică, ba dimpotrivă. Iată că, la tîrg, sînt prezente și firme particulare din Cipru, Grecia, Lichtenstein, India, precum și anumite societăți mixte (româno-străine) cum ar fi ROMTRANS, REȘITA RANK, ROMGLAS, ROMANOEXPORT etc. De cînd e lumea lume bună de comerț firmele mici au tras cu ochiul la firmele mari. Și în acest an, poate mai evident decît în anii trecuți, sînt prezente firme internaționale de mare forță economică și de coope-

rare precum PHILIPS din Olanda, PANASONIC din Japonia, SHELL din Anglia, YVES ROCHER din Franța, SANDVICS din Suedia ș.a. Dacă la această sumară statistică vom adăuga aspectul mai puțin benefic pentru un tînr partener de afaceri, anume că, mari țări economice și mari firme sînt prezente doar cu pliante, postere, fotografii, imagini din elicopter etc. Avem motive să fim optimiști pentru la anul și la mai mulți ani.

Aștia-s nemții, cu ei dansăm

Cît de bine arată în expoziție vagonul capitonat clasa întâi fabricat de Întreprinderea de vagoane din Arad, așa de rău arată vagoanele noastre de călători C.F.R., după revoluție. Arată bine și elicopterul IAR 33/30, cum arată excelent unele produse din blană și piele, confecțiile. Produsele alimentare, de data asta, lipsesc aproape cu desăvîrșire. Ar fi și trist să-ți pui la încercare sucurile gastrice și papilele gustative.

Tot mai frecvent vezi în toată presa apărînd ideea stridentă că românii nu sînt nemți. Nici nu pot să fie. În planul ingineriei și al tehnicii, de bună seamă. Ce încintă ochiul specialistului și al ziaristului? În branșă fiind, am văzut cum cu ajutorul plăcilor offset OZASOL se înregistrează întregul proces de imprimare în doar cîteva minute. Procesul oferă siguranță maximă; și mai oferă o copie exactă și o imprimare ireproșabilă. Culoarele sînt culori, iar contrastul imaginilor este același, neschimbat de la începutul pînă la sfîrșitul procesului tehnologic. Alt exemplu. Am băgat de seamă un proces de tăiere cu flacăra cu comandă numerică. (firma HOECHST AG). Procedul poate fi utilizat inclusiv de către întreprinderile mici. E vorba de instalații cu comandă numerică pentru tăierea cu flacăra autogenă, cu oxigen sau gaze de ardere sau cu plasmă uscată sau de injecție, cu apă sau fascicol laser, pentru tăierea prin topitură.

Număr și putere: SINDICATELE

— Domnule Dan Mocănescu, sînteți vicepreședintele Federației „Solidaritatea '90“, a sindicatelor din industria electrotehnică, electronică și mecanică. Această federație cîți membri are?

— 160 000.

— Tocmai v-ați întors, ziceți, de la un drum lung, de la Cugir...

— Da, și n-am dormit deloc în ultimele două nopți.

— Presupun că nici în ultimele două zile.

— Bineînțeles.

— Înțeleg că a fost vorba nu numai despre schimbarea unui director. Că mătura a fost foarte mare acolo, ca să zic așa, nu?

— Da, uriașă. La Întreprinderea Mecanică a fost o mișcare spontană. Tensiunile erau vechi. Directorul rămăse-se cel de dinainte de decembrie și se vede că nu s-a comportat pe măsura încrederei pe care au arătat-o oamenii confirmîndu-l atunci. Grave probleme organizatorice, de

toate felurile. Deci își merita scorta.

— Și muncitorii s-au ridicat împotriva lui.

— A fost schimbată și conducerea orașului. Constatăm o conștientizare din plin a muncitorilor. Ei se organizează. Uneori reușesc să se așeze pe plan sindical, alteleori nu.

Liderul sindical între a fi și a nu mai fi

— Există o organizare a muncitorimii în afara sindicatului? Cum, în ce fel?

— În cadrul secțiilor sau atelierelor. Am constatat că se întîmplă și pe schimburi. Schimbul 1 era organizat într-un fel, schimbul 2 în alt fel. Dar problemele sînt aceleași, de exemplu ușurarea condițiilor grele de muncă.

— Deci tot obiective sindicale.

— Sigur că da. Se poartă discuții în secții între liderii sindicali și aceste grupe compacte, destul de bine organi-

zate. Muncitorii fac diverse propuneri. Dacă propunerile lor se așază pe structura sindicală, atunci lucrurile stau fericit. Adică alegerile de acum cîteva luni corespund cu opțiunile lor de azi. Dacă nu, liderii sînt revocați și se fac alte alegeri.

— Viață grea, viața liderului sindical!

— Destul de grea.

— Domnul prim ministru s-a referit într-o ședință a guvernului, recent, la o anume demagogie a liderilor sindicali. A uoara dintre ei.

— Domnul Petre Roman nu e implicat în mișcarea sindicală cum sîntem noi. Și nu văd...

— Considerați exagerată afirmația asta?

— Exagerată în măsura în care nu e suficient explicitată. S-ar putea ca dumnealui să înțeleagă prin demagogie lipsa unui raport eficient între revendicări și ceea ce ar trebui să și ofere sindicatul, adică o ofertă coerentă de

muncă.

— Nu doream să presupunem ce-a vrut dînsul să spună, ci numai să vă întreb dacă știți exact la ce s-a referit.

— Nu, nu știu. Afirmația, chiar dacă e justificată, dînsul ar fi putut să precizeze unde a observat asta. Pentru că, în ce ne privește, facem eforturi să nu fim demni de o astfel de...

— Cum decurge moratoriul? Vreau să zic, respectarea lui.

— Moratoriul e un obiectiv foarte greu de perceput, care s-a diluat, cum să spun?, într-o lipsă de concretizare.

Despre o anume „ieftinire“

— Concret, dumneavoastră ați respectat moratoriul convenit?

— L-am respectat în măsura în care l-am înțeles. Spre deosebire de guvern, noi l-am respectat și o vom face atîta

timp cît vrem să fim credibili. Dar ne permitem să avizăm asupra faptului că acest răstimp ar putea fi folosit pentru înstrăinarea unei mari părți a avuției naționale, în virtutea unui drept imaginar de proprietate.

— Cum adică?

— Vedeți, poziția față de reforma propusă prin planul guvernamental a fost marcată inițial de entuziasm. Am făcut afirmația că vom face opoziție la orice formă de abateră sau împiedicare a aplicării sale eficiente. Cu toate acestea am constatat o preocupare susținută a majorității oamenilor — cu implicații nedorite în procesul muncii — față de forma de proprietate în țara noastră. Este covîrșitoare și insistentă întrebarea „pentru cine muncim?“.

— Iată o întrebare. Și răspunsul?

— Tocmai căutarea acestui răspuns arată și motivul pentru care sîntem angajați în dezbateră programului pre-

„Clientul este omul cel mai important pentru succesul firmei”



Și Ilie Năstase a vizitat standul de la TIB '90 al firmei Hoechst

Vrînd-nevrînd trebuie să ne obișnuim cu un adevărat arsenal de termeni vechi și totuși noi, precum rețehnologizare, marketing, management, consulting, operații de comerț exterior ș.c.l.

Legislația, săraca

Se vorbește mult despre noua orientare economică a țării. Numai că de la vorbe la fapte, e strada Min'uleasa. De la declarațiile miniștrilor noștri și ale noii puteri la trecerea rapidă și înnebilită la economia de piață este iar cale lactee. Legile comerciale și economice care guvernează deocamdată economia noastră sînt cele care sînt. Sleahta de observatori federali obișnuți cu nemunca, obișnuți cu metoda autohtonă a temporizării, pun bețe în roate pe mai departe.

În noile condiții de deschidere totuși create, problema e dacă oferim mai multe garanții partenerilor străini, dar și garanții de stabilitate politică. Reintegrarea intereselor industriale și comerciale românești în acest univers este mai mult decît obligatorie. Cîteva exemple merită a fi scoase în relief. Cooperarea cu canadienii în ansamblul programului nuclear; cooperarea cu italienii în special în dotarea centralelor atomoelectrice; iar mai nou, cooperarea cu francezii în industria aeronautică și a automobilului.

Românul tot român este, văzut chiar din elicopter

Doamna Valeria Pescariu s-a întors acasă din Italia. Parcă știa ce anume ne lipsește. Micul și cochetul stand conține produse de larg consum, de la confecții la încălțăminte. Pentru bucuria celor mici are și un raion de biciclete, care de care mai cochet. Probabil că un magazin bucureștean sau de aiurea, își va opri bruma de interes asupra mărfii din rafturi și galantare dar, mai cu seamă, își va orienta antenele pentru o posibilă conlucrare. Tinăra Agat Vantroen este reprezentanta firmei YVES ROCHER din Franța; una din cele mai mari și cu renume firme cosmetice din Franța. Dacă ați fi

văzut bieteile noastre române amirosind sorturile de parfumuri celebre, v-ar fi apucat mila că nu au suficienți franci în poșetă măcar pentru un parfum, acolo și el. Dl. Alexandru Fuhrmann este de origine român și este reprezentantul firmei COCA-COLA, firmă despre care vom scrie detaliat. Un posibil contract de cooperare cu România ne-a umplut sufletul de bucurie. Cu bunăvoința acestui român plecat din Turda, mulți copii români au putut gusta pentru prima oară în viață originala și energizanta COCA-COLA. Reprezentanții firmei COMSAT (S.U.A.) se văd dispuși și direct interesați în cooperarea cu românii. Dl. Robert A. Kinn, reprezentantul firmei la București, ne relatează cîte ceva despre instalațiile de comunicații deosebit de sofisticate produse de firma COMSAT. Apropo de Premiul Nobel pentru pace obținut recent de M. S. Gorbaciov: este mîndru de isprava firmei lor, anume că firul roșu (telefonul roșu) dintre Moscova și Washington, dintre Gorbaciov și George Bush, este realizat de firma americană amintită.

Așteptînd linia de COCA-COLA, nu ne rămîne decît să așteptăm o conlucrare (la partea lichidă a problemei) chiar și între TUBORG și BRAGADIRU, între MURFATLAR și DUBONNET. În felul acesta, poate vom avea și bere și vin în duminicile sufletului nostru dornic de privatizare. În concluzie, una se vede deocamdată, la țîr, alta la talcioc, și cu totul alta pe Lipscani; în magazinele particulare mai vezi cîte ceva. Prețurile sînt însă de la piperate la exorbitante.

Can-can-uri cu detectivi particulari

Dl. prim-ministru Petre Roman a făcut un adevărat galop de sănătate prin labirintul țîrgului. Ce se știe despre acest marș forțat? Că a tăiat panglica (mă rog, cu mînuși albe de mătase) a impozantului pavilion al Coreei (fostul pavilion al U.R.S.S.). În special Coreea de Sud, dar și Japonia, Franța, Italia, Canada, U.S.A., Germania, prezintă unii dintre cei mai

serioși parteneri de afaceri în viitor. La pavilionul italian a degustat un pahar de samoaie. Cu polonezii s-a întîlnit preț de 7-9 minute. Americanii i-au prins la rever cîteva insigne (parcă știu de undeva acest obicei). În pavilionul Libiei a admirat cu coada ochiului portretul țesut în carpetă al lui Ghaddafi. Politia, în număr mare și în uniformă nouă, a salutat cu mina la chiu și a anunțat că deocamdată nu sînt „evenimente”.

Pentru a preîntîmpina orice evenimente, de orice natură, în speță de furt, au fost angajați diverși detectivi particulari, în special pe timpul nopții. Detectivii particulari veghează în principal standurile MARUBENI, CASIO, CHAMP, PANASONIC, ca și întregul Pavilion B unde se află firme din Olanda, Franța, Suedia, Egipt, Norvegia, Danemarca, Elveția, India. Tentația a învins. O mașină întreagă cu produse electrice a „zbura” de la autostrada Pitești-București. Detectivii particulari și-au pus în joc toată destoinicia. Miroase deja a creier ars pe șosea, dar hoții n-au fost prinși.

Prolog la epilog

În linii mari TIB '90 este și rămîne o reușită pe multiple planuri: economic, comercial, de cooperare și crearea unor societăți mixte „joint ventures” dar, poate, cîștigul cel mai mare este contactul, nemijlocit și mai puțin controlat de surse oculte, al specialiștilor români cu partenerii de afaceri străini. Cert este că de la eternele și mult discutatele studii de prognoză și prospectare la rețehnologizare și introducerea în țara noastră a tehnicii de vîrf este cale grea de făcut într-un timp relativ scurt. La nivelul molohului nostru economic, persistă încă structuri rigide. Unii dintre „oamenii de bine” îngreunează acest proces firesc, cu de la ei voie și putere. Pasul acesta, de conlucrare și cooperare economică internațională este hotărîtor pentru economia noastră națională, pentru trecerea neîntîrziată la economia de piață.

DORIN SĂLĂJEAN ■

Microinterviu cu doamna HEIKE RIENHÖFER, reprezentanta firmei HOECHST din Germania, care a avut amabilitatea de a răspunde întrebărilor revistei noastre.

I.: Spuneți-ne cîteva cuvinte despre firma HOECHST.

R.: HOECHST este unul dintre giganții chimiei mondiale. HOECHST va avea în România, în acest an, o cifră de afaceri de aproximativ 40 de milioane de mărci. În zilele de 2 și 3 octombrie, am organizat, la Poiana Brașov, un simpozion cu 39 de directori din industria chimică unde s-au prezentat organizarea, salarizarea, tehnologiile specifice firmei noastre.

I.: Care sînt principiile după care se conduce firma HOECHST?

R.: Siguranță și ecologie, acestea sînt punctele de greutate ale lui HOECHST!

I.: Credeți că firmele românești au o strategie corectă?

R.: Există încă o veche mentalitate. Se pornește tot de la produs și de abia după aceea se încearcă găsirea unei piețe. Noi procedăm exact invers, pornind de la cerințele pieței către produs. Pe de altă parte, am impresia că se neglijează, ca și înainte, piața internă. Trebuie satisfăcută înții piața internă și pentru că, în felul acesta, vă învă-

țați cu competiția și învățați să utilizați marketingul.

I.: Intenționați să vă extindeți afacerile în România?

R.: Da. Există un plan în acest sens pe următorii 3 ani, care cuprinde și mărirea personalului nostru de aici. Dorim să satisfacem pe deplin clienții noștri din România. Clientul trebuie ascultat cu cea mai mare atenție, iar problemele lui trebuie rezolvate, el este omul cel mai important pentru succesul firmei.

I.: Ce greutăți întîmpinați în activitatea dvs.?

R.: Cred că legislația privitoare la reprezentanțele străine, trebuie stabilită cît mai repede. Nu pot merge să le spun celor din Germania să investească aici dacă nu se știe cum.

I.: Lucruri bune ați avea de spus?

R.: Da, sînt foarte mulțumită de organizarea țîrgului; sîntem bucuroși că putem sta de vorbă, în sfîrșit, liniștit, deschis, cu partenerii români. Se poate lucra efectiv acum! Ne bucurăm că nu am închis biroul nostru în 1989, cînd a fost foarte greu. Am fost aici și la bine și la rău.

I.: Un gînd pentru cititorii noștri.

R.: Le doresc o iarnă ușoară, liniște pe străzi și mărfuri în magazine.

MIHAI SÂNDOIU ■

conizat de dl. Constantin Cojocaru. Acest program începe să fie destul de bine cunoscut. Pentru atragerea stimulativă a populației în sfera rigurilor economiei de piață este nevoie ca aceasta să aibă capital, să dispună de el, să simtă că îi aparține și să fie convinsă că de modul în care îl investește și gospodărește depinde starea ei materială. Or, sursa de capital există, o avem acumulată în fondurile fixe create de-a lungul cîtorva zeci de ani de „proprietate în comun”. Chestiunea e ca proprietatea aceasta să devină individuală particulară, deci e nevoie de o redistribuire a proprietății comune, de o „improprietărire” a fiecăruia după cît a muncit fiecare. Valoarea etică și funcțională a acestui plan ni se pare indiscutabilă. Fără acest act de dreptate va fi imposibil pentru orice guvern să elimine escaladarea tensiunilor, tendințelor reacționare și tentativelor de „ieftinire”, în scopuri pragmatice transparente, a avuției poporului român. În ce ne privește, constatăm cu îngrijorare proliferarea unor procedee de obstrucționare și minimalizare a intențiilor noastre din partea acelor privilegiați care acționează subteran pe baza principiului: „potențialii de ieri, capitaliști de mîine”. Dar sîntem dispuși la orice sacrificiu pentru ca produsul unei vieți amare să nu se trans-

forme în averea unor patroni de zahăr.

— În federația dv. ce greve sau intreruperi de muncă necontrolate au fost semnificate?

— Nu sînt semnificative, în sensul că nu au paralizat activitatea unităților economice. Realizările se situează la 83-85 la sută față de anul trecut, și nu uitați că anul acesta am dispus de un timp diferit de lucru. Rezultatul se situează peste media realizărilor pe industria națională.

— Si cu toate acestea nu găsești în magazine un bec. Unul de vînzare, vreau să zic.

— Si credeți că în întreprinderi s-a muncit atît de puțin încît nu s-a produs nici un bec? Lipsesc nu numai acestea, ci aparatele electrocasnice în general și putem numi aici foarte multe, multe. Cauza nu e lipsa producției ci exportul și scoaterea ilegală, peste graniță, de către unii cetățeni, a acestor produse.

O stranie luptă pentru putere

— Se vorbește despre o primedie a subordonării politice a sindicatelor. Ce credeți?

— Cred că este excesivă această interpretare.

— Presiuni s-au făcut? Încercări de a vă remorca?

— Nu. Așa ceva nu există.

Oricum, în ultima vreme nivelul organizatoric al sindicatelor — inclusiv al federațiilor — a devenit suficient de puternic încît să nu apară sper, asemenea tentative.

— Apropo de schimbările de directori. Guvernul spune că sindicatelor nu trebuie să intervină.

— Păi, în realitate lucrurile stau chiar așa și într-o societate normală rolul sindicatelor ar fi oarecum diferit, dar după opinia noastră și rolul guvernanților ar fi, atunci, diferit. Or, nu este vina noastră că dintr-o discuție televizată a domnului prim ministru unii oameni au înțeles că sînt iarăși indemnati să schimbe conducerea. Așa se creează o stare de confuzie.

— Deci sindicatelor nu și propun să administreze.

— Se înțelege că nu. Dar, din păcate, administrațiile întreprinderilor traversează o criză dramatică de autoritate. Cauzele sînt numeroase și pot fi înlăturate treptat, atîta timp cît sindicatelor nu sînt desconsiderate și nu se dă curs acelor forțe reacționare care sub pretextul experienței întîrzie orice tentativă de reformare. Am constatat tendința multor administratori de a escamota dimensiunile crizei cu care se confruntă și încercarea de a substitui realitatea cu operații contabile incorecte. Ne-am confruntat și cu situații în care ad-

ministrațiile pasează răspunderea, și chiar decizia, sindicatelor.

— Și sindicatelor nu pot refuza?

— Ele se simt dateore să intervină în situații flagrante, în situații extrem de dificile din punct de vedere economic, cînd conducerea locală a dus de ripă unitatea fie fără intenție, fie cu intenție — așa cum din păcate constatăm uneori. În procesul acesta se întîmplă lucruri ciudate. Iată, la Cugir, două luni de zile nu s-a adus deloc alcool în oraș, nu s-a găsit picătură, dar cînd a apărut acea mișcare spontană, despre care vorbeam, în noaptea respectivă tot timpul s-a cărat masiv și dimineața magazinele erau pline de vodcă, de coniac și așa mai departe. Înțelegeți?

— Cred că da. Ca să se poată spune mai tîrziu că și alcoolul e de vină. Dar metoda e veche. Ea a fost folosită și la București, începînd cu manifestația din 12 ianuarie, cînd niște oameni de bine se arătau indignați, a doua zi, la vederea altor sticle sparte sau nu.

— Se pare că cineva chiar a avut intenția să provoace ceva în sensul ăsta. A fost ceva acolo clar pus la cale. Din zone de influență locale, nu știu unde duc toate astea, rămîne de văzut. Dar există o stranie luptă pentru putere în unele unități economice. Li-

derii sindicali ne avertizează asupra acestui fapt. Există unități economice în care, după toate aparențele, o parte a conducerii manevrează lucrurile de așa manieră încît să iefinească avuția lor de acolo, ca să poată ulterior s-o contro-eze mai ușor. Că utilajul e vechi, că nu se lucrează, că totul merge prost. Mai mult decît atît, fac tot ce e posibil ca să meargă prost. Nu cu gîndul că mîine vor veni la putere prietenii lor de pînă mai ieri, care-i țineau acolo. Ci cu gîndul evident că, în virtutea relațiilor pe care le-au construit, a sforilor pe care sînt capabili să le tragă, ei să se transforme în capitaliști de mîine. Este evident că deja controlează, mulți dintre ei, fonduri importante. Se pare că ei au interesul și posibilitatea să manevreze în așa fel încît să poată controla capitalul în zonă. Acesta e un fenomen care se petrece peste tot, chiar dacă uneori ne scapă. În plus, la anumite niveluri se manifestă tendința de a „orienta” anumite unități industriale, prin politica dirijată de aprovizionare și desfacere, în perspectiva unei bune plasări de capital în viitor. Este și acesta un efect deosebit de periculos al etapei de tranziție, cînd traficul de influență a căpătat dimensiuni naționale.

D. CONSTANTINESCU ■

În fața legii, omul mărunț

Din multe feluri originale de încălcare a drepturilor omului în România, continuă să fie practicat unul bine experimentat încă de pe vremea industrializării multilaterale abierante. E vorba de lezarea dreptului elementar de-a respira aer curat.

Prefăcuta nebagare de seamă, cauzele pre-

între nenorocirile care au făcut vîlvă în ultima vreme, a fost și explozia de la Combinatul Chimic Făgăraș. Am încercat să intrăm acolo. Ni s-a spus că nu pătrunde nimeni, că așa a dispus conducerea, care e prin secții cu comisiile de anchetă. Cîte comisii? Mai multe. Cîte anchete? Întrebare suspectă, mai cu seamă dacă ar pune-o, Doamne ferește!, un gazetar. Un singur lucru nu mai poate fi ascuns: primii care au „anchetat” sînt cei din ministerul de resort. Înaintea Procuraturii! Ea și-a așteptat rîndul, după aceea care, evident, sînt interesați să nu se dovedească eventuale culpabilități ce i-ar viza și pe domniile lor. Puterea judecătorească, dacă tot îi arde de separare, să se-nvețe minte! Autoritatea Procuraturii începe din momentul planificat de cei anchetați, nu-i așa??? Nu-i

vorba că și rolul activ al acesteia este o floare exotică greu de acclimatizat pe un sol îngrășat 45 de ani cu compusi ideologici de culoarea singelui, obținuți prin catalizare cu extract de bălării din familia stalinceaștispurcatis.

Dar să revenim la ceea ce nu a anchetat nimeni (și nici odată!): la poluare. Fiindcă o explozie, e-adevărat, este pericol permanent la Făgăraș. Dar așa ceva se întîmplă rar. Poluarea este o catastrofă lentă care se produce neînterupt. Clipă de clipă. Și care lovește, oarbă, fără alegere, toate ființele, pe o rază de mai multe sate; chiar dacă îi afectează în grade diferite pe muncitorii ce lucrează în secțiile unde-i pur și simplu greu de respirat și pe țărani din marginea acestei zone. Nu mai vorbim de faptul că efectele poluării cresc în timp. Și

tins obiective și areactivitatea celor ce au datoria să pedepsească pe vinovații de poluarea gravă a mediului într-o localitate sau într-o zonă mai largă, toate acestea stau, încă, legate într-un lanț ticălos care gîtuie omul. În fața acestui mecanism perfid și criminal, cel mai dezarmat e omul mărunț.

că devin dramatice cu atît mai lent cu cît crește distanța de sursele răului.

Își inchipuie cineva că pînă anul trecut nu se cunoștea „sus” cît de gravă era poluarea aici? Să fim serioși! „Cînd vîră Ceaușescu în vizită, opream toată producția. Învințeam doar apa. Nu îndrăzneam să între altfel, de teamă să nu respire cîteva minute aerul poluat în care trăiam noi. Odată, ne-au pus să spargem vreo 400 de geamuri, ca să fie ventilație în timpul vizitei.” (Matei Pfeifer, subinginer, în prezent, viceprimar: „Eu sînt f'u de securist: tata, ca dulgher, lucra cu securea.”)

Actualul primar, domnul inginer chimist Vasile Dan: „Deșeurile nerecuperabile se ard la o groapă. Fumul conține substanțe organice nitrice. Afectează și unele comune din

jur. Dacă procesul tehnologic ar fi condus corect, volumul de gaze puternic poluante ar fi mai mic. Sistemul de filtra-re nu funcționează perfect, nici continuu. Ba n-are site, ba n-are apă, ba nu e temperatura optimă de absorbție, pe urmă defecțiunile inelelor de umplutură ale coșului... La compartimentele de mare capacitate, poluarea fonică este foarte mare. Dar toți **are căști** (s.n.) Boli profesionale? Nu! Aproape că nu sînt la noi. Mă rog, cînd apar, se datoresc utilizării neadecvate a echipamentului de protecție. Nu poartă masca de tifon pentru praf. Sau masca de gaze, la avarii. Dar noi, în combinat, sîntem ca o familie. Și sînt multe familii din care mai multe generații au lucrat și lucrează în combinat. (n.n.: fără să știe ce se acumulează — și cu ce riscuri — în ei). E o mîndrie. Am lucrat în combinat 25 de ani. Îmi făcea plăcere să mă contrazic un subordonat, un colaborator, cînd hotărîm ceva: decideam, în colectiv. Nu așteptau să fie controlați, așa că eu aproape nu aveam ce face. Nici unul nu s-a dus mai sus să reclame că nu i-am rezolvat problema cu care a venit la mine: dacă nu puteam, îi explicam pînă înțelegea... Da, e-adevărat că se mai cară nitroglicerina cu cobilița. Nu-i chiar o cobiliță. Sînt niște câni de gutapercă agățate de umeri. Pe ce distanță? Cam 50—100 de metri. Numai cînd sînt cantități mari, se transportă automat. Dar nu doar la noi în țară se întîmplă asta, să știți: nu-i nici o problemă! Dacă se poate, aș prefara să nu-mi dați numele. Mai ales că, acum, sînt le primărie. Asta irită pe mulți.”

Și, totuși... Sînt oameni care suportă, uneori, niște dureri de cap dementiale. „Atît de puternice, încît eu era gata să mă sinucid numai ca să scap”, ne-a spus un bărbat. Femeile însărcinate dovedesc un fel de eroism nesciut pentru bucuria de-a avea copii. Apăsarea psihică se împletește cu poluarea: nici o viitoare mamă nu știe dacă, la naștere sau mai tîrziu, copilul ei va scăpa de nevăzuta sabie.

Apoi, ni s-a povestit de așa numitele „căderi după pensionare”, adică îmbolnăviri care rămîn în afara relației

juridice a omului cu combinatul care omoară lent. (Cele două riuri Berevoi și Racovița, altădată pline de păstrăvi, de vreo două decenii sînt ape moarte după ce trec prin incinta combinatului, pentru ca, la scurtă cale, să-și reverse hoiturile otrăvite în Olt.)

Apropo de evasiinexistențele boli profesionale, iată ce ne spune domnișoara doctor Constanța Moarcăș, director la Spitalul Făgăraș: „Dovezi nu avem. N-avem dotări pentru măsurători. Atmosfera este poluată. Și solul. Cît? Nu știu. Multe boli profesionale. Nu sînt studiate. Sînt legate de acest combinat. Care a oferit multe locuri de muncă, salarii bune; oamenii au fost încîntați... Dar, pentru studierea poluării, acolo nu se poate pătrunde. Colegii mei erau obligați să nu spună adevărul, să dea statistici nereale.”

Doamna dr. Nicoleta David, medic specialist dermatolog: „De ani de zile, am renunțat să facem controale profesionale la dispensarele din incinta combinatului, pentru că nu puteam să dăm datele reale. Cei de la medicina muncii nu se bucurau cînd apreciam ca boli profesionale afecțiuni ale oamenilor provocate de fenol, formol, derivați de nitrobenzen, toluen, nitroglicerina... Despre măsuri de protecție ce să mai vorbim, cînd fibre de vată de sticlă vedeai cum plutesc în aer ca o ceață ori cînd hainele muncitorilor erau îmbibate cu asemenea substanțe... În combinat există secții pur și simplu inumane.”

Unii medici au mai încercat să facă studii, statistici care să indice adevărul, chiar dacă, pe ici pe colo, ușor atenat. Doctorilor Ion Mehedintu (sef secție nou născuți) și Daniel Bordaș (sef secție obstetrică-ginecologie) li s-a datorează, „în mod egal”, două asemenea studii, prezentate, în țară, la reuniuni științifice medicale. Primul se referă la malformații congenitale, înregistrate în cinci ani (1982—1986); al doilea privește nașterile premature în perioada 1984—1988. Cum cei doi medici au de acoperit și spitalul din orașul Victoria, constatările implică efectele poluării produse, pe o rază mai mare, de ambele combinate chimice, Făgăraș și Victoria. Iată ce



Nu ucideți florile...

Nici prin presă nu sîntem în Europa

Dacă vrei să cumperi un ziar din Occident și intri, pe 10 octombrie 1990, în oficiul de difuzare a presei din Capitală, str. Doamnei, poți cumpăra LE MONDE din iulie (asta dacă sfidezi infernalele cozi la țigări străine — LM, 80 de lei pachetul — sau „Carpați”, care se vînd în același loc). Pînă la urmă nu poți cumpăra nici o publicație occidentală deoarece toate sînt împachetate și legate cu sfoară chiar în mijlocul magazinului, pentru retur, așteptînd de o săptămînă să fie luate. Aici se primesc cam 500 de bucăți lunar din LE MONDE și LIBERATION cam 400—500 pe lună. L'EXPRESS a venit o singură dată (la oficiu costă 35 de lei și nu 50, ca la „băieții de pe stradă”), un singur număr, cel din aprilie, ajuns la vînzare în luna iunie! Cam treisferturi din ziarele străine se returnează, ne spune gestionara, fiindcă sînt foarte vechi. Numerele din august au venit la sfîrșitul lui

■ cotidianul de Paris (LE MONDE) ajunge la cititorul român uneori după două luni ■ citim în octombrie ce se întîmplă la New York în august ■ informațional sîntem în Asia, mai aproape de Coreea Democrată decît de Paris ■ BURDA și PARIS MATCH se fură cel mai tare ■ L'EXPRESS și ziarele franceze mucegăiesc pe drum pînă la cititor ■ ping-pong (tur-retur) cu sacii de presă străină ■ de ce nu există o dugheană numai pentru presa străină? ■ presa străină se plimbă prin România și se întoarce înapoi fără s-o citească nimeni ■ cifre astronomice la „retur”: peste o sută de mii lunar numai la un singur oficiu! ■ cine-i nebun să fure PRAVDA? ■ două filiere pentru două tipuri de presă ■ nici prin presă nu sîntem în Europa?

septembrie, și numai din unele publicații.

Tur-retur, ca-n cupele europene

Cît despre mormanul imens de publicații aflate în centrul magazinului, pe jos, acestea, care se vor da la retur, sînt: FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG L'ECQUIPE DER SPIEGEL, LE MONDE,

LIBERATION. SPUTNIKUL nu se returnează. „Marfa” vine, în cazul ziarelor, o dată pe săptămînă, să zicem, în valoare de 70 000 de lei, gestionara o ia în primire, după care trebuie să-i facă formele de retur, deoarece este veche și n-o cumpără nimeni. Un fel de pasat felina moartă dintr-o ogradă într-alta. La retur sînt: INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE (I.H.T.)

de pe 27 august și din 28—29 iunie și LIBERATION din 16 august. Cifrele totale ale returului de presă occidentală sînt: 163 000 pe august, 174 000 pe iulie și 144 943 pe septembrie.

Tot presa comunistă ajunge prima

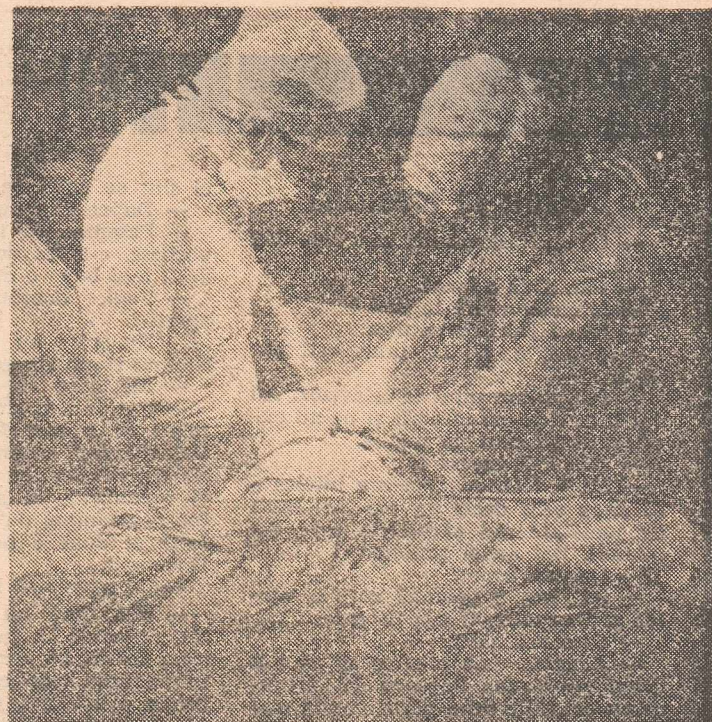
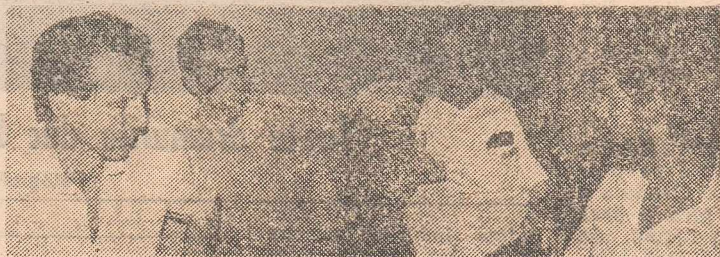
În schimb, de la același centru poți cumpăra revistele ilustrate CUBA, COREA DE

HOY, ATLETIKA, MOSCOVSCOIE NOVOSTI, PRAVDA — ultimele numere. Găsești PRAVDA apărută cu trei zile înainte (4, 5, 6, 7 octombrie și nu m-ar mira s-o poți cumpăra și pe cea de mîine. SPUTNIKUL este la fel de actual: nr. 10, din octombrie. Cu puțin noroc, în curînd vom citi și SPUTNIKUL din noiembrie! Care-i misterul?

Două filiere pentru presă

Presa din fostele (și din actualele) țări comuniste ajunge pe o altă „filiară” decît cea occidentală. Cum? Presa occidentală o distribuie direct diriginta, după cum ne spun vînzătoarele de la unele centre, și vine pe calea „mesageriei”, spre deosebire de presa din fostele țări comuniste, care urmează o cale mult mai simplă și mai ușoară. Și asta fiindcă presa occidentală se fură, în timp ce cealaltă, „comunistă”, nu tentează aproape pe nimeni și este privită cu

La Urgență nu dorm decît pacienții



aflăm de la dr. Ion Mehedintu: „Într-un singur an, am constatat șase cazuri de malformații de tub neural (spina bifida). O malformație deseori netratabilă, extrem de rară în literatură. Se citează un caz la 30 000—40 000 de nașteri, în Europa. Or, noi ne-am trezit cu 6 cazuri din 1507 nașteri, în 1986. Eu știam că, în 3 ani, la maternitatea Polizu din București, unde am făcut găzdi de noapte, n-a existat nici un caz de spina bifida.

Aici, în 5 ani, la 6504 nașteri am înregistrat, în total, 152 de cazuri cu malformații. Și nu am luat în calcul nou născuții morți cu malformații: nici aberațiile cromozomiale; nici malformațiile date de patologia genetică.

Creșterea e vizibilă și în mediul rural, de unde vin mulți naveliști în combine. În 1989 am avut vreo 80 de cazuri de picior strîmb congenital. Medicina muncii n-a prezentat niciodată situația reală a gradului de poluare. Nici noi n-am îndrăznit să acuzăm răspicat poluarea.”

În combinat, subiectul e tabu. Primarul își controlează greu stupefacția cînd e întrebat de îmbolnăviri profesionale: de 25 de ani s-a învățat să nu unoască așa ceva: să convingă și pe alții: să suspecteze pe oricine ar putea da pe față adevărul.

Nimeni nu știe încă dimensiunile reale ale poluării, întinderea geografică pe care se produce, toate efectele, consecințele asupra oamenilor și animalelor datorate substanțelor nocive din aer, din apă, din plante.

Se impun grabnic studii făcute de meseriași competenți, cu aparatură adecvată și măsuri ferme luate de oameni responsabili.

De mult, de foarte multă vreme, Țara Românească a Făgărașului a fost o mindrie a Domnilor de la sud de Carpați. Care n-au lăsat-o prăpădului. Domnul de la București, azi, se numește Ion Iliescu. Mărite și mult iubite Doamne, ce era să spun!... măcar pentru că Domnia Ta ești român — ca să nu zicem ce știi că iarăși este adevărat: pentru că măcar Domnia Ta ești român — aibi milă, fii drept, fii bun, nu mai îngădui în Țara Făgărașului atîta scîrbă, atîta moarte, atîta fătărie! Mai bine să trădezi Domnia Ta comunismul pe care îndesțulat l-ai slujit, decît să lași de izbeliște Făgărașul, tocmai din scaunul de la Cotroceni! Ajută-l pre omul mărunț. Și fii, Domnia Ta, sănătos!

DORIN GHERGHINESCU ■

Sfîrșit de săptămînă în București. Chiar jerpelit și întunecat cum îl știm, orașul stă cu ferestrele deschise. Muzică ici și colo, risete, frînturi de voci, sonorul unui televizor. Cite un grup întîrziat. E simbătă și oamenii se străduiesc să-și încropească mica lor sărbătoare. În noaptea aceasta vor avea o oră în plus. Măcar pentru somn.

La „Urgență” însă, nu dorm decît pacienții. Deseori nici aceștia.

Nu sîntem singuri în Univers

Spitalul a căpătat în timp o adevărată faimă. Numărîndu-se printre cele mai vechi așezăminte de acest fel din Europa, a fost mutat acum 30 de ani în clădirea din apropierea străzii Ștefan cel Mare.

Doctorul chirurg Paul Blidaru are 30 de ani de meserie și cam 3 000 de găzdi la activ. Fiind medic primar, coordonează în această noapte toate camerele de gardă: chirurgia, ortopedia, medicina internă. La plecare ne-a mărturisit că de 2 luni și ceva nu a mai avut un serviciu așa de liniștit. Totuși...

Ora 23 (ne-am potrivit ceasurile înapoi). Un țigan între două vîrste e aproape tîrît de doi vecini alarmați care povestesc cum l-au găsit prăbușit în casă. „E ziarist”, ne lămuresc. Și pentru că îi primim neîncredători, adaugă: „Vin de ziare”. Cu toate că duhneș-

te a țuică, vecinii spun că nu e băut, dar că acum două zile a primit o bătaie zdravănă din care s-a ales și cu banii furati. Diagnosticul medicului internist: stare subcomatoasă, intoxicație etilică.

Ora 23.30. De pe culoar se aud strigătele unei femei: „Aaaa! Nu mai pot, nu mai poott...” Intrăm după brancardieri la „Ortopedie”. Într-una din cele două camere e aproape gata piciorul unui alt accidentat. Ghipsul umed seamănă cu luful.

Noii veniți sînt soț și soție. Au fost atacați pe cînd se îndreptau spre casă. Locuiesc în comuna Bolintin. Bărbatul, măruntel și speriat, are haina plină de sînge și o rană urîtă la cap. Nevasta lui și-a fracturat un picior și antebrațul stîng. Basmauă i-a alunecat pe frunte și abia mai respiră printre gemete și lacrimi.

Domnul doctor Blidaru ne conduce prin celelalte încăperi de veghe ale parterului. La „Radiologie” nu se închide niciodată. Chiar și atunci cînd s-a zăgăvit, medicii și asistentele au lucrat. În 24 de ore se pot scoate 208 radiografii. Cabinetul de medicină internă efectuează oricînd o electrocardiogramă. Aici vin infarcturile și intoxicațiile — mai ales primăvara și toamna. „Laboratorul” e un fel de Romă. Toate drumurile duc spre el.

Se moare mai ușor decît credem

Ora 0. Etajul II Chirurgie.

În prima sală se operează o plagă prin înjunghiere. Preafericitul poartă un nume celebru. Are 29 de ani. Agresorul este propria soție. Doi medici tineri îi explorează intestinele. Deși migăloasă, intervenția chirurgicală nu este dintre cele mai periculoase.

Ne continuăm pelerinajul prin saloane. La 227 Nicolae Ion doarme. Dacă n-ar fi fost operat în cursul serii, nu mai apuca dimineața. A venit cu ulcer și șoc hemoragic. Nu departe de patul acestuia, un bătrîn horticăie aplecat peste o tăviță plină cu cheaguri de sînge. Ciroză hepatică decompensată gravă. Nu are pe nimeni în afară de o fată care le-a închis telefonul medicilor cînd aceștia au anunțat-o de starea bolnavului. Etilic. Galben. Pielea prea largă pentru oasele lui.

Ora 1. Salonul intoxicațiilor. Șase pacienți cu tentative de sinucidere. Doi au înghițit sodă. O femeie între două vîrste, foarte rădă. „M-am supărat prea rău...” Băiatul meu bea mult. O bătrînă pierită, firavă, 72 de ani — „Am venit din Germania și am văzut situația de aici...” Altă femeie 33 de ani — „Nu mai contează acum...” În timpul serii a fost adusă o tină, 23 de ani, în mîini stau înfipete acele de perfuzie; nu e conștientă.

Ora 1.30. Bătrînului de la 227 i se introduce sonda Blakemore. O soluție mai bună decît intervenția chirurgicală. Măcar i se oprește hemoragia

și nu se mai chinuie. Nu mai are mult de trăit.

Întîlnire de gradul II

Ora 3. Doi polițiști de la secția a 6-a întreabă de Stoicescu Constantin, victima unei tilhării. Nu a fost adus la Urgență. Ne privim cu mirare și invidie; nu sîntem singura putere din stat trează la ceas de noapte?

Ora 5. Urcăm la etajul 6. Salonul 643. Teodorei Radu a trăit o experiență îngrozitoare. După delecțiunea de la metrou din cursul după-amiezii își petrece simbăta la spital. Tușește și scuipă negru. Își amintește cum țipau femeile din vagon. Copiii plîngeau. După ce au reușit să iasă au pornit prin tunel. Linia decuplată. Întuneric beznă. Mocirlă, țărîși de care se împiedicau. Fum înecăcios. Nimeni nu le-a venit în ajutor. Cînd au ajuns la Armata poporului, peronul era pustiu. Ieșind la aer, mulți au leșinat sau au căzut. Din fericire, salvările fuseseră anunțate — măcar atît — și i-au transportat la spital.

Ora 5.30. Începe să se lumineze. Noaptea care a trecut nu a pus probleme deosebite. O simbătă oarecare. Pentru cei ce s-au trezit mai odihniți dimineața. Pentru medicii care, neștiuți, stau de veghe.

OLTEA MUTULESCU ■

Fotografii de SORIN MOISE ■

indiferență, primită „pe încredere” și nu întotdeauna numărată. Iar presa occidentală are și „valoare de intrare” mai mare. În schimb, poți citi știrile din Pyongyang, care ajung la noi cu promptitudine, tocmai din... Coreea Democrată: „LES NOUVELLES DE PYONGYANG” din 22 septembrie. Nici prin presă nu sîntem în EUROPA! Informațional, e mai aproape Coreea decît Parisul! Acum putem spune, într-adevăr, că „sîntem ceva ce n-a văzut Parisul”... Am reușit să mai găsim aici, a doua zi (11 octombrie), un număr din săptămînalul MOSCOW NEWS, ediția 14—21 octombrie, venit în avans!

Tactica „alterării” informației

La oficiul de distribuție a presei, aflat vizavi de Sala Palatului, nici măcar nu mai există loc de expunere a presei străine, care stă infundată într-o baracă improvizată! Presa occidentală vine, aici, o dată pe lună. „Am primit L'EXPRESS, dar erau ude, mușegăite”, ne spune vinzătoarea. De ce, ne întrebăm? Nu cumva ele sînt ținute pînă

la alterarea informației și apoi date pe piață? Aici LE MONDE (ultimul) este din 17 iulie și a sosit abia cam între zilele de 1—4 octombrie la difuzare, iar I.H.T. este din iulie!) și a sosit în jurul aceleiași date.

Ziare care nu există

Intrăm la Direcția Poștei în Municipiul București, întreprindere situată ceva mai jos de Palatul Telefoanelor, pe str. Matei Millo. De aici se aprovizionează și unitățile de difuzare a presei mai sus amintite. Dna dirigintă Cotorogea M. refuză să dea orice relație și ne trimite la „șefu”, d-nul Ghiuleanu. Pe mesele de acolo se lăfăie ediția din 13 septembrie a ziarului LE MONDE, I.H.T. (aceeași dată) și FRANKFURTER ALLGEMEINE MAGAZIN din 21 septembrie a.c. Ele au sosit de trei zile și nu au fost încă difuzate. (erau venite de pe 8 octombrie, iar descinderea noastră acolo se făcea pe 11 octombrie). Dnul Ghiuleanu ne spune: „După luna aprilie au început să sosească publicații din Vest. Înainte „răsăritul” venea pe ruble. De la D.E.P. pînă la

noi, ziarele pot face săptămîni întregi pe calea mesageriilor (colete). Nici personal nu avem! Ar trebui să mai avem cel puțin încă 50 de distribuitori, 25 de posturi de oficii etc. Mai demult, D.E.P. a închiriat un pavilion din spațiul Expoziției Internaționale (acolo unde se desfășoară acum T.I.B.-ul, n.n.) unde a depozitat presa românească. Am primit în iulie-august publicații tipărite în lunile ianuarie-februarie, printre care și FLACĂRA”. „Cît privește reclamațiile de la cetățeni, cele mai multe pe care le-am avut reclamau lipsa de pe piață a revistei REBUS” — ne spune dna Cotorogea, căreia i-a revenit brusc glasul.

„Lotul martor”

Am luat un „lot-martor” de publicații străine: LE MONDE și I.H.T. din 13 septembrie și FRANKFURTER ALLGEMEINE MAGAZIN din 21 septembrie (cele surprinse la Direcția Poștei). Am încercat să le refac traseul pe care îl parcurseră. Ele au ajuns „par avion” din Franța și America pe 18—19 septembrie, au fost

preluate imediat de D.E.P. și trimise prin mesagerie spre Direcția Poștei din Capitală. Cît privește FRANKFURTER MAGAZIN, el nu figurează că ar fi fost achiziționat oficial! Cum a ajuns acolo? La D.P. a Capitalei. LE MONDE și I.H.T. au ajuns abia pe 8 octombrie! Acolo au stat, fără a fi trimise, 3—4 zile, pînă pe 11-12 octombrie! Vor ajunge la cititori abia pe 12—13 octombrie. Ce valoare vor mai avea atunci? Cine va voi să le mai citească?

Un ciclu unic în lume

De la dna Haralambescu, salariată a D.E.P.-ului, aflăm că publicațiile străine parcurg un ciclu incredibil: deci, pînă în țară, din Franța, să zicem, ele fac (cazul „lotului-martor”) numai 5—6 zile (13—18 septembrie) apoi din București (de la D.E.P.) pînă în București (Direcția Poștei) sau în țară fac, pentru același caz urmărit, 23 de zile! (de la 18 sept. la 11 oct.) E de-a dreptul fantastic: de la D.E.P. ele pleacă prin mesagerie la Oficiul 47 din Giulești, care le trimite apoi la Direcția Poștei. De la Casa Presei Libere pînă pe strada Matei Millo pu-

blicațiile străine fac (cale de 3—4 kilometri!) 23 de zile! Luna trecută au intrat cam 4745 de bucăți din I.H.T. în țară. De la Aeroport sînt aduse direct la Casa Presei, la D.E.P. Tot ceea ce lipsește pe parcursul traseului ulterior al publicațiilor se impută D.E.P.-ului. Contractele cu furnizorii străini sînt ratificate de instituția ROMPRES-FILATELIA.

Ping-pong cu sacii presei

Iată ce ne declară d-na Haralambescu: „Trimis sacii cu mașina secției import la gară, îi las acolo, după ce-i preda, pentru a fi trimiși mai departe și, peste o lună, mă trezesc cu sacii înapoi; nici n-au fost expediați, probabil. Pentru faptul că se fură îngrozitor, punem valoare mare, 3 000 de lei pentru fiecare sac. Am avut niște inițiative, am spus vechii conducerei că trebuie schimbate niște lucruri”. Ne întrebăm ce spune acum noua conducere, în privința inițiativelor?

MIHAIL GALĂȚANU ■

De la coadă
adunate

Doctori in medicină

— Ce crezi, domnule, 'om avea frig la iarnă?
— Păi, d'iaia e iarnă.
— Nu, domnule! În casă!
— Ghici gnicitoarea mea.
— Adică, da? De unde ești așa sigur?
— Păi, m-am uitat la televizor. Au dat interviuri cu minierii și ne-au explicat dinșii cum stă treaba.
— Zău? Ce-au zis?
— Multe! Oricum, ce-am înțeles e că n-au scos decât un pic mai mult de jumătate din cărbunele care s-a plănuț. Da' au și probleme!
— Ce probleme?
— Păi, era o doamnă care a vorbit pentru minierii din Oltenia.
— Olteancă, deci.
— Acuma... nu știu ce să zic! E drept c-o chema Popescu da' olteancă nu era. Mie mi-a părut venită mai de la Tropice, da' n-are importanță, că ne-a explicat bine cum e cu românii, care pînă acuma n-a fost vi-mănu', care pînă acum n-a fost violent. Și mai zicea dînsa că n-ar fi o problemă să scoată cărbunele care trebuie pînă la sfîrșitul anului, dar

ei sînt cu ochii pe parlamentari.
— Da' ce-au cu ei?
— Pesemne că nu le place cum vorbesc, c-a zis doamna Popescu că ar fi mai bună o discuție minerească.
— Fugi, domnule! Vrei să mă sperii?
— Nu, că-s eu destul de speriat. Nici nu ți-am zis tot!
— Mă ia cu frig!
— Păi, nu ți-am spus c-o să fie frig? Și a mai fost un domn din Valea Jiului, domnu' Cosma, care-a zis d'a dreptu', că în iunie n-au fost ei organizați, că s-a plecat atunci foarte spontan, da' să știu că sînt o forță și dacă e nevoie, vin iar la București.
— Ce nevoie să fie?
— Păi, dacă nu e liniște. Cum a zis, domnule?... c-o dăduse pe poezie... În sfîrșit, cam așa: Capitala e inima unui trup care e țara și dacă inima e bolnavă, nu e-n regulă, așa că or să vină ei iară, s-o facă bine.
— I-auzi! Doctori în medicină!
— Păi, nu ți-am spus că au alte probleme? Uite, d'iaia zic, c-o să fie al naibii de frig!

LIANA TATOS

Întrebări „cheie”

Gabriela Goia din București, salariată la Cooperativa „Radio-Progres”, invitată la un lung „concediu fără plată” de către unitate, nu pune cîeva întrebări „cheie”. Așa, de exemplu: „Hotărîrea ce prevede asigurarea a 50 la sută din pensie este restrictivă, în sensul că salariații anulator unități economice nu pot beneficia de ea? Sau: „Ce pot face eu pentru rezolvarea situației, în condițiile în care la Cooperativa „Radio Progres” activitatea sindicală este gîtuată sub diferite pretexte și, ca atare, sindicatul nu se știe precis dacă, măcar, există?”

Cine poate afirma că poate să răspundă, astăzi, la asemenea întrebări?

Stop fumatului!

Lămurindu-se cam ce poate aduce economia de piață în privința calității

țigărilor, Ilie Ion din Cîmpulung Muscel cere, nici mai mult, nici mai puțin, decît desființarea Fabricii de țigăre Tîrgu Jiu, „o rusine pentru industria noastră”. Argumente? „Dacă într-un pachet găsești trei țigări normale, poți să te socotești un om norocos, căci din 20, șapte-opt au filtru dezlipit, 5-6 sînt scuturate, iar restul conține fiecare cite un „bus-tean” sau alte corpuri dure, pentru a nu mai aminti de calitatea filtrului.”

Ar fi și o modalitate de a ne lăsa de fumat!

Telefon miraculos

Aflăm că domnul Marian Drăgulescu din București (str. Cărvunilor nr. 1, sector 6) posedă un asemenea aparat telefonic. Deși nu vorbește — n-are cum, pentru că pe firul său se „infiltrează” mai tot timoul alte convorbiri — numărul aditionalilor crește vertiginos. În iulie a plătit 329 lei, în august 475, în septembrie 1 643 lei. Electromecan-

cul sosit să verifice aparatul, tăcut și gînditor, l-a lăsat pe omul nostru cît se poate de nedumerit. Domnul Drăgulescu și-a spus că, pesemne, trebuie să primească vreun răspuns oficial. Și, de vreo două luni, îl tot așteaptă. Dar notele de plată nu vor să aștepte. Sosește mereu, din ce în ce mai umflate.

O dovadă în plus

Din însuși titlul articolului „Birocrația naste monștri”, corespondentul nostru Ladislau Fülöp putea înțelege că-i dădeam dreptate — nu-i normal să te ceară hirtii doveditoare că ai de gînd să te însori, pentru a ți se da un transfer. N-a fost să fie așa! Domnul Fülöp n-a priceput ce vrem să zicem, deși alții au înțeles și ne-au și scris. Obisnuit, se vede, cu formulări oficiale și... birocratice, domnul Fülöp s-a simțit șocat de alcă-

Grupaj realizat de LIANA TATOS



Toate drumurile duc la Roma!

Fotografie de LEONARD CHIOVEANU

POȘTA REDACȚIEI

Publicăm mai jos adresa la care o domnișoară din România poate scrie, dacă dorește să cunoască un profesor italian, în vîrstă de 56 ani, necăsătorit, care, vizitînd țara noastră, a fost impresionat de amabilitatea românilor: Dott. Francesco Scarso, Casella Postale 918/8, 35100 Padova, Italia • **Ginghină Vasile** — com. Nărtsești (Galați): Din scrisoare nu a reieșit care este problema concretă care vă frîmîntă • **Văduva Elena** — Rm. Vilcea: Cum bine cunoaște toată lumea, în învățămîntul românesc de toate gradele au avut loc multe schimbări. Aceasta este explicația. În cadrul Grupului școlar de chimie funcționează și o școală profesională. Vă mai puteți adresa Inspectoratului școlar județean • **Mitreanu Gheorghe** — Piața Neamț: 1) Potrivit Decretului-lege nr. 31/1990, beneficiază de concediu pentru îngrijirea și creșterea copilului în vîrstă de pînă la un an numai salarialele care au sau au înfiat copii pînă la această vîrstă, sînt tutore sau au copii în plasament familial. 2) Dacă de la Direcția sanitară a județului Neamț nu puteți obține medicamentul respectiv, trimiteți Direcției farmaceutice din Ministerul Sănătății, str. Ilfov nr. 6, 79081 București, o cerere însoțită de rețetă cu medicamentul prescris. Vă dorim sănătate. V-ar ajuta mult dacă ați încredințat fetița unei creșe • **Manole Elena** — București: Atîta vreme cît șederea în străinătate este legală, pensia i se poate depune în cont curent la C.E.C. Orice vizită are anumite limite, și în funcție de viza primită pe pasaport • **Ioviță Vasile** — com. Simmihaiu Almașului (Sălaj): Vă mulțumim. Am trimis • **Manolescu Elena** — București: Încă nu. • **Alexandru Matei** — Pitești: Vă mulțumim pentru fidelitate, dar nu aveți dreptate. Cu calendarul în mină, socotim: în ultimele trei luni ale anului vor fi 13 apariții a 5 lei egal 65 lei. Noi am anunțat că nu vom încasa diferența de la cei deja abonați la data majorării prețului revistei. Pentru cei care și fac abonamentul după aceea dată prețul este 5 lei • Asigurăm pe toți cititorii noștri că le respectăm părerile și dorințele. Dacă nu vor să le apară numele în revistă, așa facem. De aceea nu e cazul să se folosească de „pseudonime” evidente și uneori ridicole. Ca întotdeauna, nu luăm în considerație scrisorile anonime.

REGHINA VÂRVICI

Un ministru de stat, escroc de mahala!



„Revoluționarul” Adrian Sirbu, poartă la piept ecusonul „Studioul Alexandru Sahia”. Așa a intrat în C.C., 22 dec. 1989 (fotografia autorului)

O carte a Revoluției din decembrie 1989 va trebui să aibă, din nenorocire, o pagină în care să figureze și „micul Marx”: Adrian Sirbu! Aceasta, pentru că, Revoluția trecută nu face excepție de la universalul mișcărilor sociale din istoria omenirii: în aproape toate, la un moment dat, cei care s-au cotat spre Putere, au fost, în majoritate, alterații societăților. Churchill spunea: „cu cît o maimuță se urcă într-un copac mai sus, cu atît i se vede mai bine fundul...”

Pe 22 decembrie 1989 mă întîlneam în celebrul balcon al C.C.-ului cu A. Sirbu. Ne-am salutat și fiecare și-a văzut de treabă; eu, cu aparatul de fotografiat, el, însoțind operatorul de film al studioului „Sahia Film”. Eram, cum s-ar zice, fiecare din noi la locul de muncă, adică, profesioniști care înregistram evenimentul. Nu ne chemase nimeni; A. Sirbu primise sarcină din partea Studioului. Cînd a intrat, a arătat legitimația la poartă, iar tinerii nu s-au opus. Așa a ajuns A.S. la Revoluție! Cu „sarcină de serviciu”! Numai că, foarte repede, A.S. și-a abandonat „conștiința profesională” și s-a apucat serios să-și facă un rost: a devenit... revoluționar! Nu înainte, însă, de a vinde cîteva sute de metri de peliculă din cei care ar fi trebuit acum să se găsească la proprietarii lor, adică la Studioul „Alexandru Sahia”, cel care, de fapt, îl trimisese la „serviciu” pe regizorul A. Sirbu.

L-am întîlnit, apoi, pe sălile clădirii din Piața Victoriei; nu mai răspundea la salut, era „șeful presei” (!!).

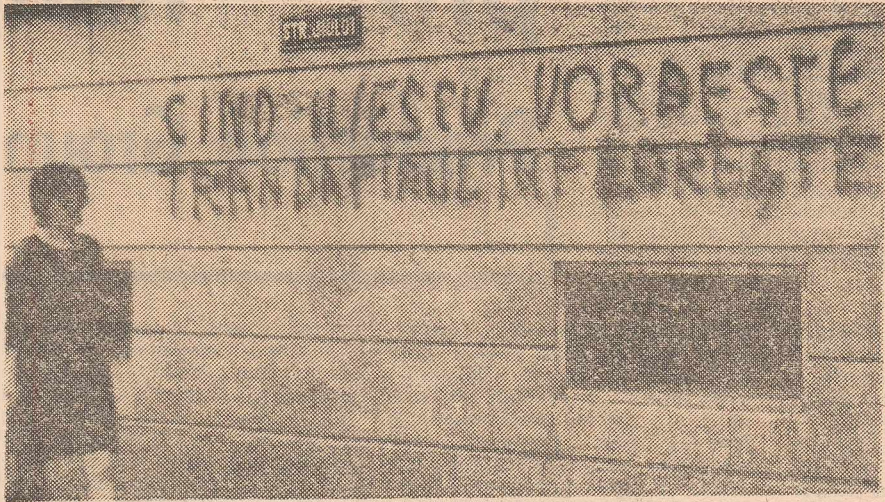
Colegii din „Sahia Film” sînt mulțumiți: prin lipsa lui A.S. au scăpat de încă unul care tăia frunză la ciini. Singura socoteală era cea cu furtul și vînzarea filmului Revoluției realizat de A. Sirbu. Au zis în dreapta și în stînga, dar n-a fost nimeni să-i asculte.

Adrian Sirbu a ajuns ministru secretar de stat cu probleme de presă; cu zece ani în urmă l-am cunoscut la Școala Populară de Artă unde eram profesor la clasa de Artă Fotografică și unde, A.S. venea și făcea mica lui bișniță cu aparate. Acum și-a atins „obiectivul”! Este șansa lui; dacă n-ar fi ajuns ministru de stat, ar fi rămas numai un escroc de mahala!

Îl vom regăsi... ambasador?

PAUL AGARICI

Versuri pe strada Jiului



Mutați virgula: „Cind Iliescu vorbește, / Trandafirul înfloarește!” C-ăltfel, vorbește trandafirul... (fotografie de Eugen Mihai).

Economia de piață și caii

N-ar trebui să surprindă pe nimeni dacă vom afirma că mecanismele economico-financiare caracteristice acestei perioade de tranziție sunt mult mai complicate decât ne închipuim. Primii care le înțeleg par a fi caii, și iată dovada: simbătă 6 octombrie a.e. pe cunoscutul hipodrom

din orașul Ploiești, a avut loc prima licitație la cai, după Revoluție (după cum se știe, așa ceva nu se prea organiza înainte la noi...). La licitație au participat peste o sută de exemplare de cabaline și prețurile au oscilat între 31 000 și 45 000 de lei. Aici funcționează într-adevăr libera concurență și competența. Caii au ajuns, deci, la economia de piață, mai rămâne să facem și noi același pas... Altfel, caii vor intra în Europa înaintea noastră. (M. Gălățanu).

Ce vorbim, aia fumăm!



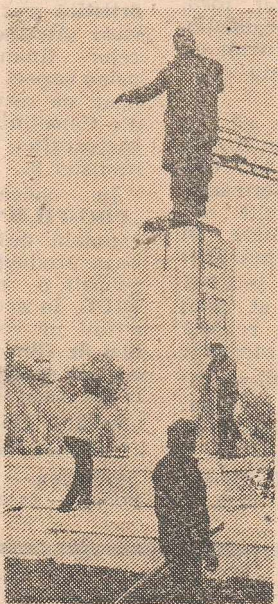
Fotografie de EUGEN MIHAI

Alianța democratică din Bihor

Recent a luat ființă ALIANȚA DEMOCRATICĂ din județul Bihor, organism la care au aderat șase partide politice (P.N.T.-c.d., P.N.L., P.S.D., Mișcarea Ecologistă, Partidul Europa și U.D.M.R.) precum și un independent, fostul președinte al C.J.P.U.N. Bihor, ing. C-tin Bozintan. Alianța Democratică nu este o „emanatie” a Forumului Democrat Antitotalitar din Cluj, nu dorește o opoziție de dragul opoziției, ci construirea unei alternative viabile la putere, respingând hotărât orice acuzație de „lipsă de patriotism”. Alianța Democratică din Bihor va milita pentru sprijinirea presei independente și a postului de televiziune Oradea, amenințate permanent de puterea locală. Se va contracara tendința puterii locale feseniste de a înlocui primarii ori conducători de unități, care s-au dovedit incompetenți, cu reprezentanți F.S.N. Vor fi demasate presiunile de orice fel exercitate asupra unor conducători valoroși să intre în F.S.N.

Alianța Democratică din Bihor este deschisă tuturor formațiunilor politice și apolitice, precum și persoanelor fizice care împărtășesc principiile înscrise în programul ei și vor să contribuie la instaurarea în România a unei societăți civile, democratice. (Pașcu Balaci).

La aniversară



Înfășurat în manta de bronz nepieritor dăruită de sculptorul Ovidiu Matteu. Poetul, ca și în anii tinereții, a bătut cale îndelungată până în tinuturile prietenului său Miron Pompiliu din Bihor și s-a oprit pentru

veșnicie pe malul sting al Crișului Repede, în centrul orașului Oradea. De aproape 15 ani, statua Luceafărului poeziei noastre a așteptat să vină la Oradea. Degeaba este nemuritor într-o țară cîrmuită de pitici! La aniversarea a 125 de ani de la apariția primului număr al revistei „FAMILIA” care i-a adăpostit debutul („cu bucurie deschidem coloanele foi noastre acestui june numai de 16 ani care cu primele sale încercări poetice trimise nouă ne-a surprins plăcut”). Poetul deschide, cu chip de bronz, templu de închinăciune pentru sufletele noastre.

Poemul „Ce-ți doresc eu tie, dulce Românie!” a fost găzduit în revista „FAMILIA” în anul 1867. Revoluția l-a adus pe Eminescu la Oradea iar privirea Lui este îndreptată spre Europa. „Ce-ți doresc eu tie, dulce Românie!” (Pașcu Balaci)

Mineri și mineri

De la mijlocul lunii iunie, am rămas cu foarte controversate păreri despre mineri și despre ha-

loul lor de praf negru. Iată că, de curind, într-una din țările vecine cu noi (din același „lagăr al salamului cu soia”), Ungaria, aproape 100 000 de mineri (e o cifră, nu?) au declarat grevă de avertismont (mai întâi), care a durat două ore. În tot acest timp, a înghețat o bună parte din activitatea minelor de cărbuni, piatră, minereu și gaze. Ce să-i faci, fiecare cu minerii lui. (M. Gălățanu)



Maimuțareală

Pe umerii unui om al muncii stă. Privatizată e. Legată e, seamănă cu cine seamănă. Pe cine imită? (Fotografie de Gig Motoianu).

Așteptindu-l pe Godot

Un nou post de radio va lua în curind ființă la Timisoara și va funcționa sub egida Societății „Timisoara” și a Federației sindicatelor libere din județul Timiș. Postul se numește Radio Godot și asteaotă din partea Ministerului Comunicațiilor încadrarea într-o frecvență de emisie. (R.C.)

Lipitorile sint la preț

Se pare că ne îndreptăm cu pași repezi spre un capitalism înfloritor. Întreprinderea Comercială de import-export „EGRETA — BRAILA” din cartierul Viziru 1, bloc 19, ap. 44, anunță că achiziționează de la populație și unitățile de stat, broaște vii la prețul de 16 lei kilogramul. Aceeasi întreprindere mai achiziționează și lipitori vii la prețul de 300 de lei kilogramul. Oricum, e mai avantajos să vinzi lipitori decât broaște. Mai ales că lipitorile sint cam aceleași ca înainte. Năstrusnica „firmă de achiziții” anunță că plata se face imediat, oferindu-se și alte avantaje, ceea ce încurajează „nomenclatura broaștelor (riioase, eventual) și a lipitorilor”. S-ar putea să devenim, în scurt timp, cea mai mare (tară) producătoare și exportatoare (din lume) în ceea ce privește broaștele și lipitorile vii. Măcar așa să fim și noi primii la ceva. Nu stim dacă lipitorile se achiziționează cu singele clientului. (M. Gălățanu).

În premieră la mila 80

Ziua de 18 octombrie 1990 va rămîne în istoria zbuciumată a municipiului Galați drept ziua primei vizite de lucru făcută de președintele Ion Iliescu. Apariția domniei sale în urbe a fost discretă, surprinzîndu-i pînă și pe portarii Prefecturii. Cu aceeași discreție caracteristică instituției prezidențiale au fost vizitate obiective de pe platforma C.S.G., I.C.P.R.O.N.A.V. și Facultatea mecanică. Președintele Iliescu a primit foarte multe crizanteme, onorîndu-si astfel promisiunea făcută gălățenilor înainte de a legeri.

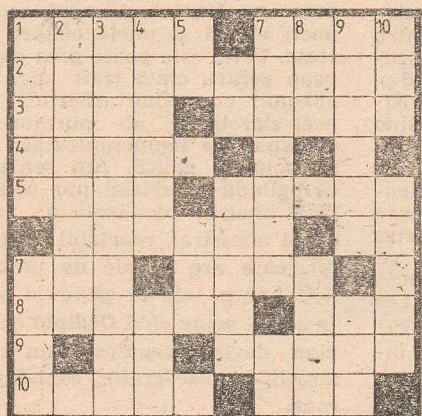
PETRE BARBU ■

Privatizare cu gogoși



Concurența a început! Cine va învinge? Privatizarea despre gogoși sau gogoșile despre privatizare? (fotografie de Eugen Mihai).

Linii



ORIZONTAL: 1) Linii care indică gradele — Linie dreaptă după care propagă lumina. 2) Mișcare efectuată în linie dreaptă (pl.). 3) Schimbă linia — Linie vizibilă pe un fond de altă culoare. 4) Grup de produse fabricate pe o linie tehnologică. 5) Bună, în linii mari — Dunga. 6) I s-au imprimat diferite linii pe piele — Dunga din dreapta! 7) Bătură jamaicană — Linii călăuzitoare. 8) Imaginară — Dincolo de linia porții. 9) Linear în esență! — Linii. 10) Linia croitorului — Depășirea liniei de margine a terenului.

VERTICAL: 1) A trage o linie — Linie melodică. 2) Instalată la capătul unei linii telefonice. 3) Măsură luată pe linie de C.F.R. 4) Prezintă dungi în relief — Mediu străbătut de liniile aviatice. 5) Asestate în fața unei linii! — Rîu în U.R.S.S. 6)

Calde! — Detector pe liniile de circulație. 7) Linii albastre pe hartă (dim.) — A se alinia, în sfîrșit! 8) Lac în Suedia — Alt riu în U.R.S.S. 9) Linie frîntă — Rîu și județ în România. 10) Una după alta, despărțite de o linie! — Joc cu liniile.

Dicționar: UIL, ANN, IGGU.

GHEORGHE TOIA

REZOLVAREA CAREULUI „E-COURI DE TOAMNĂ” APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT: CASSIAN, VOP; ENESCU; ZILE; ROS; URITE; I; NUCI; S; RAS; VIRI; RAMURĂ; EMINESCU; GJ; NA; TLI; ROI; E; REU; BĂRNA; TE; CĂMARUȚĂ; ÎNSERĂRI; IR; AER; DR; UMED.

Calomniatorii — judecați

Prin rechizitoriul Procuraturii locale din Oradea s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiteră în judecată a domnilor Onaca Emil din satul Iacobenii, comuna Ceanul Mare, județul Cluj, actualmente pensionar, și dr. Alexandru Munteanu din Oradea, director al săptămînalului Phoenix. Ei sînt acuzați de săvîrsirea infracțiunilor de calomnie prin presă și complicitate la infracțiunea de calomnie prin presă. Procuratura a stabilit că prin afirmațiile făcute în articolele publicate au fost strîmbate reputația, prestigiul și demnitatea părții vătămate Ioan Ratiu, candidat la președinția României și deputat de Cluj în Parlamentul României. Vom reveni cu amănunte.

PAȘCU BALACI ■

Mai sint de citit

mii de cărți

Eugen Barbu minte

Am rămas consternat citind în numărul trecut al revistei „Flacăra” tot felul de afirmații mincinoase în legătură cu Eugen Barbu. Aceste afirmații le face nimeni altcineva decât... Eugen Barbu, într-un interviu acordat lui Constantin Vrâncău. Las la o parte faptul că autorul interviului ar fi trebuit să se documenteze înainte de a sta față în față cu interlocutorul său — pentru a nu ajunge în situația de a consemna cu obediță răspunsuri absurde —, să se documenteze mergând la bibliotecă și nu luând în considerare diferite zvonuri. Dar cel mai surprinzător este faptul că Eugen Barbu însuși nu știe aproape nimic despre „opera” sa.

De pildă, Eugen Barbu susține că în romanul *Incognito* l-a plagiat numai pe Paustovski și aceasta „într-o singură pagină incriminată”. Înseamnă că a uitat ce a plagiat. S-a dovedit de multă vreme, de către o comisie calificată a Uniunii Scriitorilor, formată din critici și istorici literari, că volumul III din *Incognito* apărut în 1979 cuprinde numeroase pagini preluate din *Speranța* de André Malraux (vol. I, II, Ed. Minerva, 1972), *Vremuri de demult*, *Tinerete zbuciumată* și *Începutul unui veac necunoscut* de K. Paustovski (Ed. Univers, 1971, 1972). *Oameni, ani, viață* de Ilya Ehrenburg (E.P.L.U., 1969). *Jurnal din Spania* de Mihail Kolțov (E.S.P.L.A., 1958) etc. În revista „România literară” din 11 octombrie 1990 sînt publicate ample extrase din romanul *Incognito* alături de textele străine pe care și le-a însușit Eugen Barbu, cu minime modificări. Despre aceste modificări se spune clar în „România literară” că „scamănă cu activitatea din acele garaje clandestine în care se aduc mașinile furate pentru a fi revopsite și a li se schimba numărul, astfel încît să nu poată fi găsite ușor de poliție”.

Scandaloasă este și afirmația lui Eugen Barbu că nu poate fi acuzat de plagiat din moment ce anunță, încă de pe prima pagină a romanului, că se folosește de textele altora. Oare dacă ne ducem în vizită la cineva și îi spunem de la început că vrem să-i furăm lucrurile din casă — iar apoi chiar i le furăm — putem fi considerați oameni cinști? Anunțarea de la început a furtului, departe de a-l scuza pe un hoț, îl prezintă ca pe un cinic, căruia nu-i pasă de opinia publică.

Uitînd de afirmația sa restrictivă — că există „o singură pagină incriminată” — Eugen Barbu se agată apoi de o altă justificare, că a recurs la o tehnică a colajului, folosită pe scară largă în literatura modernă. Colaj într-o singură pagină? Și apoi, colaj înseamnă cu totul altceva: fie să combini în scop documentar diferite texte documentare, fie să dai o frumusețe nouă unor texte vechi, așezîndu-le în contexte insolite. În *Incognito* nu găsim nici unul din aceste procedee. În *Incognito* găsim (cu greu, pentru că au fost desfigurate și reproduse fără ghilimele) zeci și zeci de pasaje din scrierile altor autori. Dacă acești autori sau succesori lor legali s-ar pune în mișcare și ar cere despăgubiri, Eugen Barbu s-ar trezi dator vindut.

Tocmai Eugen Barbu, care se arată atât de sensibil la problema datoriilor scriitorilor! Pentru a instiga opinia publică împotriva unei bresle din care nu mai face parte, el dă de înțeles că scriitorii trăiesc în lux și aduce ca argument faptul că ei au... datorii. Dar orice om cu bun-simț își dă seama că tocmai existența acestor datorii arată cât de greu au dus-o scriitorii în timpul dictaturii. Ei au trăit din împrumuturi și nu din împrumuturi de la stat, ci de la ei înșiși, de la Fondul Literar al Uniunii Scriitorilor, care este un fel de C.A.R. al lor.

O afirmație mincinoasă și mai scandaloasă — pe care Eugen Barbu o face fără nici o tresărire de rușine — este următoarea: „N-am demolat nici un scriitor român, acuzația este falsă”. În paginile revistei „Săptămîna”, în complicitate cu diferiți mercenari ai scrisului ca Dan Zamfirescu sau Corneliu Vadim Tudor, Eugen Barbu a dus o campanie sistematică de discreditare a tuturor scriitorilor care într-un moment sau altul au refuzat să facă jocul regimului comunist. Nu este vorba de faptul că au fost criticați ca scriitori, ci de faptul că li s-au adus acuzații de ordin politic, că li s-a profanat viața intimă (cu ajutorul unor informații furnizate de securitate), că au fost denunțați partidului comunist prin descifrarea — pe înțelesul activiștilor — a diverselor aluzii politice din scrierile lor.

De o demagogie nerușinată este, apoi, declarația lui Eugen Barbu că el și ai săi își iubesc țara. Are dreptate Mircea Nedelciu să exclame în „Supliment literar-artistic” al ziarului „Tineretul liber”: „Deci domnul Eugen Barbu din patriotism a plagiat, din patriotism a denunțat securității o întreagă generație literară (nemaivorbind de cele anterioare în care, totuși, opera selecții), din patriotism l-a injurat pe Marin Preda la cîțiva ani după moarte, într-o revistă a elevilor din Focșani (cu atât mai odioasă faptă cu cît se făcea într-o revistă a liceenilor!), din patriotism aduce injurii scabroase scriitorilor, iar cei care hotărîsc doar să nu mai facă parte din aceeași Uniune a Scriitorilor cu el sînt, pur și simplu, vinduți străinilor. Crede că dacă ambalează toată mizeria lui morală în steaguri sfînt al Ardealului, românii, atât de justificat sensibil la problema Transilvaniei, vor trece cu vederea matrapazliurile lui și-i vor taxa pe adversarii lui drept adversarii Ardealului?”

Nu este greu să ne imaginăm ce dezastru ar fi dacă toți românii și-ar iubi țara așa cum si-o iubeste Eugen Barbu!

ALEX. ȘTEFĂNESCU

„Lanterna magică”

Putem afirma astăzi că în urma „grevei cineaștilor” și a apariției Decretului nr. 80 din februarie a.c., structura de concepție și producție a cinematografiei române s-a schimbat radical; o demonstrează, printre altele și înființarea celor cinci formații-studiouri („ALFA-INTERNATIONAL” — director Mircea Daneliuc; „BETA” — Constantin Vaeni; „STAR — 22” — Sergiu Nicolaescu; „SOLARIS” — Dan Pița și „PRO-FILM” — director Dinu Tănase) — formații conduse, după cum lesne se poate vedea, de către un regizor și fiind, fiecare, unități economice cu personalitate juridică ale Uniunii Cineaștilor din România. Considerăm util să prezentăm cîte ceva din activitatea acestora, pe rînd. Astăzi:

Pentru regizorul Dinu Tănase, filmul „LA CAPĂTUL LINIEI” (realizat în alb-negru în 1983...) — scos de pe ecrane la puțin timp după premiera din țară — reprezintă nu numai o plăcut-dureroasă amintire, dar și un soi de „punte” ce l-a purtat pînă astăzi, un veritabil sprijin moral: la numai cîteva zile după Revoluție, el și-a început cariera internațională, fiind invitat de către directorii unor prestigioase festivaluri precum cele de la München, Locarno sau Malmö, urmînd ca în noiembrie a.c. să fie prezentat și la festivalul cinematografilei de la Amiens. Este bine să amintim acest amănunt, întrucît ultimii ani nu au fost deloc roz în activitatea profesională a regizorului: ostracizat permanent de către Dulea, Dinu Tănase s-a văzut nevoit să ocupe o bună perioadă de timp „înalta funcție” de administrator de bloc, pentru a-și câștiga o piine, completîndu-și veniturile cu cîteva comenzi, sau ore predate la IATC cu 2,50 lei ora... („Probabil că și aceste două aspecte m-au determinat acum, iată — cînd trebuie să o iau absolut de la cap! — să încep mai ales cu organizarea financiară a noii instituții pe care o conduc, cu așezarea contabilă a acestora; am luat-o, repet, de la zero și mă căznesc, împreună cu colectivul pe care mi l-am format și care nu este definitiv, încă, să învăț tot: inclusiv legislația, pe care sperăm să o aliniem cît mai repede la cea de tip occidental”).

Îmi mai mărturisește că a avut o mare șansă: înțîlnirea cu regizorul român Radu Gabrea, care lucrează în Germania, și cu care a fost, cu mulți ani în urmă, coleg de facultate în București. („Radu mi-a mărturisit — după cele două înțîlniri pe care le-am avut cu el, timp de cîteva zile, în două reprize — că pentru a-mi transmite mie ceea ce a ținut astfel să mă învețe, lui i-au trebuit cîncini de zile să acumuleze acolo, în R.F.G.!”).

La ora actuală, „PRO-FILM” se așază (în curînd va avea și

un sediu!), activitatea grupului condus de Dinu Tănase fiind concepută pe cîteva „secțiuni” principale: o redacție de scenarii, un sector de producție și prestări film (inclusiv spot-uri publicitare de orice gen, reclame și filme documentare), un altul destinat coproducțiilor, o secție financiară (cu economist-cibernetician, contabil șef și director administrativ) și una publicitară (grafică, design, tipărirea de materiale documentare pentru intern și extern, etc.). Cu alte cuvinte, un mic nucleu, reprezentînd o industrie în mare.

Pînă la această dată, „PRO-FILM” funcționează pe baza Decretului 54, cel cu privatizarea, avînd relație directă cu Banca Națională a României, intenționîndu-se ca în cel mai scurt timp el, grupul, să devină o „societate comercială”. În mare, filiera „producerii” unui film este următoarea: în baza ofertei unor subiecte (scenarii), D.R.C.D.F. cumpără (achiziționează) viitorul film; 10% din devizul acestuia reprezintă partea studioului, intră în beneficiul său — suma este destul de substanțială, avînd în vedere că devizul unui film se ridică la cîteva milioane lei! Acești bani pot fi investiți, pe de o parte, pe de alta ei asigură autonomia financiară a respectivului studio, eliminînd în acest fel orice „control”, orice „cenzură” artistică sau provenind din alte varii interese (firește, în afara celor financiare — acest din urmă aspect fiind controlat, evident, de către organele în drept ale Consiliului Național al Cinematografilei, instituție cu rang de minister!).

În concepția directorului „PRO-FILM” (pentru că deocamdată despre el este vorba), baza producției cinematografice proprii o reprezintă SCENARIUL. În acest sens a și fost instituit un concurs de scenarii și idei de film, s-a introdus în legislație achiziționarea de „subiecte” și dreptul de ecranizare al unor cărți (chiar și dacă unele dintre acestea încă nu au apărut!). De asemenea — lucru extrem de important, caracteristic marilor ci-

nematografii internaționale — un subiect bun poate fi dus pînă la forma ultimă, a scenariului, nu neapărat de o singură persoană ci, după caz, studioul avînd posibilitatea să plătească dialoghiști, gag-mani, etc. — pentru că poate, iată, lucra cu propriii sai bani. Socotînd și coproducțiile ce se vor realiza, situația materială a grupului va permite — este părerea lui Dinu Tănase — peste un an, realizarea unor filme direct din fondurile sale. Ceea ce, trebuie să recunoaștem, este idealul oricărui grup producător ce se respectă!

„La ora actuală, planul de producție al „PRO-FILM” include: „Calvarul” (regia, Dorin Mircea Dosoftei: un film despre flageul comunismului în România ducînd pînă la Revoluție — documentar); „Polul Sud” (film de debut al regizorului Radu Nicoară — în sfîrșit, debutanții! n.a.); „Flăcăul cu o singură bretea” (film-experiment de Iuliu Mihai, iar dintre coproducții, „Rosenemil” (realizat în România de către amintitul regizor Radu Gabrea, ce se va filma la Timișoara, Arad și Oradea — reproducîndu-se Berlinul anului 1909 — și care, lucru deloc neglijabil, va aduce valută!), cu Nastasia Kinski, Raquel Welch, Claude Brasseur, etc.

Mai sînt informat că la propunerea lui Dinu Tănase, C.N.C. va asigura fiecare dintre cele 5 studiouri pomenite în genericul acestui material, cîte un cinematograful propriu în cazul „PRO-FILM”, acesta va fi cinematograful „Volga”, ce urmează a fi complet transformat de către grup și unde se vor aduce în premieră și filme străine, în circuit direct. Să sperăm că pînă atunci grupul „PRO-FILM” va beneficia de un sediu așa cum i se cuvine, putînd astfel să renunțe la serviciul — de altfel extrem de prețios, de prietenesc — al acelei redacții a unei publicații centrale ce îi găzduiește, provizoriu, accesul la folosirea „FAX”-ului atât de necesar unei întreprinderi ce și-a luat soarta în propriile-i mîini.

HORIA PATRAȘCU

Univers sonor

Oglinda din cristal blestemat?

De mai mulți ani ne dorim, la Opera Română, un alt *Oedip*, pentru capodopera enesciană. Nu din lipsă de respect și afecțiune pentru David Ohanesian, creatorul de neuitat al rolului titular, pentru Iocasta Elenei Cernei, pentru Zenaida Pally (Sfinxul legendar, care a părăsit de curînd scena lumii), Dan Iordăchescu, Valentin Teodorian ș.a., pentru regizorul Jean Rînzescu sau baghetele care au abordat partitura, de la Constantin Silvestri la Brediceanu, Ion Băciu la Cornel Constantin Bugeanu, de la Mihai Trăilescu, Nevoia de schimbare venea din așteptarea unei noi versiuni care să răspundă finalului de secol, cu atât mai mult cu cît discul imortalizase deja fotograma sonoră a acestei prime interpretări românești integrale — dirijată de Mihai Brediceanu —

distinsă cu prestigioase premii internaționale.

Iată, cel puțin pe această cale a înregistrărilor, așteptarea ne este împlinită. Un împătimit al muzicii enesciene, dirijorul de origine română Lawrence Foster — oaspete al concertelor Filarmonicii bucureștene, săptămîna trecută — a întreprins un asemenea demers, realizînd o nouă versiune cu *Oedip*, în varianta originală a libretului lui Edmond Flegg. Dirijorul a ales o distribuție internațională ce ar putea onora cele mai semete visuri ale vreunui teatru liric. Suficient să enumerăm cîteva dintre aceste nume de primă mărime, pentru a realiza miza de succes a discului: José van Dam — *Oedip*, Gabriel Basquier — *Tiresias*, Nicolaï Gedda — *Păstorul*, Gino Quilico — *Theseu*, Brigitte Fassbender — *Iocasta*, Maryana Lipovsek — *Sfinxul*, Barbara Hendriks — *Antigona*, Lawrence Foster colaborează cu Orchestra Filarmonică din Monte-Carlo, cu ansamblurile „Orfeon Donostiară” (dirijor José Antonio Sainz), „Les Pellets Chanteurs de Monaco” (conduși de Philippe Debat), înregistrînd opera într-o nu mai puțin celebră sală — palatul Garnier din Monte-Carlo (disc EMI digital CDS 7540ii2).

Care este impresia unei prime audiții a discului, oferită de Pascal Bentoiu la Uniunea compozitorilor? Am simțit un mare respect al dirijorului pentru partitură și gîndul compozitorului, radiînd o extraordinară claritate a redării fiecărei intenții și o cu totul altă concepție de ansamblu. *Oedip* a părăsit, acum, peisajul fierbinte al sudului tracic, devenind un erou de tragedie europeană, echilibrat și puternic, apolinic în aura legendei sale. Mi-am dorit experiența unei noi viziuni și nu o regret, chiar dacă la marile cîștiguri estetice (și tehnice prin „curățenia” discului compact) există și unele ezitări secrete. Totul este poate prea european pentru omul trăit aici și obișnuit cu nemărturisirile, cu acel clarobscur al murmurului și exploziile temperamentale fără pondere galică. Am senzația că oglinda de cristal pur reflectă o imagine idealizată a unui păcat ancestral, repetabil la infinit, care are nevoie de umbră. Altfel spus, iată că găsim și pete în soare, acum cînd *Oedipul* enescian devine prin Foster un eveniment al discografiei contemporane.

GRIGORE CONSTANTINESCU

Nobel pentru literatură 1990

Octavio Paz s-a născut în 1914 în apropiere de capitala mexicană. În biblioteca bunicului său, precursor al literaturii indigeniste, citește cărți ce-i vor trezi gustul pentru culturile străvechi. De la tatăl său, avocat consilier al liderului agrarian Emiliano Zapata, va moșteni preocuparea constantă pentru profunzimile spiritului și culturii mexicane care îi vor inspira în 1950 eseu „Labirintul singurătății”. În 1931 fondează revista **Barandal** și publică în 1933 prima sa culegere de versuri **Luna silvestre**, influențată de poezia barocă a lui Quevedo, Góngora, Sor Juana Inés de la Cruz. Războiul din Spania îi înlesnește prietenia cu Miguel Hernandez, Alberti, Neruda, dar mai ales cu Luis Cernuda și marchează perioada poeziei sale de interes social. Din 1943 până în 1945 trăiește în S.U.A.; aici îi va întâlni pe E.E. Cummings, William Carlos Williams, Robert Frost și Jorge Guillén. Diplomat la Paris, între anii 1946 și 1951, îi cunoaște pe Henry Michaux, Jules Supervielle, André Pieyre de Mandiargues, Georges Schehadé, îi frecventează pe suprarealiști André Breton și Benjamin Péret. Între 1962 și 1968 Octavio Paz este ambasador în India; îi apar numeroase eseuri estetice, filozofice și politice dar și volumul de versuri „Ladera este” (Versantul Răsărit). În 1968 demisionează din postul de ambasador pentru a protesta împotriva masacrului studenților din capitala Mexicului. Se întoarce în țară în 1971 și întemeiază mai întâi revista **Plural**, apoi **Vuelta**, ce vor avea un mare rol în viața culturală mexicană. În 1981 i se acordă premiul „Cervantes” (90.000 \$), în 1982, premiul american „Neustadt Prize” (25.000 \$). În octombrie 1990 este desemnat câștigătorul premiului Nobel pentru literatură, al cincilea acordat Americii Latine, după Gabriela Mistral, Miguel Angel Asturias, Pablo Neruda, Gabriel Garcia Marquez.

O definiție a poeziei sale o dă însuși Octavio Paz: „Nu este poezia acel spațiu vibrant peste care se proiectează o mină de semne ca o ideogramă compara-

bilă cu un izvor de semnificații?”.

Opere publicate: Luna silvestre, 1933; Raíz del hombre, 1937; Bajo tu clara sombra, 1937; Entre la piedra y la flor, 1941; A la orilla del mundo, 1942; Libertad bajo palabra, 1949; Aguila o sol?, 1951; Semillas para un himno, 1954; Piedra de sol, 1957; La estación violenta, 1958; Salamandra, 1962; Blanco, 1967; Topoemas, 1968; Discos visuales, 1968; Ladera este, 1969; Pasado en claro, 1975; Vuelta, 1976.

Peisaj

Insectele înfrigurate, caii de culoarea soarelui, asinii de culoarea norilor, norii, stinci enorme imponderabile, munții, ceruri prăbușite, turma de copaci ce se adapă la riu.

toate își trăiesc fericirea propriei firi

în fata noastră, a spectrelor mincate de minie, de ură, de iubire mincate, de moarte.

Prezentare și traducere

GEO VASILE ■

Cronică plastică

Austeritate și gravitate

35 de lucrări de pictură create de cunoscutul nostru pictor Corneliu Petrescu în urma unor călătorii întreprinse în zona de vest a Statelor Unite, sint reunite într-o expoziție (prima din acest an organizată la Biblioteca Americană din București).

Impus deja în arta plastică românească contemporană printr-o consecventă activitate de creație concretizată prin numeroase participări expoziționale în țară și în străinătate, Corneliu Petrescu este deținătorul Medaliei de aur și titlului de Doctor Honoris Causa al Academiei Tomasso Campanella din Roma.

Prima impresie pe care o degajă expoziția de față este austeritatea și gravitatea care ne vorbește deja despre seriozitatea și fidelitatea actului de creație.

Acest pictor ajunge de la dezechilibrul la echilibru, prin puterea efortului său care-l liniștește conflictul lăuntric. Rezultă de aici un univers de creație personal ceea ce înseamnă — mai simplu spus — un stil.

Unii artiști ajung la forme definitive prin enunțuri ce tind spre diluare. Alții printre care se află și Corneliu Petrescu emoționează prin condensarea materiei.

Spațiul creat de acest pictor este original prin faptul că golurile sint mai importante decît plinurile și intervalele decît corpurile. Absențele sint mai semnificative decît prezentele.

Peisajele sale reprezintă evident concretizări plastice corespunzând unui ecou al lumii exterioare, al unei lumi noi, diferite și impresionante pentru lumea sa interioară, dar și exterioară în care a învățat să trăiască.

La Corneliu Petrescu poezia spațiului se confundă obligatoriu cu aceea a peisajului. Pictorul face un pas mai departe realizând peisajul pentru peisaj (dacă ne putem exprima astfel), cerul care te face să uiți pămîntul cu desertul lui, pămîntul fără locuitorii lui.

Corneliu Petrescu știe și o dovedește și în expoziția de față — că în pictură contează raporturile, iar culoarea trebuie să respire. Atmosfera creațiilor sale este degajată deci de poezia raporturilor și elocința formelor.

Peisajele de sorginte vest-americană îi sugerează artistului Corneliu Petrescu noi viziuni, printre care unele au o seninătate puțin obișnuită. Toate elementele limbajului său sint asemenea unor idoli, rămînd hie-ratice, nobile pentru totdeauna, despuiate de accidental și facil, gata să provoace venerație. Desenul merge pînă la limita ascetismului, suprapunerile, juxtapunerile și colajele sugerează fiecare în parte și toate împreună o salvare plastică.

Putem spune deci după ce leșim din expoziția deschisă la Biblioteca Americană că pictorul Corneliu Petrescu s-a apropiat cu veritabilă emoție artistică de realitatea peisajului vest-american și aceasta nu în sensul ei banal, ci mai curînd de aspectul său mirific cu acea inspirație și magie, după cum figurile bizantine presupun o inițiere în mister.

GABRIELA BIDU

Elena Mărgărit (București): acum aproape 20 de ani, chirurgul Trestioreanu Alexandru i-a făcut o operație, salvîndu-i viața, fapt pentru care doamna Elena i-a dedicat o poezie. „Mi-ar părea rău să mor, scrie dînsa, și să nu fi făcut nimic pentru acest om de omenie”. Fiți liniștită, faptul că trăiți e cea mai înaltă recompensă pe ntru un chirurg ca domnul A. Trestioreanu.

Laurențiu Petrescu (Ploiești): „Să nu dea Dumnezeu dară, / Precum mulți străbuni au spus / Să nu vă hulească o țară / Spre al vostru greu apus!” Să dea Dumnezeu!

Murgan Mircea (Oltenița): dacă faceți și în construcțiile la care lucrați altele greșeli ca în poemul trimis, mă îndoiesc că vreuna din „ctitoriile” dv. stă în picioare.

Petru Ȃbrudan (Răpsig): „Ei s-au născut prin moarte / Ca grîul din ogor / S-aducă libertate / Pentru acest popor”. Sperăm ca și dv. să ajungeți odată la libertatea mult visată.

Ion Lucian Drăghici (Băile Govora): n-ați vrea ca în locul versurilor să ne trimiteți rapoarte și scurte însemnări despre ceea ce se întîmplă în localitatea și la școala dv.? Dacă tot n-ați publicat versuri din 1984, chiar credeți că acum e timpul cel mai potrivit pentru citit poeme? Aștept colaborarea dv.! Inclusiv pe teme culturale. De pildă, ce se mai întîmplă la Casa de cultură din Băile Govora?

ION ZUBAȘCU ■

„De la Nistru pîn' la Tisa“

„Cațavencu” s-a internaționalizat tipărind un „săptămînal al românilor de aiurea” cu un farmec sportiv, cu un umor „nețărnut”, asigurîndu-și un succes de presă mirobolant. Cațavencii (acum sint doi) își continuă programul antigubernamental (și antixenofob) slujîți de penițe strălucite: Ioan Grosan, Denis Dinulescu, Mihai Antonescu, plus pseudonimul de rigoare. Producînd cascade de ris, autorii textelor efectiv incendiare le ambalează atît de grațios în farmece latine încît ceva din virulența atacurilor e atenuată. Și nu e rău deloc. Ca și la Junimea boierilor moldavi, la „Cațavencu” anecdota primează! Trustul de presă și teatru **Scorpion** se amuză scotînd o publicație de divertisment intitulată **3 PE UN BALAN-SOAR** cu precizarea că avem de-a face cu o „revistă a cuplului”. Cu un cuplu de... trei, proaspăta tipăritură se nevoiește să ne ofere indiscreții despre regîna Neferiti dar și despre Ornella Muti. Ni se oferă rețete vizînd „estetica și sănătatea sinilor”. Se pledează pentru fusta mini. Ni se propune o rubrică de sex. Să fie primite!

Sobră, FĂCLIA fraților de la Chișinău se deschide cu o relatare a unui act diplomatic cu adevărat istoric: „Rusia—Moldova. Tratatul a fost semnat”. Cum vedem, numele unor state sint scrise cu economie de cuvinte. „Economile” nu se opresc aici: sintem informați că noul nume al revistei „Știința leninistă” e pur și simplu „Noi”.

PIRAMIDA din Cluj trebuie citită cu grijă dar și cu... piramidon întrucît reproduce măscăricioasa, genială „Poveste a poveștilor”, text „corosiv” a unuia de-și spunea Ion Creangă și din care nu citez nici o vorbă. Pozele sexualicești abundă. Un supratitlu la un text despre... mama lui Hitler sună astfel: „Preacurvia și animalul, dorință într-o tavernă vieneză”.

19 bucăți sini oferă și (tot clujeana) PRO AMOR, 19 fiindcă al douăzecilea e acoperit de o eșarfă. Și șase perechi fese (jocurile de cuvinte cu numele unor partide politice se exclud) și încă alte năzdrăvăni. Eseau științific, „Prezervativul” se sfîrșește cumva tragic: „Metoda prezervativului” nu este infailibilă, acesta putîndu-se sparge accidental. În rest texte alerte, paginație vioaie.

SENATOR (Constanța) nu are atingere cu Senatul României deși nu ocolește politica. E citată dulcea pasăre a tinereții (noastre) actrița Audrey Hepburn care ce zice ea? „Am auzit că domnul Ion Iliescu e un fel de Dracula și bineînțeles că n-am crezut. Uneori simțim nevoia să ne inventăm dușmani dintre cei mai inocenți oameni. Domnul Iliescu este un om fermecător...”

ALBA NEAGRA apare la Timișoara și conține fine accente pamfletare la politica zilei. Dar cel mai reușit lucru îl obține tipărind în chiar prima pagină lista jocurilor preliminară din campionatul Europei la fotbal.

FARĂ FRONTIERE (Iasi) publică excelente texte traduse cu trecerea doar a frontierei limbii române.

Revista bucureșteană AS ne familiarizează cu limbi străinești. „Moja iskrena sauceska” ar însemna în sîrbă „Sincere condoleanțe”. Dacă rostești „Teşekkür ederim” zici, pe turcește, „Multumim”.

Mai sintem informați că pe ungurește la „Nu” se zice „Nem”. Miezul revistei e ocupat de reproducerea unei lecții predate la „Ștefan Gheorghiu”. O rubrică ne oferă datele tehnice după care putem produce „alcool de casă, simplu și ieftin”. Citez: „Alcoolul se poate face din mai multe feluri de materie primă: rumeguș, paie, frunze, cartofi, castane, fasole, soia, citrice, sfeclă de zahăr, porumb verde, melasă, sorg, morcov, păstîrnac, coji de mazăre și chiar lapte. Există variante de rachiu din zahăr, bomboane, rahat. Nu sint recomandate deoarece afectează sistemul imunitar și chiar potența bărbaților”. Se înțelege așadar că revista nu agreează pozele cu femei goale.

GHEORGHE TOMOZEI ■

Correspondența literară

Morar Maria (Bistrița): n-am înțeles dacă „Vă salută Miorița” este titlul poemului de 5 pagini pe care ni-l trimiteți sau dv. vă identificați cu Miorița și ne salutați prin poemul trimis. În ambele cazuri, mi-am amintit de relația lui Voltaire cu Biserica: „Ne salutăm, dar nu vorbim”!

Mircea Prodan (Craiova): „Doresc deci acum / Să pătrund unde-i mare hăul”. Ati reușit, inclusiv în ceea ce privește exprimarea „fiorului de neputință”. Unele poeme nu par scrise de dv. „Fum, vodcă” — de exemplu.

Titii Ghiorghiu — Vaslui: deși dv. înșivă afirmați despre cele 12 epigrame „post-ceaușiste” trimise că sint „catrene perene la nivel internațional”, trebuie să constat că nu vă lipsește poanta, ci cîte o silabă, două din măsura versului. Mai în spiritul dv., toate catrenele vă șchioapătă: „În Infern — cizmar pe post, / E în meseria lui / Căci și pe pămînt a fost / Talpa... iadului”.

Rotaru Ștefan (Boldești — Scăieni): mai util decît poezia trimisă ar putea fi, în aceste clipe, țiteiul pe care l-ați putea dărui țării, ca petrolist, din același imbold pe care îl mărturisiti în versurile trimise. Decît un volum de versuri scrise de un fost petrolist, cred că e pre-

ferabilă o tonă de țitei scoasă din pămînt de un fost poet. La a doua dv. scrisoare răspunsul e același: faptul că tensiunea din zilele Revoluției v-a făcut poet (pe dv., și pe mulți alții) e, într-adevăr, un miracol. Dar starea de lucruri postrevoluționară v-a trezit, cred, dintr-un vis; e din nou nevoie de mai mult petrol decît de poezie!

Emilia Ilarian (București): vin la redacție multe scrisori continînd versuri ai căror autori — de obicei, oameni simpli — se agită de poezie ca de ultima lor rațiune de a exista. Se pare că la noi, tot românul aflat la limita condiției umane, în loc să se sinucidă sau să pună o bombă unde trebuie, scrie o poezie. Doamne, nu lua poporului român prea repede măcar iluzia aceasta!

Ștefănescu F. Roxana (București): din surprinzătorul poem trimis mai demult se rețin multe imagini bogate în poezie. E o bucurie să descoperi că și între căile noastre ferate sint poeți de veghe, acari de metafore. Totul e să nu încurce macazele!

Creangă Adrian (Brașov): „M-am născut în „epoca de aur”, o perioadă de coșmar... După părăirea mea, „epoca de aur” e o crimă echivalentă cu cea de la Hiroshima. Acolo a fost o distrugere fizică, în masă, pe cînd „epoca de aur” a însemnat o otrăvire morală realizată pe un plan urias, la nivelul unui întreg popor. Dorim cu toții să nu mai fie și un Nagasaki!” Dacă prin poezie credeți că-l puteți împiedica, mai scrieți!

Hîrtie de împachetat cărți plagate

Unele numere ale revistei **România literară** apar pe o hîrtie atît de proastă, poroasă și îngălbenită, încît pare că furnizorii au incurcat destinațiile descărcînd pe teigheaua unor Magazine hîrtie de împachetat, de cea mai bună calitate, în timp ce la principala revistă de cultură a României a ajuns hîrtia trimisă pentru uzul alimentarelor unde se descarcă în special pește sau brînză (cremă Ludus). Calitatea hîrtiei pe care s-a tras nr. 41 (în 11-X-90) e inadmisibilă, atît pentru o revistă literară de calibrul **României literare**, cît mai ales pentru gradul de reprezentativitate a civilizației noastre, în general, gîndindu-ne că revista aceasta circula pe toate meridianele globului și că ea reprezintă la cel mai înalt nivel și din toate punctele de vedere, ideea de cultură actuală românească. Că dispecerii hîrtiei pentru presa literară nu citesc revista e clar. Dar de aici pînă la apariția unui număr în care, din toate fotografiile nu rămîn decît niște penibile pete cenușii nu se poate face decît presupunerea că cineva vrea să compromită, inclusiv prin calitatea sub-ordinară a hîrtiei destinate, o revistă de prestigiu **României literare**. Credem asta întrucît puține ziare din multele care apar în țară, la ora actuală, se pot lăuda cu gâlbejita performanță de a fi tipărit pe o hîrtie mai josnică decît aceea a nr. 41. Sau poate că dosarul plagiatelor lui Eugen Barbu, publicat în acest număr al **României literare**, nu merita o altfel de hîrtie! (I. Z.)

NORDUL POETIC AL LITEREI NOASTRE

Pentru prima dată după 45 de ani scriitorii noștri trec peste Tisa în Maramureșul românesc.

Cînd se caută un exemplu de localitate situată în cea mai îndepărtată extremă provincială, numele orașului Sighet Marmăției se impune aproape ca un loc comun. Sîmpla rostire a acestui nordic oraș al nostru creează o senzație de depărtare psihologică echivalentă, la scara României, cu distanța care ne separă, la scara planetei, de Patagonia sau de Honolulu. Cu toate acestea, Sighetu Marmăției și-a consolidat de-a lungul anilor un statut de pol cultural al Maramureșului istoric, recunoscut de prezența celor mai mari valori ale culturii române actuale, de la Nichita Stănescu, Sorescu, Alexandru, Gheorghe, Blandiana, Ulici pînă la îndepărtații Dinu Flămînd sau Matei Vișniec.

De la Eminescu încoace, Maramureșul a exercitat o fascinație aparte asupra culturii române. Este meritul orașului Sighet și al spiritelor locului că au știut să focalizeze această vocație nordică a literelor noastre. Prin festivalul său național de poezie, aflat acum la a XVII-a ediție a sa, orașul Sighet a ajuns, el însuși un veritabil pol nord al orizonturilor noastre culturale.

Fîind printre puținele manifestări literare tradiționale din țară care și-au urmat cursul fără nici un complex, întrucît Festivalul de la Sighet n-a făcut, de-a lungul celor 16 ani de consecvență desfășurare, nici un compromis (lucru care explică trecerea pe aici a menționatei valori ale literaturii române), înțînirea de anul acesta, desfășurată între 5 și 7 octombrie, a prilejuit o nouă ediție a Serilor de poezie de la Desești (comună de pe valea Mării, unde poetul Nichita Stănescu are un sanctuar unic în România, prin devotamentul poezilor locului), o confruntare de opinii, marcate puternic de evenimentele prin care a trecut și trece cultura română actuală, pe tema „Încotro se îndreaptă poezia de azi?” — la care au participat scriitorii Laurențiu Ulici (patronul spiritual al festivalului), Adrian Popescu, Ion Iuga, Sânziana Pop, Anghel Dumbrăveanu, Ioana Dinulescu, Cristian Teodorescu, Radu Săplăcan ș.a., ca invitați din țară, cît și scriitorii locali Ion Burnar, Gh. Pârja, Echim Vancea, Gh. Bârlea, Ion Petrovai ș.a., profesori, concurenți și iubitori de literatură din întreg județul.

Cu prilejul Festivalului, s-a vernisat o expoziție locală de pictură iar poetul sighetean Echim Vancea și-a făcut publică apariția volumului său de debut „Fotografii după un original pierdut”. Cîțiva scriitori au trecut granița peste Tisa, ca oaspeți ai cînaclului „George Coșbuc” din Slatina (R.S.S. Ucraineană). Revista „Graul de duminică” a scos o ediție specială dedicată festivalului, în care semnează prestigioși oameni de cultură ai țării, participanți la edițiile anterioare. O echipă a televiziunii a urmărit întreaga desfășurare a festivalului.

Revista Flacăra și-a acordat premiul său poetului Petre Ioan Popa din Soroca, Republica Moldova.

Aflat într-o fază de tranziție, ca întreaga societate românească, în căutarea unor formule mai apropiate de vocația valorică a Maramureșului, prin deschiderea sa spre orizonturile limbii române de dincolo de Tisa, din Ucraina și Bucovina de nord, festivalul de la Sighetu Marmăției poate deveni în următorii ani cel mai important eveniment cultural al românității din ținuturile nordice, libere și unite prin spiritualitate, ale Daciei Mari.

Pagină realizată de
ION ZUBAȘCU ■

ADRIAN POPESCU:

„O lumină nouă peste țara noastră”

— De ce-ați venit la Sighetu Marmăției?

— E a patra sau a cincea oară cînd o fac. Simt că aici se poate înțelege ceva din ritmul istoriei noastre, din rădăcinile și durerea acestui neam. Încercînd să-mi explic poezia, voi spune că multe din poemele mele pornesc de la fapte autentice. Am ispitit mereu oamenii Maramureșului să-mi povestească despre închisoarea din Sighet, unde au suferit Iuliu Maniu, Gheorghe Brătianu, episcopul unit Ioan Suciu, mitropolitul de azi Alexandru Todea. Am văzut Sighetul ca pe un centru istoric al spiritualității românești, un loc unde a căzut sămînța acestor martiri și de unde poate să răsară o lumină peste țara noastră.

— Dacă Sighetul vă atrage an de an prin zăcămintul său de istoricitate, de ce veniți aici doar în zilele festivalului de poezie?

— E — dacă vreți — un mod de a lua pulsul literaturii tinere, de a vedea pe viu, pe texte, cum gîndesc și cum concep poezia cei mai tineri autori, de a ne încălca și noi cu puțină prospețime și sănătate din contactul cu acești tineri. Apoi de-a vedea cum există ca ființe morale acești autori în formare, de-a-i întîl cu sînt, cu scîderile și însușirile lor, de-a ne retrăi propria tinerețe ei.

— Venind aici, ați întrerupt, mai mult ca sigur, lucrul la pagina unei viitoare cărți.

— Nu lucrez la o carte anume. Am mai publicat în România literară și în Steaua niște tatonări, un nou mod de a înțelege poezia, care să se articuleze cu trecutul eroic, cu bătrîni care au căzut chiar aici la Sighet, un mod de a face poezie din aceste fapte de mare dăruire și jertfă sufletească. Au fost și episcopi care au suferit la Sighet și vreau să mărturisesc iubirea pentru acest pămînt și viitorul neamului românesc.

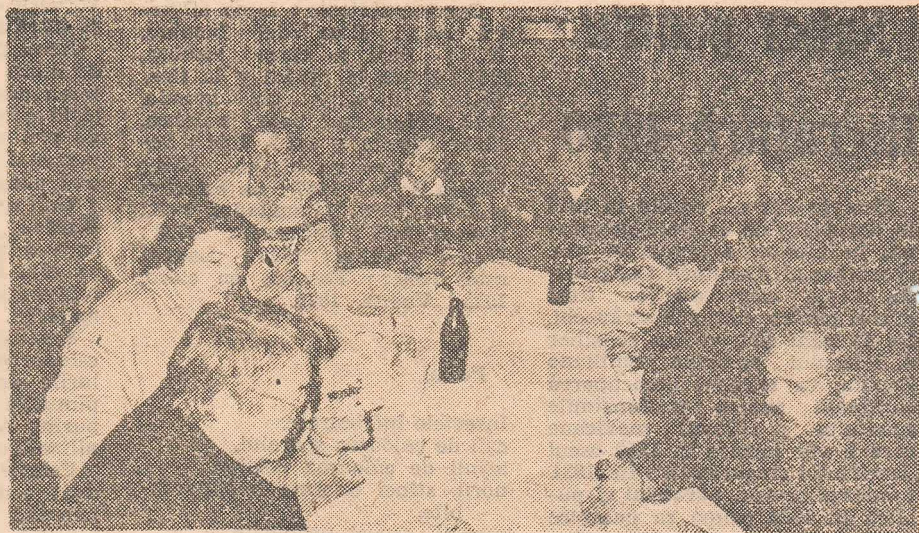
— Dvs. spre ce credeți că se îndreaptă poezia noastră actuală?

— Presupun că poezii caută un nou mod de a privi lumea. Un mod mai responsabil de a sluji puterile din om, pentru a-l restitui cosmicității sale, de a vedea rosturile sale în această lume tensionată, dar în care există și sensul divin al creației.

ION IUGA;

Slatina, Apșa și 40 000 de români

Prima oară, după 45 de ani, un grup de scriitori trece peste Tisa, în Maramureșul din Ucraina Sovietică, invitat al Societății culturale „George Coșbuc” din Slatina. Am fost primiți cu pîne și sare la porțile de vamă, într-o rostire românească impecabilă de către profesorii Vasile Marina, Gheorghe Bocociu, Vasile Ona Jotu, Florica Searnic și alții. Scriitorii Gheorghe



Juriul: Laurențiu Ulici, Gh. Pârja, Sânziana Pop, Anghel Dumbrăveanu, Adrian Popescu, Ioana Dinulescu, Ion Iuga, Cristian Teodorescu, Gh. Bârlea, Echim Vancea

Mihai Bârlea, Ioana Dinulescu, Anghel Dumbrăveanu, Ion Iuga, Sânziana Pop, Cristian Teodorescu, Laurențiu Ulici și reporterul Horia Vasiloni trăiam, pe aceste meleaguri românești ale lui Ion Mihaly de Apșa, ale voievozilor Balce și Iuga de Săliște, sentimentul curăției care năvălea înspre noi din textele scrise în chiliile minăstirii din Peri, întemeiată la 1390 sub protecția patriarhului Antonie. Primele cuvinte românești scrise pe românește prin cele trei psaltiri, căpătîi al graiului nostru!

Dialogăm la Slatina, în curtea liceului, cu elevii. Chipurile lor sînt de lumină, vorbele lor însoțesc florile. Parcă revin în memorie peisaje cunoscute, colinele Maramureșului de dincoace de Tisa, de acasă, peisaje surori și oameni înrudiți între ei. Parcurgem Apșele, trei sate exemplare în spirit gospodăresc, Biserica Albă, Peri și Slatina. În acest triunghi trăiesc și gîndesc în limba lui Eminescu peste 40 000 de români.

Din acest an, la Universitatea din Ujgorod, s-a deschis o facultate de istorie, cu 11 studenți care învață în



limba noastră. Desigur este puțin, dar este un început de drum creștin. Noi, scriitorii, Ministerul Culturii și Ministerul Învățămîntului și Științei trebuie să venim în sprijinul lor. Să venim înspre ei cu cărți, cu burse pentru studii în România, cu burse pentru cei 30 de doctori români, pentru specializare în marile clinici din Cluj și București, cu burse pentru posibili studenți. Pentru a împlini visul lor, Guvernul României trebuie să facă demersurile necesare în acest sens pe lângă Guvernul Ucrainei Sovietice. Deci drumul românilor din Maramureșul sovietic înspre limba și cultura română trece prin Kiev și București. Este o profundă și motivată nerăbdare la acest sfîrșit de mileniu cînd porțile Europei trebuie să rămînă deschise.

Oamenii de cultură din Sighetu Marmăției le-au întins miinile și gîndul frumos al întîlnirii permanente, sprijinul real. Rămîne ca noi să le trimitem 10 mașini de scris cu caractere latine, rămîne să-i ajutăm să înalțe pe socluri de marmură pe Eminescu și Coșbuc. Noi trebuie să venim spre ei cu chipurile de bronz ale conștiinței noastre, ei să se bucure de propria lor redescoperire autentică. Dar așa cum spunea învățătoarea pensionară, Florica Hrit, „totdeauna noi am locuit în Limba Română, în patria fără frontiere a simțirii și ca să creștem mai trebuie să ne sprijinim în ceva mai concret decît graiul”.

Prin cuvintele doamnei Florica, rodul toamnei este mai bogat și inima noastră mai tremurătoare în fragilitatea stărilor ei.

LAURENȚIU ULICI:

„Nu în Europa vrem să intrăm, ci în democrație”

— După uriașul eșec al festivalului „Cîntarea României”, ce rost mai poate avea un festival național de poezie?

— Sintem ca toată România în perioadă de tranziție. Veniți la anul și veți vedea spre ce se va îndrepta acest festival de la Sighet.

— Credeți că și literatura e într-un moment de tranziție?

— Nu știu dacă poezia e într-un moment de răsruce, dar societatea e. Poezia va da seama de acest moment. Totul e inedit pentru români, experiența lor istorică de acum e fără precedent. O democrație n-a mai fost la noi de 45 de ani. Două generații de oameni n-au cunoscut decît din povești ce e democrația. Nu în Europa vrem să intrăm, ci în democrație. Iar în această democrație chiar trebuie să intrăm cu altă generație, cu alți oameni care să o ia de la început. O schimbare de mentalitate se întîmplă în timp îndelungat. Cu atît mai greu ne va fi să ne adaptăm o mentalitate de 45 de ani la o situație democratică nouă. Drumul e, însă, ireversibil pentru România. Oricine ar cîștiga puterea și oricît de doritor ar fi să reinstaureze comunismul, n-ar mai fi cu putință.

— Spre ce se îndreaptă, totuși, festivalul acesta de poezie?

— În primul rînd va trebui să abandonăm obiceiurile pe care le-am avut. Festivalul va trebui să consacre autori, indiferent dacă au publicat sau nu volume. Judecata să fie egală: un poet cu zece cărți să fie tratat ca și unul cu o carte sau ca un debutant. Talentul e unic. Și poezia e unică.

— Sinteți de mulți ani în mijlocul fenomenului tînăr. Cu ce noutăți vine promoția '90?

— Vrea să fie o promoție inaugurală. Oricum e prima promoție a unei noi generații, conform teoriei mele. Ei recunosc că promoția '80 nu e decît genul proximi și nu se definesc prin ea. Vor să schimbe cam tot ce se poate schimba. Acum sînt în plină economie de piață cu gîndirea poetică. E interesant de văzut cum vor face literatură din ideea de a scrie pentru a trăi. Dar e greu de vorbit de promoții. Putem vorbi de autori, de valori!

— Cine sînt acești tineri?

— Sînt autori sub 30 de ani, formați la cînaclul „Universitas” al lui Mircea Martin: Cristian Popescu, Horia Gârbea, C. Târlea, Dan Bănuțescu, Ion Es. Pop. Bucureștenii au avantajul că s-au grupat mai mulți la un loc, dar nouăzeciști trăiesc și în țară, la Brașov, în Moldova, în Transilvania. În curînd va apare revista 90 care își propune să-i publice. Ei singuri și-au făcut revista. Luceafărul îi patronază, dar nu ne-am amestecat. Sintem uimiți de felul în care vād ei literatura. Primul număr al revistei 90 va fi extraordinar. Are aer de avangardă, deși ei sînt postmoderniști. Mie mi-a dat impresia de revistă foarte bună din anii 20. Dar ei nu vor să fie avangardiști, ci să întemeieze o tradiție nouă. Cristian Popescu e purtătorul de drapel al promoției. Deocamdată are în jurul lui oameni care îi împărtășesc ideile teoretice. ■

MOLDOVA DE PESTE NISTRU

Semnalul de alarmă al unei mari conștiințe.

2. Veneticii în propria casă

Tiraspolul e plin cu oameni care au sosit în Moldova de o zi, dar care-s gata să ne învețe istoria.

Ziarele din Tiraspol, pină și cele de perete, sînt pline cu înjurături la adresa poporului care le-a oferit pînă și sarea, și încă unele formulate pretins științific.

Astfel, în unele articole de „istorie” semnate de „savanți” de la Tiraspol se afirmă că niciodată Moldovenii n-au locuit dincolo de Nistru, că noi am fi dincolo de Nistru niște acaparatori, deci, niște venetici și locul nostru e dincolo (adică dincoace) de Nistru, dacă nu chiar dincolo de Prut.

Cei care se consideră nepoții lui Suvorov nu s-ar da în lături să mai elibereze Moldova încă o dată, de astă dată de Moldoveni.

Să fim înțeleși just: noi nu pretindem nimic din ceea ce nu ne aparține, vrem să ni se dea și să păstrăm ceea ce e al nostru, și să ni se recunoască aceste drepturi.

„Românii acceptă toate suferințele, dar ei nu vor accepta niciodată nedreptatea”, spunea Nicolae Iorga.

În ziarul „Dnestrovskaia pravda” se afirmă într-un șir de articole că facerea lumii a avut loc în 1792, cînd armatele rusești au ajuns la Nistru. Ce a fost cu aceste locuri pînă la acea dată, cine a locuit pînă în anul de grație pe acele locuri, a mai fost lume între Nistru și Bug pînă la venirea lui Suvorov la apa Nistrului — sînt întrebări pe care tiraspolenii nu și le pun și nici nu vor să și le pună. Pentru ei lumea evoluează direct de la Adam și Noe — la anul 1940, dată cînd majoritatea lor a auzit pentru prima oară de Moldova și Tiraspol. Dar așa să fie oare?! Să nu fi existat oameni în aceste părți de lume mai înainte de 1792 sau 1940?

3. Burebista — rege antic al Transilvaniei

Cu peste 2500 de ani în urmă pe locurile Moldovei de azi trăiau geții (cum le ziceau grecii), sau dacii (cum le spuneau în analele lor romanii) — o ramură din marea familie a tracilor.

Herodot menționa în cartea a cincea a Istoriei sale că neamul tracilor „este, după acela al Indienilor, cel mai mare dintre toate. Dacă ar avea un singur domnitor și ar fi uniți între dinșii, ar fi de neînvins și, după cum cred ei, ar fi mult mai puternici decît toate popoarele”.

Din cauză că acest mare popor era

împărțit în triburi și „cnezate”, în „Dacii mici”, care se dușmăneau între ele, dinșii au putut fi supuși de diverse popoare mai mici și neînsemnate.

Marele rege Burebista, ce-a cîrmuit Dacia între anii 80—40 î.e.n., este cel dinții care reușește să-i unească într-un singur stat pe toți geții.

Burebista, viteazul rege al dacilor, reușise să-i alipească la geții săi și pe tirageți, adică pe geții nistrieni, pe geții de pe Tiras, care locuiau între Nistru și Bug.

Dacia de pe timpul lui se întindea de la Bug și pînă în Moravia de azi, din munții Carpați și pînă în Balcani.

Nistrul curgea pe atunci pe la mijlocul țării și nu pe la o margine, cum ar dori-o unii, astăzi.

4. Romanii trec Nistrul

Romanii supun Dacia și imperiul roman se întinde și el pînă la marginea Daciei de odinioară, adică pînă la Bug.

Mărturiile ne sînt descoperirile arheologice. Valul lui Traian care trece Nistrul și urmează, cum zice Cantemir, pînă la Don, iar la Tiraspol ne-au rămas cîteva inscripții în alfabetul ne-suferit de tiraspolenii de azi, al latinilor, care aveau aici un „castru” (cetate).

Începînd cu secolele II—III peste aceste locuri trec ca lăcustele popoarele barbare: goții, avarii, hunii, longobarzii slavii și încă atîția alții ale căror nume au dispărut din istorie.

În secolul XII, înainte de venirea tătarilor, dincolo de Nistru e atestată în cronicile rusești și grecești țara valahă a Bolohovenilor (boloh — voloh).

Marele savant Bogdan-Petriceicu Hasdeu va scrie: „Înainte de anul 1230, o populație curat românească reușise a se așeza departe peste Nistru, în regiunea Voliniei, fondind acolo cîteva principate confederate, cunoscute în cronică rusească sub numele de „Principi Bolohoveni”.

Unul din aceste cnezate valahe a fost situat în actuala regiune Kamenetk- (Camenita), altul în regiunea Kirovograd de azi, unde pe la 1949 mai erau atestați peste o jumătate de milion de moldoveni (mi-a spus Nicolae S. Cocul, întîiul meu învățător de la Codreni, care era sosit din acele locuri).

(Va urma)

NICOLAE DABIJA,
„Literatura și arta”,
nr. 38, Chișinău

Balada Ionului din Carpații Bucovinei

Pe Bucovina ninge cu icoane,
Ninsori cumplite-anunță zodiacii.
Tu ce mai faci la margini de imperii,
Frate al meu și tată-al meu, Ioane?

Mai priveghezi la candela-nvierii,
Ca un Cristos cu palmele-n piroane,
Sau te-au strivit habsburgice coroane
Și doina ți-ai uitat-o prin siberii?...

Trimis-au vulturi și ți-au rupt ficiații,
Ți-au arestat cuvintele în gură,
Și ți-au mai dat și-o rîncedă mixtură
Spre-a-ți neutraliza în os Carpații.

În singe ți-au plantat vămi și hotare,
Și ți-au trezit iepurii friicii-n carne
Și au chemat hăitași cu ciini și goarne
Spre a porni o neagră vinătoare.

Ți-au tras pin' și mormintele pe roate,
Și Turnul Babel ți l-au pus sub tîmplă -
Să nu mai știi de cite ți se-nîmplă
Și să vorbești în patru limbi deodată.

Rănille-adînci, aprinse de la cuie
Le-au declarat pe loc conspirative,
Le-au incuiat în seifuri și arhive
Să nu mai poată plînge și să spuie.

Tu ți-ai tocit genunchii prin altare,
Ai scris cu unghia pe tencuială,
Dar fiindcă-aveau o dublă socoteală
Ți-au pus și umilința la dosare.

Ți-au luat dorul și l-au pus sub lupă,
Te-au lingusit cu tostul și cu postul
Lăsîndu-te, pervers, să-ți afli rostul
În mațul plin, în stelele din supă...

Azi, te visez la candela-nvierii
Sub un Isus ce singură-n piroane,
La ce gindești și cui te rogi, Ioane,
Cînd ninge blind la margini de imperii?

Tot mai străin sub steaua ta cetoasă,
Tot mai grăbit, cu munții în valiză,
Rogi bunii procurori să-ți deie viză
Că poți să mai exiști la tine-acasă.

Pe partea inimii unde-ți cresc munții
Se vede-o Cruce păstrînd mioare —
E Crucea neamului acesta care
Poartă în el pecetea neagră-a nunții.

Zidit de viu în psalmi, și rugăciune
Și privegheat de zeli daci din strane,
Tu-ai vrea să spui și-ai vrea să țipi,
Ioane,

Dar gura ta nici nu mai poate spune.

Săruți tăcut lumina și Carpații
Și stringi la piept mormintele-ți bolnave
Ca pe străvechi, împărătești hrîsoave,
În care-s scriși străbunii, unchii, tații...

ARCADIE SUCEVEANU ■

Atenție la recepționerele din Basarabia!

O veste îmbucurătoare pentru colorarii limbii române de dincolo și dincoace de Prut este scutirea de taxe pentru delegațiile oficiale și părinții copiilor care studiază în România. Asta înseamnă că orice român ajuns în Republica Moldova, sau orice moldovean ajuns în România, nu vor mai fi tratați din punct de vedere financiar ca „străini” ci integrați firesc în uzanțele financiare ale locului.

Umilitor este, însă, pentru românii ajunși pentru prima dată la Chișinău să constate că recepționerele de la toate hotelurile nu știu o boabă românește. Dar nici o boabă (sau nu vor să știe)! Am bătut toată Republica Moldova, am fost la Orhei, Soroca, Bălți, Edineț și n-am găsit nici o excepție în această privință.

La mai bine de un an de la adoptarea grafiei latine și a statalității limbii române e de-a dreptul o aberație să stai la hotelul Doina sau Turist din Chișinău și să constatăi că toate inscripțiile de pe pereți și usi sînt scrise cu caractere slave, iar tot personalul hotelurilor, de la recepționeră la cameristă, nu vorbește decît rusește!

În orice parte a lumii te-ai duce, intră în obligațiile normale de serviciu ca o recepționeră a unui mare hotel să știe cîteva limbi străine. Aceasta e

o uzanță firească a turismului, a comerțului și — în fond — un câștig al civilizației și deschiderii actuale din lume. E, însă, de-a dreptul un șoc să vii în Chișinău, după 50 de ani de dor și drag de Moldova basarabeană, și să te izbești ca de un zid de fețele înghețate ale recepționelelor care nu vorbesc cu tine decît rusește. Într-o țară în care limba oficială de stat e româna!

Dacă aceste recepționere nu reușesc să învețe să vorbească în mod curent franceza, engleza, germana, italiana, ca orice funcționare din oricare hotel al lumii, să li se pretindă să vorbească măcar limba „străină” a statului în care trăiesc și pe care, măcar din acest punct de vedere, ar trebui s-o respecte: pe pămîntul acestei limbi câștigă o piine. Care trebuie, însă, și meritată!

Nu e destul ca limba română să fie recunoscută oficial ca limbă de stat în Republica Moldova. Ea trebuie să fie și obligatorie în unele servicii pentru a putea să devină, în fapt, de stat. În primul rînd trebuie reciclat întreg personalul de la hoteluri și poștă. Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Și asta, doar pentru început!

ION ZUBAȘCU ■

Scrisoare deschisă Domnului Petre Roman

De peste 15 ani, Asociația Pro Basarabia și Bucovina menține la suprafață problema teritoriilor românești ocupate de Uniunea Sovietică, lînd apărarea compatrioților dintr-un Prut și Nistru, cit și a celor din restul țării.

Astfel, la 19 Decembrie 1989, Asociația lansa prin intermediul postului de radio BBC, un Apel către românii basarabeni și bucovineni, inclusiv către Frontul Popular din Moldova, Uniunea Scriitorilor și Uniunea Ziaristilor de la Chișinău, cu îndemnul de a cere ca Uniunea R.S.S. să nu importe mărfuri alimentare din România.

Drept urmare, credem că odată cu declanșarea Revoluției Române din Decembrie, nenumărate vagoane și camioane cu alimente au pornit de la Chișinău la Iași și spre București,

Suceava, etc.

La 11 ianuarie 1990, Pro Basarabia și Bucovina își ținea deja Adunarea de constituire a Filialei de la București. De atunci Asociația a reușit să organizeze filiale în întreaga țară, inclusiv la Chișinău și Cernăuți, filiale ce desfășoară o activitate susținută pe ambele maluri ale Prutului devenit graniță artificială între frați.

La 27 martie 1990 a fost marcată la București cea de-a 72-a aniversare a reuniunii Basarabiei cu România. La 23 iunie 1990, în Aula Universității bucureștene, s-a ținut un colocvii pe tema „50 de ani ai Ultimatumului sovietic”. Au fost organizate parastase publice în memoria lui Mihai Eminescu, a membrilor Sfatului Țării de la Chișinău, a lui Alexe Mateevici și cel al lui Vasile Militaru.

S-ar părea că toate aceste manifestări de profundă trezire națională

românească ar trebui să corespundă și dezideratelor actualului Sfat Român. Cu părere de rău, nici pe de parte!

Doar o singură dovadă: Pro Basarabia n-are nici pînă în ziua de azi un sediu, deși de opt luni de zile batem pragurile primăriilor și cele ale Consiliului de Miniștri!

E dureros s-o spunem, dar se pare că la baza refuzurilor nesfîrșite se află denumirea noastră de PRO Basarabia și Bucovina! Ca să nu mai vorbim de indiferența totală a Guvernului Român față de astfel de probleme ca:

— integritatea Neamului Românesc în granițele lui firești;

— divulgarea pactului Hitler-Stalin, din 23 august 1939, prin care ni s-a răpit și Bucovina de nord;

— colonizarea imperialistă sovietică a acestor provincii românești;

— atașarea în mod arbitrar la Ucraina a Bucovinei de nord, a ținutului Herței, precum și a județelor Hotin, Cetatea Albă și Ismail;

— deportările, rusificarea și ucrainizarea școlilor naționale românești din aceste ținuturi;

— circulația liberă, fără vize, pe ambele maluri ale Prutului etc.

În consecință, constatăm cu regret că lipsa de reciprocitate din partea Guvernului român în acțiunea de eliberare națională a basarabenilor și bucovinenilor este evidentă.

Apelăm la Guvernul român și la dumneavoastră personal, Domnule Prim-Ministru, ca să cereți deschis Uniunii Sovietice ceea ce ne aparține de cînd lumea: Basarabia, Bucovina de nord și ținutul Herței răpîte de Uniunea Sovietică la 28 iunie 1940.

Cît despre tendințiozitatea cu care unii „binevoitori” ne impută apartenența de partid, am mai declarat și declarăm că, înființată acum 15 ani, Pro Basarabia și Bucovina, în frunte cu președintele ei fondator, Nicolae Lupan, n-a făcut și nu face parte din nici un partid politic.

Pro Basarabia și Bucovina este o mișcare națională!

COMITETUL DE CONDUCERE
AL PRO BASARABIEI ȘI BUCOVINEI

Gorbaciov, Prix Nobel

Premiile Nobel pentru literatură și pentru diferite științe sînt în mod cert răsplata unor merite trecute, ele se acordă pentru ceea ce personalitatea în cauză a realizat deja, fără vreo aluzie la ce va face mai departe. Premiul Nobel pentru pace este mai mult decît alt. Firește, este și el o răsplată pentru merite în domeniul respectiv, altfel n-ar exista un punct cert de plecare, o motivație a acordării lui. Însă acest premiu este cu precădere o investiție pentru viitor, un sprijin de mare preț acordat luptei pentru pace, securitate și înțelegere, ori, în sens mai larg, luptei pentru rezolvarea nonviolentă a diferendelor în lume și pentru drepturile omului. El înseamnă o încurajare a celor angrenați în astfel de acțiuni nobile într-o țară sau alta, o mobilizare a mapamondului în sprijinul lor, o apărare a lor de represalii și persecuții (de pildă, un Andrei Saharov laureat al Premiului Nobel n-a mai putut fi nici lichidat, nici trimis în Gulag, nici băgat la balamuc). Pe 1990 însă Premiul Nobel pentru pace s-a încadrat în regula generală, a celorlalte premii Nobel, el a fost acordat pentru meritele de pînă acum. Laureatul, se știe, este liderul sovietic Mihail Gorbaciov.

În cazul de față chestiunea încurajării nu se pune, sau nu se pune în aceeași termeni ca la alții. Este cert că și în continuare președintele URSS va acționa potrivit regulilor de fier ale politicii și nu în virtutea faptului că este laureat al celui mai prestigios premiu din lume. Dar dacă avem în vedere Premiul Nobel pentru pace ca răsplată pentru meritele de pînă acum, Mihail Gorbaciov nu putea avea nici un concurent, el era de departe cel mai îndreptățit să-l primească, pentru tot ce a făcut în favoarea omenirii în ultimul lustru al vieții noastre pe planeta albastră. În acest răstimp, Mihail Gorbaciov a contribuit hotărît la realizarea unor mutații grandioase în viața internațională: slăbirea încordării pe mapamond, sfîrșitul războiului rece, prăbușirea lagărului socialist (a fost suficient, pentru aceasta, ca tanchiștii sovietici să stea liniștiți în cazarmile lor, cu alte cuvinte, ca Moscova să nu mai intervină în treburile interne ale Statelor din Europa răsăriteană și centrală), reunificarea Germaniei, începutul efectiv al dezarmării și multe altele. Printre ele — căderea odiosului și a sinistrei. Fiindcă e bine să nu ne amăgim cu sofisme, cu lozinci ori cu luarea dorințelor drept realități — fără Gorbaciov i-am fi avut și acum pe cap pe cel mai bun fiu al poporului și pe savanta de renume mondial, punîndu-ne nădejdea doar în Cel de Sus.

Dar nu trebuie să subapreciem nici ce a realizat Gorbaciov la el acasă, în URSS, chiar dacă în rîndurile concetățenilor lui păreri sînt foarte împărțite și personalitatea proaspătului laureat este foarte controversată. Am în vedere în primul rînd glasnostul, din care se trage libertatea presei la noi, libertatea cîștigată în focul revoluției din decembrie și în prezent zi de zi amenințată de putere. Deocamdată însă mai putem afirma cu mîna pe inimă, parafrazînd o spusă celebră, că noi toți, ziarisții români demni de acest nume, am ieșit din manta glasnostului. Eu sînt convins că fără Gorbaciov n-as fi putut să scriu în momentul de față ce gîndesc (chiar dacă unele din opiniile mele pot să nu-i fie pe plac lui Mihail Sergheievici).

Se știe foarte bine că politica are legile ei dure, că poziția unui om politic într-un anumit moment se bazează nu pe meritele lui din trecut, oricît de mari ar fi ele, ci pe capacitatea lui din chiar acel moment, pe ceea ce poate el face în prezent. Aprecierile comentatorilor despre politicieni au la bază această regulă. Eu însumi am formulat critici la adresa unui aspect sau al altuia al activității din ultimul timp a președintelui sovietic. Totuși, cu riscul de-a părea demodat, voi zice că meritele lui Gorbaciov trebuie să le cinstim mereu, chiar dacă actele lui politice de acum sau cele viitoare nu sînt ori nu vor mai fi la înălțimea celor care i-au adus bine-meritul Premiu Nobel pentru pace pe 1990.

ION D. GOIA ■

A sosit timpul ca tradițiile relațiilor dintre România și Germania să fie revigorate

Interviu cu dr. Peter-Michael Diestel, personalitate marcantă a Uniunii Creștin-Democrate din Germania



Dacă este adevărat că fiecare națiune își are un Petre Roman al ei, atunci Petre Romanul Germaniei este fără îndoială (și nu numai pentru potrivirea de nume) Peter-Michael Diestel, personalitate marcantă a Uniunii Creștin-Democrate (C.D.U.), fost ministru de interne în ultimul guvern al R.D.G., condus de Lothar de Maizière. Pentru alegerile de la 14 octombrie el a candidat în landul Brandenburg (unde în frunte s-au situat partenerii de coaliție ai C.D.U. în guvernul de la Bonn, partidul Liber Democrat), și a susținut acolo o intensă campanie electorală. L-am întîlnit în orașul Neuruppin, la un dialog cu alegătorii (despre care voi scrie cu alt prilej). Elegant, arătos, zîmbitor doar atît cît trebuie — nu ca domnul Ion Iliescu, care poartă pretutindeni o mască a unei nesecate jovialități și căruia îi pier zîmbetul numai cînd, în fața camerelor de luat vederi și a microfoanelor, tună și ful-

geră împotriva presei care nu-l laudă —, domnul Peter-Michael Diestel s-a prezentat singur auditoriului: 38 de ani, doctor în științe juridice, mare iubitor de pescuit și de natură, a lucrat în agricultură și se pricepe foarte bine la mulsul vacilor. După ore întregi de dispută aprigă cu viitorii alegători, domnul Diestel a avut amabilitatea să ne răspundă la două întrebări:

— Cum apreciați transformările care au avut loc în ultimul an în țările din Europa răsăriteană și centrală?

— Aceste schimbări sînt deosebit de complexe, de complicate și de contradictorii și rezultatele lor vor apărea după un timp mai îndelungat. Priciperea acestui fapt este o problemă dificilă pentru mulți. Cetățenii din fosta R.D.G. ar dori ca roadele transformărilor democratice, ale reunificării, să apară imediat. Oamenilor noștri le lipsește înțelegerea că prefaceri așa de cuprinzătoare au nevoie de mai mult timp. Uniunea Creștin-Demo-

crată se va strădui ca acest timp să fie cît mai scurt.

— Care sînt, după opinia dumneavoastră, perspectivele dezvoltării relațiilor dintre România și Germania?

— Vreme îndelungată legăturile româno-germane au fost determinate de politica oficială a celor două țări comuniste, politică pe care n-am agreat-o deloc. Legăturile erau formale, artificiale și deci ineficiente. Noi am avut însă timp de multe decenii, înainte de instaurarea regimurilor comuniste, relații foarte bune, relații adevărate. Avem deci tradiții valoroase în ceea ce privește prietenia și colaborarea germano-română. Acum s-au creat condiții pentru aceste tradiții să fie reînnoate, revigorate, și în acest sens există perspective mari pentru dezvoltarea de autentice relații economice, culturale, turistice, a relațiilor de orice fel și a prieteniei vechi, adevărate, dintre Germania și România.

ION D. GOIA ■

Cotidian românesc de politică externă

Au apărut primele numere din „Jurnal Internațional”, titlul cotidian românesc de politică externă din perioada postbelică. Cităm din mesajul adresat ziarului, la început de drum, de secretarul general al ONU, Javier Perez de Cuellar: „Este convingerea mea fermă că libertatea informației constituie una din pietrele unghiulare ale unei societăți democratice și sînt convins că ziarul dumneavoastră va contribui la satisfacerea setei de informație a cititorilor români asupra unei largi game de probleme internaționale”. Sîntem la rîndul nostru îndreptățiți să subliniem direcția marelui gazetar care este Ion Cârje, „Jurnal Internațional” va însemna o prezență importantă în peisajul presei românești de acum. (I.D.G.)



Fotografie de GIG MOTOIANU ■

Retrospectivele au avantajul moderat al certitudinii, perspectivele au în schimb dezavantajul delicios al riscului.

Azi trăim tocmai în această zodie a ruletei, a conjugării verbului „a supraviețui” pe toate vocile și în toate domeniile. Au apărut întreprinzători păguboși sau ajutați să rămînă păguboși, au apărut patronii de calibru care odinioară erau subalterni cu calibru înregistrat, au apărut zonele libere de disciplină comercială, cu mica bișniță și marea bișniță.

Bișnița centralizată de stat este una din formele gregare ale perioadei de tranziție, fenomenul care indică scăpător și sigur că ne aflăm în plin cutremur în calitate de votanți ai cutremurului. Nu-i nimic. Am riscat și nu am cîștigat. De fapt au riscat votanții și am pierdut cu toții. Oricum: ce înseamnă această perioadă de tranziție? Trecerea de la ce la ce? De la ce știm (cu timpul, satisfacția morbidă a retrospectivelor exhaustive va dispărea în favoarea scenariilor de perspectivă) la ceea ce nu știm încă. Faptul este valabil la București, Sofia, Praga sau Varșovia.

Perioada de tranziție poate avea forme minerești sau catifelate, este marcată de un suspans permanent iar viața întreagă politică, economică sau

socială este adăpostită în compartimentul unei rulete care se joacă singură de-a surpriza vieții și de-a surpriza morții după regula de fier a hazardului. Acest hazard face toți banii în raport cu certitudinile trecutului. Vă aduceți aminte? Eurocomunismul și toate ce-

cu cîțiva ani. Dimpotrivă.

La 12 decembrie 1984, la Strasbourg, părăsind președinția Comisiei Europene, Gaston Thorn rostea aceste cuvinte pline de amărăciune: „Știu că vom traversa vremuri grele. Cu toate acestea, a fost mai rău decît mă temeam.

PLANIGLOB De la eurocomunism de stat la bișnița organizată

lelalte inclusiv „comunismul italian cu gulere albe”. Acum gata. S-a terminat?... Pentru că Europa de est să scape de comunism trebuie plătită cu dolari. Pentru a fi plătită cu dolari e nevoie să scape de comunism... Cercul se închide repede, prea repede pentru a se ieși ușor din el. Totuși, scenariștii sînt optimiști. A apărut chiar un termen: „euro-optimismul”. Acest sentiment nu a cîntărit occidentalul în urmă-

În mai multe rînduri, ne-am întrebât dacă Comunitatea va rezista forțelor centrifuge ale crizei. Erau timpurile europesimismului. Efectul cutremurului provocat de cel de-al doilea șoc petrolier asupra Comunității Europene, de abia restabilite după prima zguduitură din 1973, a fost pe punctul de a demola C.E.E.

Azi lucrurile s-au schimbat. Eurooptimismul a atins cote atît de înalte în

ultimele luni, încît criza din Golf n-a reușit să-l umbrească aproape deloc. În schimb acestei reușite, Comunitatea Europeană trebuie să-și asume rolul de supraputere economică, deschizînd barierele pungi. Într-un moment în care problema irakiană amenință (cel puțin) să frîneze creșterea, cei Doisprezece se văd constrînși să se arate generosi atît din motive politice, cît și din solidaritate.

După declanșarea crizei din Golf, CEE, a dat 140 de milioane de franci ca ajutoare, Egiptului și Iordaniei. Iar acesta nu este decît începutul. Turcia se va adăuga listei. Aceste cheltuieli ridicate nu depășesc pînă acum mijloacele Comunității Europene. Dar fiecare din cei Doisprezece va trebui să facă față și cheltuielilor militare — naționale sau ale americanilor — cauzate de criză. Și nota de plată va continua să urce... Indiferent de aceste creșteri ca și de altele știm unde se vor înregistra scăderi. În perimetrul estic, în zona răvășită de comunism unde arta pagubei a fost dusă pînă la ultimele limite.

Pe acest fond de răvășeli tradiționale și neo-răvășeli bișnița sub toate formele, inclusiv ideologică, bișnița centralizată de stat mai poate încurca lumea o vreme. Doar o vreme...

RADU BUDEANU ■

F.S.N. contra F.S.N.

Războiul primarilor (V)

„De ce trebuie să-i suportăm pe acești mizerabili oameni care au făcut altora viața amară?”

Petre Roman, despre primari!

„Noi, cind am auzit afirmația omului prim ministru Roman în fost puțin dezamăgiti, că odul asta general de a, de a ia problema și de a da pe mama poporului niste oameni... are... poate că au avut buzele lor: deci, domnule, nu asmuți amenii...”

Primarul G.C. Vilcea, banda edintelii cu salariati Primăriei sectorului Agricol Ilfov, luni, 5. oct. a.e., ora 12 prezidiu.

Sindicatul liber al Primăriei sectorului Agricol Ilfov este compus din 22 de oameni din peste 60 citi numără această instituție. În numele acestora, bănuim, fără să îi consulte etaliat, doamna Marieta Negri, lider sindical, și Caterina, juristă, înălțurată recent Primăria Otopeni și devenită șefă de administrație locală sediul S.A.I., au redactat și prezentat redacției noastre un PROTEST. Trecind peste greșile de gramatică elementară, niste oameni în toată firea, peste fraze care ar sta cu niste într-o antologie a umorului, cele două „foste oi negre” ale vechilor structuri comuniste s-au autointitulează, si-au cut rost de vopsea și acum au ana albă. În puritatea proaspăt găsită se trezesc, după două ni de cind scriem noi, să rbească în numele întregului

sindicat, să protesteze pentru că „ticăloșii și lichelele din vremea lui Ceaușescu au reapărut”, și să-și apere oiaa supremă, adică inocentul (!!) lor sef, domnul primar G.C. Vilcea și pe favoritul dumnealui, care, vezi Doamne, sînt în pragul de a fi mincaci de „lupul” Agarici, „asa-zisul ziarist...”

Meseria noastră este îngrată: cind lăudăm sau vorbim de bine, sîntem niste ziaristi de talie mondială, PARIS MATCH, TIMES, DER SPIEGEL, cind dezvăluim niste mizerii, sîntem calomnatori, destabilizatori și chiar amatori amărîți. Ca în celebrul dialog: „Am auzit că te-au bătut măr, în gară... Ce spui, domle, ce, aia-i gară?”

Să revenim la „oile” noastre. Sînt necesare unele precizări. Din luna august, am început „Războiul primarilor”, arătînd și probînd cu acte autentice, aventurile lui G.C. Vilcea, economist la S.A.I., pînă a ajunge primar. Am făcut afirmații în care, dacă ar fi avut un minim de demnitate, ar fi început un dialog cu noi, pentru că, sîntem cu toții de acord, în fruntea unei instituții nu pot exista decît oameni care, pe lîngă pregătirea profesională, au o moralitate absolută. Or, domnul Vilcea s-a dovedit de-a lungul anilor a fi cel puțin un comediant desăvîrșit. Cum însă meseria dumnealui nu este cea amintită, ci una de economist, desfășoară o activitate care pune sub semnul întrebării prezența sa ca sef al Primăriei S.A.I.: „A manifestat desori superficialitate... nu a manifestat exigență în relațiile de muncă... din punct

de vedere disciplinar a manifestat mari carente... în relație cu colegii a manifestat o atitudine de superioritate... privind comportarea în familie și societate au fost numeroase reproșuri la adresa sa” (Fișa de apreciere, 1989, S.A.I.). Adică, lipsind de acasă, găzduit de Gogonea Viorică, coleg de serviciu, la care rămîne două zile... „ca să-i bea două vedre de vin”, uită să mai vină și la serviciu. Pentru repetarea evenimentelor, doamna Elena Cristina Vilcea, solicită adevărîntă de absente (nr. 143201 nov. 1989) necesară la Tribunalul domnului Vilcea scrie (nr. 12364) o notă explicativă: „Mă consider vinovat și direct răspunzător de cele intimplate și sînt gata să suport consecințele. Totodată mă angajez în fata conducerii unității să nu mai înregistreze nici o abatere, în caz contrar să suport sancțiunile disciplinare limitate” (Semnat: Vilcea!).

Cum năravul e puternic și de el omul nu se poate dezbara, domnul Vilcea recidivează, astfel incit, prin Decizia nr. 125/31 oct. 1989, primăria S.A.I. îi desface contractul de muncă. Inșă ca la cel mai autentic spectacol de circ, pe baza unor plocoane, desî pe Decizie scrie clar: „Primit un exemplar, 16.11.1989, G. Vilcea”, viceprimarul de atunci revine și sterge, prin două linii, în chiar Cartea de Muncă a lui Vilcea, pe deaspa „în baza art. 130, lit. „i” din Codul Muncii” (1989).

Iată cum domnul G.C. Vilcea, fără nici măcar să facă o testatie, redevine curat, nevinovat, ca un prunc proaspăt scos din baie și ajunge acum, după o revoluție în care au murit atîția oameni pentru idealul de libertate, de cînte, de demnitate, primar al S.A.I. unde, n-o să credeti, este „de o competență desăvîrșită” (Emil Găgeanu și Nicolae Radu, viceprimari S.A.I.), unde domnul Vilcea este pus să asculte, să ajute oamenii, să fie primul gospodăru, adică un exemplar! Nu e prea cinic, domnilor? Adică, lupul la stîină?!

Ce mai face înșă acum domnul Vilcea? În loc să rezolve problemele grave ale S.A.I.

(dumnealui pretinde, în plină sedință, că din cauza noastră nu poate munci, că îl atacăm din ură personală, că are capete de acuzare împotriva noastră, dar că n-are timp, că o să...) unde oamenii au ieșit în stradă, la Otopeni, la Popești-Leordeni, la Voluntari, la Moara Vlăsiei, unde sînt mari nemulțumiri față de noii primari aduși de Vilcea, vechi tovarăși de nebulnii; cazul lui Buzincu Zaharia, numit primar la Mogosoaia, gonit mai zilele trecute de săteni, și care, altă dată, îl ajută pe Vilcea să ia bani de la Cooperativa de Credit Otopeni, de unde se pare, lipsesc circa 1 milion de lei; cazul lui Radu Ion, fostul tovarăș primar, actual domn primar la Moara Vlăsiei (FLACĂRA nr. 41/1990, domnul Vilcea, deci, face che-furi, se ceartă cu popa din sectorul catolic din Popești-Leordeni și face, n-o să credeti, o sedință teribilă (penibilă?), luni 15 oct. 1990, ora 12, cu toți oamenii din S.A.I. unde dezbate problema... „scurgerii de informații din Primărie către presă”. Amenință, se disculpă, instigă lumea cum că „n-ar fi vorba despre dumnealui, ci un atac la adresa Primăriei, ca instituție, la prestigiul salariatiilor”. Spe-riat, își mută secretara, o schimbă, face verificări de personal, vrea să o dea afară pe doamna Coman Georgeta, sefa salariatiilor, cum că ea este cea care dă informații precise. La redacție vin patru oameni din „Comitetul municipal F.S.N.” în frunte cu Viorel Lixandroi, om serios, fost tipograf, care se interesează de Vilcea. Aflu, apoi, că unul din ei se duce să îl informeze pe G.C. Vilcea despre ce am discutat, Război, nu?

Ce ni se pare înșă foarte grav este că în sedința amintită, a cărei transcriere o veti afla în numerele viitoare, domnul Vilcea amenință că, deși „informațiile sînt exacte, va lua măsuri drastice” (unde ați mai auzit aceste cuvinte?), că „primăria este atacată, și nu persoana lui, că el poate oricind să plece că are o diplomă...”

Care este situația? Pe fundalul unor schimbări sociale inevitabile, cu spectrul somajului, mai ales la necalificați, la cei care lucrează în birouri, domnul G. Vilcea, în calitate de Primar al S.A.I. își manevrează oamenii, îi sperie cum că Agarici, în FLACĂRA, calomniază Primăria și pe oamenii săi! (Imi vine să zîmbesc și mă gîndesc la ua cîntec celebru pe vremuri: „Agarici, Agarici / Bagă spaima-n bolșevici!”). Este momentul să declarăm că nu avem absolut nimic de discutat despre acești oameni și că, în cazul S.A.I., ne ghidăm după principiul că „pestele, de la cap...”

Sigur că, prin teama de a fi dați afară, mai ales în primării, unde norma muncii necalificate este la îndemîna oricărei interpretări, oamenii sar să se apere, să-i placă sefului, care, probabil, va ține cont de slujbasul loial și va pune o vorbă bună la o eventuală restructu-

rare. Se uită, înșă, că cel care va rămîne în picioare, la orice cataclism, va fi tot ȘEFUL, adică tot domnul Vilcea și că cel oropsit, cel inițiat, va fi tot bietul funcționar care l-a ajutat pe sefu, care l-a văzut într-o situație penibilă!

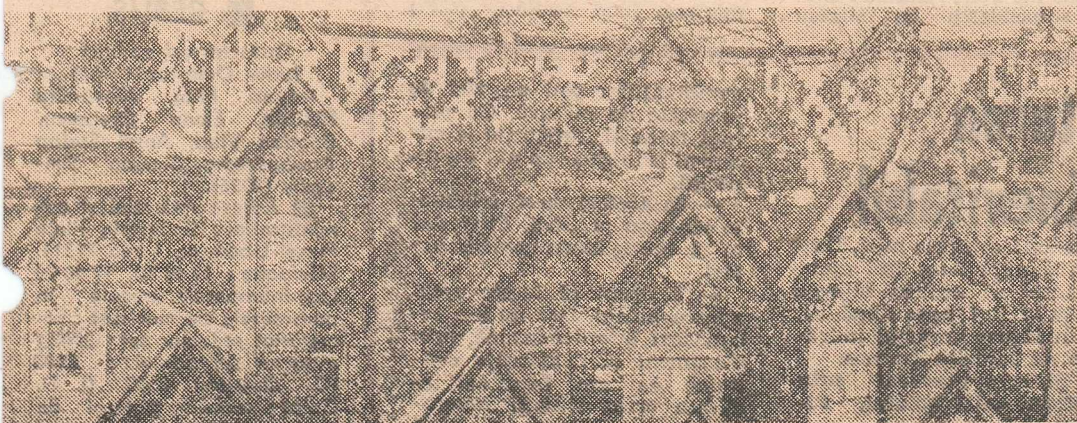
Și atunci, începe balul! Instinctul de conservare! Sindicatul protestează (nici el nu știe de ce, doar să-i placă sefului!), liderul (Margareta Negri!) se bîlbîie și își întreabă supus seful „ce să facem, domn Primar, renunțăm la PROTEST?” (Vilcea spune firește, în lipsa doamnei M.N.: „n-o luați în seamă, că nu-i bună de nimic”), demotorii S.A.I. sînt jigniți în „munca lor din administrație pentru care au fost pregătiți” și-i caută certificate medicale de cum au suferit, probabil de pe urma buidozerelor, iar fostul primar S.A.I. de imediat de după revoluție, domnul Mircea Popescu, i se impută că „joacă ping-pong, că face, în concediu, excursie în Turcia, că trimitea utilaje, în calitate de director A.D.P.—S.A.I., să participe la demolări”. Atenție, domnilor din Sindicatul liber—S.A.I., domnul Mircea Popescu a devenit director A.D.P. prin decizie, la 1 iunie 1989, iar ultima casă demolată în S.A.I. este în aprilie 1989!

Vom reveni. Ne dorim foarte mult un răspuns serios la aceste probleme grave, un răspuns din partea domnului primar Vilcea și nu de la terți care sînt, vădit, în necunoștință de cauză. De la domnul Vilcea, adică de la cel care are 9.000 lei pe lună și care face la toate aceste acuzații. A trebuit să mă deplasez cu la Primăria S.A.I., în două rînduri, deși nu este normal, și să încerc, într-un total de nouă ore, să-i explic domnului Vilcea că nu este normal să taie, ci că trebuie să intre într-un dialog cu noi, ca să aște opinia publică faful că Primăria a devenit o instituție și nu a rămas un instrument așa cum era, Primarul S.A.I. refuză să dialogheze. Domnul Vilcea este tare numai în fata subalternilor săi, este vorbăret numai cind conduce sedința salariatiilor săi, unde nimeni nu se încumetă să-i dea o replică. Fiecare are acasă copii de crescut...

Ce fac ceilalți, cei care au doar 2.000 de lei pe lună? Sperăm în ceva mai bun; deși nu le convine, scriu proteste la FLACĂRA, îi apără și îi protejează pe cei pe care, de fapt, ar trebui să-i întrebze, să le ceară să-și clarifice în mod public, poziția față de ce se scrie despre ei. Este o acțiune proprie democrației pe care vrem s-o pregătim copiilor noștri. Pînă atunci, cei care au acum 2.000 pe lună știu, în străfundul sufletului lor, să rămîna cel de bătaie și să nu aibă niciodată curajul să se opună sefului.

Cind eram copil, la o Casă de Copii, cîntam să ne treacă de urit: „Ceata lui Pitigoi / Trece mîndră prin zăvoi / Toți, cîntăreți de soi / Dai într-unul tipădoi...”

PAUL AGARICI ■



Războiul primarilor a început la Săpînța

În frumoasa stațiune balneo-climaterică Olănești ființază, cum nu prea bine se știe, una dintre cele mai frumoase și impunătoare palatiale fostei familii dictatoriale: o construcție magnifică, un adevărat castel, dacă poate fi numit așa, a cărui edificare a costat vistieria tăii peste patru sute de milioane de lei! Punînd la socotă multiplele și feluritele stări ultramoderne, cîcă varea întregului ansamblu ar înghe niște cote greu de imanat de un biet muritor de rând. Dar ceea ce se știe și al puțin și faptul că această perlă arhitectonică, împreună cu întregul inventar, a st trecut în patrimoniul Ministerului Culturii care, egăsindu-i momentan altă losintă, l-a transformat pe în muzeu de interes regional. Să vadă tot poporul ce huzur, în ce lux exorbitant își puteau permite să trăiască, fie și chiar pentru o două, odiosul și sinistra.

În doar cîteva luni de la deschidere, s-au înregistrat este trei sute de mii de vizitatori. Interesul publicului este enorm. Un program zilnic de cîteva ore nu-i poate prinde pe toți doritorii, cu ate că un bilet de intrare

costă nu mai puțin de 25 de lei!

...Dar azi, sîmbătă, 6 octombrie, de ce oare ni-i interzis accesul? se întrebau cu nedumerire grupurile de vizitatori — amatori sosiți la poarta principală. Că ceasurile indică, iată, abia 12,30; pînă la ora 15 mai e destulă vreme? !... „Pentru că e înăun-

la ușa cabinetului pînă-i anunță. Am așteptat, ce era să fac. Am stat la ușa cam un sfert de oră, după care s-a ivit și domn director în persoană. Am avut onoarea să-i cunosc, tot atunci, și pe dl. Ion Hidecuti, director general adjunct al Trustului „DOMUS”, aparținător de Ministerul Culturii, precum și pe

enta punere în valoare a prețiosului complex, despre paza și păstrarea palatului și a întregului său inventar, despre interesul real, foarte mare, manifestat de o serie de firme externe amatoare să concureze în același scop. Un personal alcătuit din 25 de lucrători de cele mai diverse profesii administrează bu-

gazele și rotisoarele supersofisticate ardeau din plin. Vela cea scumpă din dulapuri fusese intens agitată. Fața de masă, pătată discret pe alocuri, încă nu se ridicase. Naivă și cam guralivă față și ghida care mă conducea. Mă băgase exact prin locurile nepermise. Prin mirosul acela apetisant de bucate gata pregătite. Și, o mai și luase gura pe dinainte, destăinuindu-mi că una din suratele domisale se mărită chiar în astă-seară. Și va fi mare tîmbălău!

Se pregătesc fetele, se pregătesc... Nu le displace nici lor castelul... „Cu franțuții aia cum rămîne, domnule director? Mai vin ei sau ba în ospeție?”. Întrebarea așa, doar într-o doară. La care amflatul senior „ș” castelanul de Olănești, Costică Rudăreanu, dă dezamăgit din mini și își răspunde: „Cred că au pierdut”. Si cine știe cînd vor mai sosi cu mașinile? !...“

...Pînă atunci, să între vizitatorii!

La castel e gloată ca la moară.

MIHAI STĂNESCU ■

SINDROFIE LA CASTEL

tru o delegație franceză! Și n-are voie să mai intre nimeni!” se răstăiește, ca un disperat, mai marele paznicilor-portari. „Nu-l ascultați, oameni buni!”, răspunde ca-reva din mulțime. „Portarul asta-i zurbagiu și minte. Pe unde să fi venit franțuții? !... Prin aer n-aș prea crede!”, mai spuse vocea din mulțime.

Neavînd de ales, un lucrător din echipa de pază mă conduce la director. Mi s-a spus, încă de pe drum, că dumnealui, dl. Constantin Rudăreanu, e mai mare aici, înșă va trebui să mai aștept

contabilul șef al Complexului cultural și de creație Olănești. Toți trei, evident, nu s-au prea arătat incințați de vizita unui ziarist. Privindu-i și urmărindu-le mimica nervoasă, greu de calmat, imi face impresia că i-am cam luat pe nepregătite. În orice caz, sînt sigur că i-am deranjat. Din complezență, am schimbat primele vorbe, apoi s-au mai liniștit și au răspuns calm și cu amabilitate la întrebările mele. Sincer vorbind, am ascultat cu un real interes lucruri frumoase despre preocupările prezente și de perspectivă pentru cit mai efici-

nuri de valoare inestimabilă. Peste nouăsprezece milioane de lei se cheltuie anual numai cu întreținerea. Pînă la sosirea unor miliardari sau magnati dispuși să plătească pentru găzduire în jur de 5.000 de dolari pe noapte (cam atît s-ar ridica prețul confortului, cu totul ieșit din comun!), palatul va fi folosit ca muzeu cu o taxă de intrare de numai 25 de lei. De splendorile lui se va bucura și personalul...

Bucătăria și sufrageria am constatat că sînt deja intens folosite. Chiar în timpul trecerii mele „focurile” la ara-

De ce meciurile naționale au devenit sușanele?

Zi de doliu pentru fotbalul românesc. Surclasată acasă cu un scor de forfăit de naționala Bulgariei, reprezentativa noastră s-a îndepărtat la kilometri de calificarea la europene. Dar mai înfrântor a fost jocul echipei. O peltea cu greșeli de începători, o polcă sterilă acum, în epoca ritmului raegge. Apărarea de șvaiter s-a predat la mai fiecare raid tăios al atacanților bulgari și numai șansa și arbitru (nu a validat încă un gol valabil în poarta noastră) ne-au ferit de o înfrângere și mai usturătoare. E drept, există în fotbal zile în care toate ies parcă pe dos dar nu trebuie să ne îmbătăm cu apă rece. Mijlocașii parcă s-au întrecut într-un concurs care greșește mai mult. Hagi a ratat mai toate acțiunile individuale încălcând jocul. Lupescu a servit pase adversarilor cu sacul, Rotariu n-a arătat nici un fel de limpezime. Unde sînt incursiunile de

knock-out ale săgeții Lăcătuș, acum ascuns în neputință în defensiva bulgară? Gazeta dello Sport publică clasamentul jucătorilor pe posturi după 5 etape, în calcio. Cocolat pe primul loc al virfurilor (Van Basten în poziția 5), nimeni altul decît Răducioiu, cel care pe Ghencea r-a prea avut înfîlțire cu mingea. Jucătorii noștri au rămas în corpore corigenți. La fotbal, la dăruire pentru culorile țării, la datoria față de public. Public care le-a scandal minute în șir numele, care a cîntat și în momentele grele: „România te rugăm, astăzi vrem să câștigăm”. Pe drept, finalul a fost însoțit de fluturări.

Echipa noastră alcătuită din 11 fotbaliști pursinge, plătiți cu milioane de dolari, este acum o amintire. Depărtarea și timpul au șters coeziunea, omogenitatea. Răspînziți în 4 zări, fiecare joacă acum altceva. Astfel că, pe Ghencea, s-a aliniat o tru-

pă de staruri, dar parcă fiecare venit din altă piesă. Fotbaliștii noștri soses la convocările lotului ca la niște minivacanțe. Prilejuri de înfîlțiri cu prietenii, de taifas despre campionatele Europei. De aici, lipsa de concentrare, de încrîncenare, plezirisimul jocului lor. În locul unei lupte pe viață și pe moarte pentru victorie, meciurile naționale au devenit un fel de sușanele cu vedete grăbite între două avioane. Și prea sigure că doar numele lor pe afiș bagă în sperieți toți adversarii. Mai erau doar 40 de minute pînă la începerea partidei și Lăcătuș, furat de povestiri, nu începuse încălzirea. La Fiorentina se echipează cu o oră și jumătate înainte de fluierul arbitruului. Sosit în țară de joi, Rotariu s-a prezentat la lot peste 3 zile.

Criza naționalei și-a arătat colții mai demult. Ceva trebuie făcut, dar treaba nu-i

ușoară. Poate că alcătuirea unei formații cu 5—6 jucători din țară, sudați la o idee tactică prin antrenamente comune, la care să se ataseze acei „stranieri” aflați în formă, ar reprezenta o soluție. S-ar îmbina omogenitatea primilor cu experiența celorlalți. De altfel, așa opinează și antrenorul Constantin, aflat pînă acum în imposibilitatea de a avea măcar 2 zile întregi lotul complet la pregătiri. Dar iată și părerea șefului departamentului sport, Cornel Dinu: „Bulgarii au prins una dintre cele mai faste zile, surprinzîndu-i pe ai noștri cu marcajul și presingul. Democratizarea fotbalului și exportul de jucători au demarat la ei de cîțiva ani și s-a acumulat deja experiență în găsirea unei formule pentru echipa reprezentativă. Există și la noi în țară jucători de talent ca Săndoi, Badea, Timofte, Marian Popa și alții pe care se poate conta în alcătuirea unei naționale cu un echilibru între cei din campionatul intern și cei din străinătate”. Dintr-o amărăciune se pot totuși naște puteri nebănuite. Sperăm.

FLORIN CONDURĂȚEANU

Al treilea ciștigă

Ar fi fost o naivitate ca la un meci între două parteneri care respiră aerul rarefiat al înălțimilor clasamentului să le pretindem acestora să mai aibă suflul necesar realizării unui mare spectacol fotbalistic în locul unui joc „la rezultat”. Și mai ales doar la două zile după tragica farsă a „naționalei” și avînd în față spectrul înfrîngerilor din cupele europene cu adversari dintre cei mai dificili. De altfel, conducerile tehnice ale celor două echipe erau dispuse să amine această confruntare, însă F.R.F. a vrut acum să fie fermă. Vom vedea cît de inspirată a fost. Pentru că Universitatea a făcut o repetiție în aceeași postură de gazdă cum va fi și miercuri, însă Dinamo va trebui să schimbe atunci registru tactic. Să sperăm că nici unele clenciuri n-au lăsat urme asupra vreunui jucător.

Dinamo venea după „dubla” reușită cu Sportul Studentesc și Steaua, iar studenții după victoria (cu cîntec) asupra giulescenilor. Prima repriză n-o-a oferit o dispută mai mult tactică, oaspetii desfășurînd o țesătură ingenioasă de pase, închizînd frumos culoarele spre propria poartă, cu Damaschin amenințînd permanent reduta adversă, cu Timofte incuizibil ca dispecer și cu Matei imbatibil în careul său. Craiovenii, forțați de condiția de gazde, au căutat să atace, însă maniera aleasă nu a dat roade cu centrările înalte, pradă ușoară pentru răzărarea dinamovistă, și cu combinațiile mai puțin lăbute între Pigulea, Badea și Stoica. În partea a doua, consemnăm încă în min. 46 o ocazie de gol pentru „U”, însă transversala îl ajută pe Stelca. Jocul este mai dinamic, mai aspru și va avea un deznodămînt în min. 85, atunci cînd craioveanul Ciurea crosotează scurt la marginea carului și înscrie sec. Aceasta în timp ce ne întrebăm dacă un scor alb nu ar fi fost echitabil, ținînd cont și de uriasa ratare, cinci minute mai înainte, a lui Damaschin, singur cu portarul Prunea. Dinamo cedă fotoliul de lider, în care se instalează Universitatea, însă doar pentru o zi, pînă ce Steaua a transat în favoarea sa disputa cu S.C. Brașov și astfel „al treilea ciștigă”.

POMPILIU LAURENȚIU DUMITRESCU

Conferința de presă a clubului Steaua ne-a oferit ocazia de a arunca o privire asupra eforturilor de întronare a unui climat specific fotbalului profesionist. Președintele clubului N. Gavrilă și șeful secției fotbal B. Hălmăgeanu pun același diagnostic slabiciunilor apărute la ultimele meciuri: „După atingerea unui vîrf de formă se simte, firește, o oboseală, mai curînd psihică. Nu există disensiuni sau probleme materiale în dispută. Sperăm să denăsim acest descrescînd în joc. Tînta noastră este crearea mentalității de performer, a orgoliului de adevărat meseriaș al fotbalului”. Dan Petrescu acuză cantonamentele lungi (de la începerea campionatului a beneficiat doar

Viața Stelei fără cortină

de 7 zile libere). Pe lista jucătorilor exportabili din țară se află doar Iovan, Bumbescu, Minea I și, probabil, Ungureanu. Minji în frunte cu Dan Petrescu și Ilie Dumitrescu trebuie să mai aștepte transferurile în străinătate. Pînă la atingerea obiectivului de viitor al Stelei: disputarea unei semifinale europene. Răspunsul Stelei la cererea lui Poli Timișoara privind suspendarea lui Marian

Popa pentru dublu „autograf”. Președintele N. Gavrilă: „Doar Steaua a parafat forme legale de transfer cu Farul. De altfel, clubul constantean comunicase Politehnicii prin telex că nu-i acordă dezleazăre pentru echipa timișoreană. Popa a semnat contract validabil doar cu noi. Am început primii tratative cu el din vara lui '89. Dar victoria a forțat în stilul binecunoscut și ne-am retras. Apoi Popa s-a prezentat la antrenamente în Ghencea. Cînd s-a urcat în trenul spre Timișoara am renunțat a doua oară. Acum a optat definitiv pentru Steaua. Dacă va juca la noi, banii încasați de el de la Poli vor lua drumul Timișoarei fiind neatînsi.” (C.F.)

Piturcă: Ratarea e un blestem inevitabil

— Piturcă, nu mă așteptam să te văd cu cravată și agență în mină.

— Se adună anii și chiar golgeterii trebuie să îmbrace altă haină. Oricum eu am ales-o tot pe cea în culorile Stelei. Sint acum un fel de observator al clubului din Ghencea trimis prin țară să descopere talente tinere.

— Și nu mai simți chiar deloc în picioare fierbințele cramponelor?

— Ba bine că nu! Mai ales acum, în seceta asta de atacanți, mai că-mi vine să îmbrac iar tricoul. Dar numai al Stelei. Marea și unica mea iubire. Deși nu m-am antrenat de trei luni, nu s-a lipit de mine nici un kilogram în plus. După o săptămînă de pregătiri aș recăpăta suflul și cred că nu m-aș face de ris. Tehnica nu se uită, face parte din ființa mea. De altfel, nici străinătatea n-a întors de tot privirea de la gheata mea de bronz europeană. Se zice că se interesează de Piturcă, chiar la 34 de ani, israelienii, turcii. Dar cînd ai jucat la o firmă ca Steaua nu te mai

interesează echipele mici. Deziluzia numită Lens îmi ajunge. Acolo se arunca mingea în față și toți fuga după ea. Eu am rămas vesnicul îndrăgostit de fotbalul frumos.

— Și ce-a observat prin campionat tatăl golului, Piturcă?

— Că e mare sărăcie în virfuri pursinge. Din ce-am văzut, mi-au plăcut Răduță și bistrîțeanul Mogă. Și puștii nostru Săvoiu are talent, dar trebuie să mai cîștige tupeu în fața porții. Lui Ovidiu Lazăr i se potrivește mai bine zvîcnirile din linia a doua. Antrenorii ar trebui să-i învețe pe centrii atacanți să se implice mai mult în combinații. Nu să stea numai la pomană ca să ciupească vreun gol. Van Basten și Hugo Sanchez sînt cei mai mari fiindcă deși golgeteri prin excelență, știu să creeze culoare și ocazii și pentru ceilalți. I-ai văzut pe Schilacci, Klinsmann, bătrînul Milla de cite ori au jucat și rolul dispecerilor de pase decisive? Dacă lîngă simțul golului nu așezi și o tehnică de cristal în arta

combinațiilor ești un vîrf de jumătate de măsură. Cu primul te naști, finețurile le cerești prin zeci de mii de repetiții.

— În același meci, tribunele scandau și „Piți, Piți” dar te și bodegăneau pentru ratări.

— E drept că le-am urcat adesea pulsul. Dar nu s-a recunoscut întotdeauna că, prin plasament și demarcaje continue, eu am fost cel ce mi-am creat situații favorabile cu sacul. Poate mai mult decît alți atacanți. În meciurile lejere, am mai tras alături, dar, în cele decisive, prin concentrare, n-am prea greșit ținta. Am înscris fără să clipească cînd trebuia. Se zice că pentru un vîrf aleargă toată echipa. Ei bine, eu am fost tipul de atacant care a jucat el pentru echipă. Întrebați-i pe Lăcătuș, Stoica, Hagi de cite ori, după un-doiurile cu mine sau după ce am sărit viclean peste minge creînd culoare liberă, s-au trezit cu mingea la picior doar cu portarul în față? Oricum în inima mea au rămas golurile înscrise Anderlechtului și altele care au însemnat calificări. Precum și mulțumirea că, una peste alta, mi-am făcut datoria.

FLORIN CONDURĂȚEANU

Vremurile sint cum sint Dar vremea?

„Plouă stupid...
Cerul își scutură
Ca dintr-o ciutură
Frigul lichid”
Noiembrie — G. Topîrceanu

După un șir luîg de zile frumoase, duminică a fost o zi de toamnă în care... și Grivei a preferat cușca. A plouat în toată țara, a bătu vîntul tare, la munte a nins... a fost deci o zi urîtă de toamnă. Răcirea vremii a fost accentuată, la amiază

temperaturile maxime fiind cuprinse între 4°—14° în Moldova, 9°—13° în Maramureș și în Transilvania, 12°—15° în Crișana, 13°—18° în Oltenia și Muntenia și 15°—23° în Dobrogea. De plouat a plouat dar nu suficient. Cantitățile de apă au măsura în medie 5 l/mp, cu excepția zonelor sudice și a Transilvaniei unde au fost de 15 l/mp. Doar pe arii restrînse cantitățile de apă au depășit 25 l/mp.

Oare iarna ne dă tircoale? În săptămîna următoare (de miercuri pînă marți), încă nu va veni iarna (deci, ne-am liniștit). Cimpul de presiune atmosferică ridicată ce cuprinde cea mai mare parte a Europei, format

într-o masă de aer rece, de origine polară, va fi cel ce va determina evoluția vremii în săptămîna următoare. În primele zile (24—25) țara noastră se va situa în partea anterioară a anticlonului; cerul va mai prezenta înnoirări în zonele sud-estice și doar izolat va ploua slab sau va burnița. Apoi, nucleul anticlonic se va centra peste zona țării noastre. Va fi deci o vreme rece mai ales noaptea și dimineața. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -4°—-6°C mai coborîte în depresiuni. În aceste condiții se va produce brumă și îngheț la sol în majoritatea zonelor țării. Ceafa va fi prezentă pe văi și în zonele joase. Temperatu-

rele maxime vor fi cuprinse între 6°—16°C. În ultimele zile ale intervalului vremea se va încălzi ușor începînd din vestul țării. Cerul va fi mai mult senin. Doar spre sfîrșitul intervalului regiunile din vestul țării vor fi afectate de nebulozitate și deci aici va ploua slab. Atît minimele cît și maximele vor crește în medie cu 2°—3°C. La munte va fi o vreme rece. Ceafa din cursul dimineațelor va fi singurul fenomen meteorologic ce va diminua puțin frumusețea următoarelor zile. Oricum săptămîna următoare va oferi iubitorilor drumețiilor montane zile frumoase.

OTILIA DIACONU

Publicațiile

FLACĂRA

REDACTOR ȘEF

George Arion

Redactori șefi adjuncți:

Constantin Dumitru

Ion D. Goia

Secretar general de redacție:

Dorin Gherghinescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATOR (2569): Dumitru Constantinescu, Roxana Paicu Manolescu, Horia Pătrașcu.

■ ANCHETA - REPORTAJ (2600, 2542): Dorin Sălăjan, Pașcu Balaci, Petre Barbu, Radu Ciobotea, Cristian Pavel, Mihai Stănescu.

■ DREPTURILE OMULUI (2559): Oltea Mutulescu, Mihail Gălățanu, Liana Tatos, Paul Vinicius, Reghina Vărvici, Corneliu Olteanu, Valeria Dorneanu.

■ CULTURA-INVĂȚĂMINT (2569): Ion Zubașcu, Sorina Man, Margareta Mureșan, Mihai Săndoi.

■ FOTOREPORTAJ (2528): Paul Agarici, Gabriel Bugnar, Leonard Chioveanu, Sorin Moise, Elena Ghera, Gig Motoianu.

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072): Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu,

Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Ome Smaranda Petrea, Corne Speriatu, Angela Ștefănescu, arh. Adrian Petrescu.

■ SECRETARIAT - ADMINISTRATIE (2002, 2558): Constanta Balaban, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile, Dumitru Cărbunescu.

FLACĂRA BIS

Liviu Timbus (2128), Aurelia Boriga, Florin Condurățeanu (1700).

REBUS

Redactor șef adjunct

Tudor Octavian (1457)

Adrian Mitu, Alexandru

Păsărin, Elena Grecescu, Bogdan Vlad, Aurel Ștefan Alexandrescu, Simona Simzianu (2036).

■ Adresa redacției și administrației: București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în parantezele de mai sus); secretariat redactor șef: 2002; redactor șef adjunct: 2558 (C. Dumitru), 2560 (I. D. Goia); secretar general de redacție: 2143; public relation: 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrația: EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciuceanu, ing. Stan Pelteacu).

TIPARUL:
Combinatul
poligrafic
BUCUREȘTI

16 pagini — 5 lei

ULTIMA ORĂ

Există
cremă
pentru
ten gros?